

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlistrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 16 strani.

Kmet — državljani druge vrste!

Da so liberali sovražniki kmeta, so nešteto dokazali. Njihov namen je kmeta ohraniti v sužnjosti, ga poneumiti, da se ne zave; zato nasprotujejo njegovi gospodarski osamosvoji. Kdo se ne spominja, kako so se liberalci, ko se je po krščansko-demokracičnem prizadevanju jelo razvijati združeno življenje, zaganjali v združne organizacije, v konsumna društva in ljudske hranilnice? Ali ni bil slovenski liberalci tisti, ki je v starem državnem zboru, kjer so sedeli še zastopniki, voljeni na podlagi krivičnih predpavic, označil slovenskega kmeta za polčloveka? In kaj so na Kranjskem liberalci za kmečko ljudstvo storili v izobraževnem oziru? Pač — nekaj so storili: opsovali so vse, ki so jeli izobraževna društva ustanavljati in jim metali polena pod noge. Slovenski kmet ne sme izpregledati: to je njihovo geslo! Nosi naj še nadalje potrpežljivo težko prislužene groše v pisarne liberalnim advokatom in naj se da molče kot ovca striči od trških oderuhov, oštrijev in posojevavcev na visoke obresti.

Ko je pa v času splošne in enake volivne pravice vzbujeno ljudstvo jelo trkati glasno na vrata zakonodaje, ko so se začele ustanavljati »Kmečke zveze«, ki zasedajo kmetu vpliv na politiško in socialno življenje, ko je kmet jel na to misliti, da daje sam sebi postaviti in se sam upravlja, in ko se to gibanje nič več ustavlja ni dalo, tedaj so liberalci svojo bandero obrnili. »Kmetu izobrazbe in poduka« so jeli kričati, ko jim je voda tekla v njihovo potapljačo se politično barko! Ampak, hinavščina se je še vedno sama izdala in to opazujemo ravno v teh dneh, ko je slovenska liberalna mladež na visokih šolah odkrito izpovedala, kako globoko zaničuje kmeta in kako bi ga še nadalje rada tiščala v nezavednosti in hlapečevstvu!

Neki Wahrmund, profesor na inomoškem vseučilišču, je letos na javnem političnem shodu napadal tirolsko ljudstvo in vernega kmeta, češ, da je malikovec, ker moli Boga, ki je podoben »farškemu strašilu«, da časti Mater Božjo kakor

častijo neizobraženi narodi v Indiji boginjo Mayo itd. Spisal je o tem tudi knjigo, katero pa je najvišje sodišče na Dunaju v svojem pravoreku označilo za kaznjivo mašilo. Vseučiliški profesor Fonk, Wahrmundov kolega, je dokazal, da je Wahrmund vse psovke in laži prepisal iz drugih knjižur, ne da bi se prepričal, jeli istinito, kar piše. Tirolsko ljudstvo je zahtevalo, da mora Wahrmund zapustiti vseučilišče in da ne sme več poučevati cerkvenega prava, katero je dozdej poučeval. Zbavljaj Wahrmund je moral pobrati šila in kopita in je šel svojo brezversko jezico hladiti na vroči otok Madeiro. Njegovi zavvezniki, brezverski nemški visokošolci, pa so 8. marca t. l. na Dunaju sklenili, da mora Wahrmund priti nazaj in se pridruševati, da se nihče v Avstriji ne sme dotekniti svobodne znanosti. Prazne besede! Pri Wahrmundu ne igra svobodna znanost nobene vloge, kajti kar je on v svoji knjižuri brezverskih odpadkov nakopičil, to je neznanost in prostaško zabavljanje. Nemški visokošolci so to zahtevalo le zato uporabili, da so pretekli teden v Gradcu na vseučilišču napadli katoliške dijake in štajerske kmete, ki so prišli kot gostje nekega katoliškega dijaka, kateri je imel biti povčan za doktorja.

Kaj se je tem kmetom pripetilo? Prišli so mirno in dostojno. Nemški brezverski smrkolini pa so jih izzivali in kričali: »Vun s kmečko pakažo!« »Kmečki butelnji!« »Svinjski kmeti!« »Saubauern!« Jeli so na poštene kmete gnjila jajca metati in enega kmeta do krvi ranili! Prišel je nato rektor vseučilišča, Hildebrand, pa namesto da bi svoje goste branil, je vpil: »Kmetje morajo iz vseučilišča vun!« Torej kmet nima še toliko pravice, kakor jo ima drugače vsaka baraba, ki sme na vseučilišče, ako jo kdo povabi! Drugi dan na to je rektor dunajskega vseučilišča, pokristjanjeni jud Ebner von Rofenstein dal javno na desko nabiti, da so kmetje »banda!« Vseučiliški docent, pristni, obrezani jud Ludo Hartmann, piše v »Neue Freie Presse«, da so kmetje »sodrga!« Isti dan je »Prager Tagblatt« primerjal kmete s »čredo ovac!« Nemški poslanci pravijo v svoji interpelaciji na ministrskega predsednika, da kmetje, ki so prišli v Gradec na univerzo prisostvovat doktorskemu slavlju katoliškega visokošolca, še vedeli niso, čemu so prišli, da so torej pravi tepci in bepci!

Kakšno vlogo pa so igrali pri tem slovenski liberalni visokošolci? Združili so se z najlutejšimi sovražniki slovenskega naroda, z nemškimi burši proti katoliškim dijakom, se izrekli za brezverca Wahrmunda in so v družbi s pijanimi fantalini proti poštenim štajerskim kmetom demonstrirali! In ko smo jih mi za to prijeli, so v »Narodu« od 20. t. m. zapisali, da so kmetje »pijana tolpa!« Podali so rektorju v Gradcu neko skrpucalo, katero imenujejo »spomenico« in tam so zapisali, da ne trpe, da bi kmetje prestopili vseučiliškega praga, ker so kmetje »velika nevarnost!« . . .

Slovenski kmet! Če pride k tebi kdo berač in ti mu daš kruha, berač pa te začne zmerjati in psovati, kaj napraviš? Poleno vzameš v roke in ga napodiš čez sedem faraz!

Od čigavih žuljev pa živi ogromna večina liberalnih visokošolcev na Dunaju in v Gradcu? Od kmečkega denarja! Marsikateri pošten kmečki oče pošilja sinu na Dunaj ali v Gradec krvavo prislužene goldinarje, sin pa se poliberali in potem kmet zmerja, da so »vseučilišče nevarni« in da so pijana tolpa! Marsikateri liberalni visokošolci pa zapravi ves očetov grunt v dunajskih oštarijah in ni ne po dnevu še manj pa po noči trezen! Drugi liberalni visokošolci vživajo duhovniške podpore in duhovniške ustanove, v zahvalo pa katoličane po »Narodu« opsujejo, kadar le morejo. Drugi zopet študirajo na deželne stroške, za kmečki denar. Tretji v počitnicah oblezejo vse farovže in se farovškega vina napijo ter zastoj dobijo prenočišča. Poglejte, kmetje, kako se na vaših prsih grejejo vaši najstrupenejši sovražniki! Po kmetih se štilijo liberalni študenti in ustanavljajo tupa »ljudske knjižnice«, »potovalne knjižnice« in zdaj sanjajo tudi, kako bi izobraževalna društva snovali. Kmetje, pokažite tem študentom vrata! Ti škrici in frakarji bi od vas samo denarja radi, zato vam pa utihotaplajo v čitalnice »Slovenski Narod« in podobne umazarije. Pravijo, da niso proti veri — v Gradcu pa verne katoliške visokošolce pretepajo in proti kmetom demonstrirajo. Pravijo, da so Slovenci, pa so nemški pandurji, z njimi proti kmetom in katoliškemu ljudstvu — zvezani!

»Kulturni boj« oznanjajo liberalni visokošolci v »Narodu« od 21. t. m.! Kulturni boj? Polovica liberalnih dijakov na

Dunaju, v Gradcu in Pragi se izpridi, iz teh nikoli nič ni. Ti postanejo taki maroderji, da sploh za noben boj niso, še manj za kulturni! Druga polovica pa bo z globokoskrivljenimi hrbti svoj čas kljuko pritiskala pri naših poslancih in odbornikih, kadar bo šlo za kakšno službico. Ti bodo svoj kulturni boj skrili v zadnji hlačni žep in se pobožne delali, kar se bo dalo. Tisti par pa, ki bodo še za kulturni boj vneti, pa bo že ljudstvo poučilo, da ni z njim varno črešenj zobati!

Ljudstvo se za liberalno mladež, ki se zdaj tako dere, niti najmanj ne zmeni. Slovenska mladina je zbrana, je organizirana, je probujena in za vsak boj pripravljena. Dijak, kmečki in delavski mladenič, vsi so združeni v eni fronti nasproti par ubogim zapeljancem, ki so na visokih šolah pozabili, da so slovenskega kmeta sinovi. Iz kričali se bodo mladiči in napihovali, dokler jim sape ne zmanjka. Kranjec moj jim osle kaže! Naše »Kmečke zveze« po celi deželi pa naj slovenskim liberalnim dijakom pokažejo, da kmet ni državljani druge vrste in da se ne da zmerjati. Kdor ljudstvo zaničuje, naj od ljudstva ne jé!

Rusinske pritožbe.

(K nujnim predlogom Rusinov v državnem zboru.)

Rusinske pritožbe so dvojne. Inteligenca se pritožuje, da jim Poljaki ovirajo kulturni razvoj. Rusinski kmet pa ne more preboleti, ker so si poljski graščaki prilastili malone vso zemljo ter mu pustili le male zaplate. Rusinski narod, in ta je kmečki, je reven, zapuščen. Na tisoče krepkih rusinskih delavcev je šlo v Ameriko za kruhom, posebno v Kanado. Iz tuje pošiljajo svojem prihranke od trdega dela, da poplačajo dolgeve ali si prikupijo zemlje. Od zadnje jeseni pa ni zaslužka v Ameriki, zato vse dere nazaj v domovino.

Nevoljo med ljudstvom vsled gospodarske stiske so pomnožile še zadnje deželnozboreske volitve. Mlajša, radikalna inteligenca, ki ima med Rusini politično vodstvo, je večinoma izšla iz kmečkega stanu, s katerim je tudi v najožji dotiki. Rusinski kmet sicer ni še toliko zaveden, da bi čutil narodno zatiranje, vendar pa čuti z omikancem, ki je izpod kmečke strehe. Tako je med rusinskim narodom tla živa iskra skrajne nevolje in nezadovolj-

LISTEK.

Nade.

V majhni, nizki, komaj tri metre dolgi in ravno toliko široki sobici leži postaren možak na borni postelji. Vzglavje ima visoko, da napol sedi, napol leži.

Votel kašelj muči bolnika. Krčevito se vsled kašlja stresa bolnikovo telo, in včasih zaškrtnje železni posteljnjak.

Okno je odprto, in v sobico se usipljejo zlati žarki majnikovega solnca. Pod hišo šumi Vltava in žubori staro pesem v jeziku, ki ga razen nje same ne razume nihče več. Šumi tudi gaj onstran reke, kadar potegne mlačen veter skozi praški kotel. Ob vsakem udarcu vetra dihne v sobo vonj cvetočega gaja, in v solnčnih žarkih zaplešejo vrtinci prahu okrog mize, stolov in omare pa okrog stroja, ki stoji za vrati v kotu sobe.

»Ali ga morebiti ne bo?« vzdihne bolnik.

Bučelica pribrenči v sobo. Z drobnim glaskom pojo njena krilca, ko živalica bega pod stropom semtertje. Bolnik jo spremlja z očmi in za nekaj časa pozabi, česa je pričakoval.

Vrata se odpro. Vstopi krepak mož srednjih let, kakor se po vnanosti vidi,

kovač ali železarski delavec; z njim vred pride v sobo postrežček.

»Zdenko, mislil sem že, da te ne bo«, izpregovori bolnik.

»Kako si mogel to misliti, ko sem obljubil, da gotovo pridem,« odvrne mlajši.

»Vem. Samo tako sem mislil. Zdravi bolnega ložje pozabi, kot bolni zdravega.«

Zdenko in postrežček dvigneta stroj, ki stoji v kotu in ga postavita sredi sobe.

»Sedaj ga popeljava na razstavo,« pravi Zdenko. »Obljubili so mi, da ga sprejmejo. Prostor je pripravljen. V razstavnem seznamu, ki je že dotiskan, je tudi ta stroj naveden. Torej je vse v redu.«

»S kakšnim imenom so stroj naveli v seznamu?« vpraša bolnik.

»Marekov stroj za košnjo,« odgovori Zdenko.

»To je slabo«, vzdihne bolni Marek. »Poglavitna lastnost stroja s tem ni označena. Stroj je za košnjo je tudi drugih dovolj. Treba bi bilo povedati, da se s tem strojem kosi samo trava, da je ta stroj šestkrat cenejši, kot veliki stroji za košnjo, in pa da z mojim strojem lahko kosi en sam konj. Tudi bi bilo dobro pripomniti, da stroj ni nova iznajdba, ampak samo popravljen in zmanjšan star sistem.«

»To spiši na kos risarskega papirja,« odvrne Zdenko, »in list ponesem na razstavo in ga pritrdim na stroj. Seznama samega itak nihče ne bere. Kdor se hoče o

razstavnem predmetu poučiti, gre dotični predmet gledat, ne pa seznama čitat.«

»Saj je res!« dé bolnik in pokaže s prstom omaro. »Zdenko, vzemi tam-le iz omare spalno suknjo in mi jo prinesi. Pojdem nekoliko k oknu. Potem se vrnem zopet v posteljo in v postelji počakam, da mi vratarjevi prineso kosilo.«

»Ali ti še vratarjevi kuhajo?«

»Se. Pa ne bodo dolgo, ako tega stroja kmalu ne prodam. Na tem stroju temelje vse moje nade. To je moja pomlad.«

Ogrne se s spalno suknjo in stopi k oknu.

»Mislil sem, da je nikdar več ne bo,« reče Marek zroč na razpenjeno Vltavo in na zeleni gaj.

»Česa da ne bo?« vpraša Zdenko.

»Pomladi.«

»Beži, beži. To so bolniške misli.«

»Vem. Toda po zimi se mi je tako zdelo, da mraza ne bo nikdar več konec.«

»Seveda, ko si nikdar nisi dal zakuriti.«

»Kaj sem hotel? Denar sem založil v to-le pomlad,« pokaže stroj. »In kuriti tudi ni bilo treba. Bil sem skoro vedno v postelji.«

»V tovarni težko pričakujemo, kdaj spet prideš. Tako dobrega mojstra še nismo imeli, kakor si bil ti,« pripomni Zdenko.

»Mogoče. Zato sem tudi z vodstvom tovarne dostikrat prišel navzkriž,« odgovori Marek. »Sicer pa, ako prodam ta-le stroj, kakor upam, mi ne bo treba več v tovarno.«

Zdenko in postrežček odneseta stroj ven. Pred hišo ga naložita na voziček in odpeljeta v razstavo.

Majhen je prostorček, ki je odmenjen za Marekov stroj. Še manjši je stroj sam. Tu med velikimi stroji se izgubi, izgine. Obiskovavec bo šel sedemkrat mimo njega, preden ga bo enkrat opazil.

In obiskovavec prihaja z nadami, z velikimi nadami, da najde tu, česar potrebuje. Kako naj bi velikim nadam zadoščalo delo, katerega niti ne opaziš?

Razstavljalci, ki so poslali semkaj orjaške stroje, tudi stavijo na svoje mogočne izdelke velike nade, dostikrat nade, ki se ne morejo izpolniti. Da, ako se izpolnijo nade vsem razstavljalcem, ne bo izpolnjena nade nobenemu.

Vsak ima svoj prav, vsi imamo pa vse. Vsak ima svojo nado, in vsi imamo vse nade, tudi tiste, ki so si skrajno nasprotne. Zato se nade in njih cilji dostikrat med seboj paralizirajo, kakor sedmera mavrične barve, ki vse skupaj tvorijo brezbarvno beloto. —

Marek je zrl za Zdenkom in postrežčkom, dokler nista zavila z nabrežja v postransko ulico.

nosti. Poljski mogotci niso slutili nevarnosti, dokler jih ni vzdramil grozni umor cesarskega namestnika.

Ta politični umor so brezpogojno obsodili le Starorusini, katere je umorjeni grof Potocki podpiral pri volitvah proti Mladorusinom. Od 21 rusinskih mandatov so pri zadnjih deželnozborskih volitvah Starorusini dobili 9. Mladorusinski poslanci ali Ukrajinci sicer priznavajo, da grof Potocki vsaj slabši ni bil od prednikov, vendar javno nočejo grajati političnega umora z ozirom na akademično mladino, ki slavi morivca Siczymskega kot mučenika.

Gospodarska revščina in narodno zatiranje sta torej glavna vzroka globoke vznemirjenosti med rusinskim prebivalstvom. Tretji vzrok pa je globoki razpor med narodom samim, razpor in prepir za bistvo rusinskega naroda. Mladorusin skoraj še bolj sovraži Starorusina, nego Poljaka. Ukrajinec črti Starorusina kot Rusa, torej kot izdajco naroda. Mi navadno ne razumemo tega sovraštva, ki pa je edinole zaradi pojma »narod«. Takozvani Mladorusini nočejo priznati »rusinskega naroda«. V tem pogledu soglašajo z njimi Starorusini, ki poznajo samo »ruski« narod. Ako Mladorusin govori o »narodu«, misli na »ukrajinski narod«, ki pa mu je le politični pojem in ideal. V istini pa so Rusini veja ruskega plemena, ki biva v vzhodni Galiciji, Bukovini in severovzhodni Ogrski. Po narečju so Rusini tesneje v sorodstvu z Malorusi in kozaki v Ukrajini. Maloruska narečja pa so sorodnejša velikoruskemu jeziku, nego niženemška visokonemškemu. Gališki Rusini so bili združeni z Avstrijo l. 1772. Oproščeni so bili tedaj poljskega gospostva, olajšana jim je bila tlaka in dobili so obrtna dovoljenja za razna rokodelstva. Tedaj se je pričel kulturni razvoj rusinskega naroda. Do l. 1849 so Rusini uživali precejšnjo svobodo. Razvijal se je njih jezik kot narečje, v šolah pa je bil pouk v ruskem jeziku. Na Ivovski univerzi, ki je bila tedaj še nemška, so Rusini imeli dve (ruski) stolici. Po letu 1849 pa je bila avstrijska vlada še bolj naklonjena Rusinom, na katere je računala proti revolucijskim Poljakom. Ker pa so se bali dunajski krogi, da bi utegnili Rusini naginiti se na rusko stran, zato so iznašli »rusinski narod«. Ime »Rusin« je torej iznajdba dunajske vlade. »Avstrijski Rusini« naj bi bil poseben narod. Rusini sami se imenujejo »Ukrajince«.

Dočim je dunajska vlada in gališka birokracija vsiljevala avstrijski pojem »rusinskega naroda«, širila se je med rusinskim narodom iz južne Rusije ukrajinska ideja, da so namreč Malorusi, Kozaki in Rusini eden in isti narod. Najslavnejši rusinski pisatelj in zagovornik ukrajinske ideje, Ševčenko, je pisal in speval v rusinskem in ruskem jeziku. Politična nasprotja med Rusi in Ukrajinci pa so razdvojila rusinski narod tudi v jezikovnem oziru. — Ukrajinski radikalizem goji sovraštvo do ruskega jezika, ker ga govori ruska birokracija. In to sovraštvo je prekoračilo tudi gališko-avstrijsko mejo. Razliko med ruskim in ukrajinskim jezikom pa so še poglobili Ukrajinci, ker so etimološko rusko pisavo zamenjali s fonetično. Ukrajinci ali Malorusini pišejo namreč besede, kakor jih izgovarja narod. Ta pisava pa se seveda jako razlikuje od pismenega jezika. Tudi avstrijska vlada, ki je iznašla »ru-

sinski« narod v Avstriji se je takoj poprijela fonetične ali mladorusinske pisave. Ni pa se ji posrečil poizkus, da bi cirilico izpodrinila z latinico. Sedanji pismeni jezik »Ukrajincev« ali Mladorusinov je južno-ali malorusko narečje, katerega pa težko razume rusinski kmet. Mladoruska filologija je torej tudi politična. Vlada je poskrbela, da se na Ivovski univerzi na rusinskih stolicah ne predava več v ruskem, ampak v maloruskem jeziku. Temu kulturnemu toku rusinskega naroda se seveda ustavljajo takozvani konservativni Starorusi. Zato pa jih imenujejo Mladorusini izdajice. Ker pa je grof Potocki podpiral politične težnje konservativnih Starorusov, sovražili so ga Mladorusini kot najhujšega svojega sovražnika.

Umorjeni cesarski namestnik je bil pravičnejši Rusinom, nego njegovi predniki. Tega tudi Rusini ne morejo zanikati. Res pa je tudi, da se sistem ni dosti izpremenil. Ta sistem ostane, dokler bodo cesarski namestniki v Galiciji poljski aristokrati ali njihovi varovanci. Izpremeniti bi se moral najprvo deželni volivni red in za njim vse zakonodajstvo, potem šele je mogoča tudi izprememba sistema. Prvi pogoj pa je cesarski namestnik, ki bi bil samostojen, odločen in pravičen obema narodoma. Grof Potocki je bil blag, pošten človek, toda preveč poljski aristokrat in upravni diletant. Vsak cesarski namestnik pa bode zadel ob največjo težavo pri vprašanju, ali naj podpira Staro- ali Mladorusine. Večina prebivalstva je mladorusinska, ki jo v poslanski zbornici zastopa 25 poslancev. Staroruskih poslancev je le pet. Oboji pa zatrjujejo, da so bili Rusini mnogo na boljšem za časa absolutizma, nego v ustavni dobi. Nemški liberalci so namreč pred desetletji napravili spravo s Poljaki ter jim izročili hegemonijo v Galiciji. Tako so Rusini leta 1867 imeli v deželnem zboru 46 poslancev, sedaj jih imajo le 21. Leta 1873 je bilo rusinskih poslancev v državnem zboru 16, v zadnji zbornici pa le 10. Dalje trdijo Rusini, da so pred ustanovitvijo deželnega šolskega sveta imeli več ljudskih šol kot Poljaki. Sedaj imajo pač približno enako število šol s Poljaki, toda mnogo manj razredov. Z eno- in dvorazrednih ljudskih šol pa učenci ne morejo na srednje šole. Poljaki imajo 45, Rusini le pet gimnazij; realke, obrtne in trgovske — sploh strokovne šole so vse poljske.

Velik boj med Poljaki in Rusini je tudi zaradi univerze. Leta 1784 je bila v Lvovu ustanovljena nemška univerza, leta 1805 ustanovljena in 1817 zopet oživljena. Leta 1848 sta bili na tej nemški univerzi dve, pozneje štiri rusinske stolice z ruskim poučnim jezikom. Takozvano meščansko nemško ministrstvo je popeljalo Ivovsko univerzo, vendar pa tudi Rusinom zagotovilo stare pravice. Sedaj pa je Ivovska univerza popolnoma poljska, le nekateri tečaji so rusinski. Zato Rusini zahtevajo samostojno univerzo v Lvovu. Tej zahtevi pa se ustavljajo Poljaki.

Že leta 1901 so bili na Ivovski univerzi hudi pretepi med rusinskimi in poljskimi dijaki. Več rusinskih dijakov so zapodili, univerzo pa zaprli. Pred otvoritvijo je poljski akademični senat pozivljaj poljske dijakke, naj branijo pravice poljske univerze. Tedaj je do 600 rusinskih dijakov zapustilo Ivovsko univerzo. Ker pa je rusinsko dijaštvo sploh jako revno, ni

moglo dolgo obiskavati izvangaliških univerz. Povrnili so se v Lvov, kjer pa so se ponavljali vedni prepiri in pretepi do značnega krušnega štrajka v ječi in kazenske obravnave na Dunaju.

Sicer pa bi tudi Poljaki ne mogli ustreči Rusinom v vseučiliškem vprašanju. Ruskih profesorjev bi bilo dovolj, a teh nočejo Mladorusini. Ti pa nimajo potrebnih profesorjev. Ukrajinska ideja sama ovira in omejuje rusinski kulturni razvoj, posebno pa ustanovitev univerze. Ta vprašanja more rešiti le bodočnost, ker danes vladata le strankarska strast in sovražstvo.

Tedenski pregled.

Svobodomiselno dijaštvo slovensko se je pridružilo nemškim buršem v boju proti katoliškim dijakom. »Slovenec« je razkrinkal njihovo junaštvo. Zato so odgovorili z grdimi napadi v »Narodu« na katoliške dijakke. Ti nezreli mladiči, ki študirajo po več let, ne da bi napravili kak državni izpit, zmerjajo kmete s pijano tolpo zato, ker so kmetje prišli na vseučilišče, da branijo katoliške dijakke pred napadi liberalnih študentov. Liberalni študentje snujejo po Gorenjskem neko organizacijo. Slovenski kmetje jim bodo že znali na njihovo zmerjanje dati pravi odgovor, kadar pridejo sitnari. — **Za slavnostni spreved na Dunaju** povodom cesarskega jubileja se bodo začeli nabirati po deželi prostovoljni doneski. Tozadevni odbor se obrača s prošnjo in prvi vrsti na občine in druge denarne zavode. — **Tržaški liberalci slovenski** so hoteli razbiti ustanovni shod izobraževalnega društva v Škedenju. Njihova nakana se jim ni posrečila. — **Protinemške demonstracije** so bile v Pragi. Čehi so obmetavali s kamenjem nemško gledališče. Tudi med češkimi radikali in socialisti se je vršil spopad. — **Naši mladeniči** prirede javno telovadbo 26. julija v Škofji Loki. Ta dan se ustanovi **vseslovenska mladeniška organizacija**. Vršil se bode ravno tu tudi poučni mladeniški tečaj. — **Trgovska in obrtna zbornica kranjska** je imela 20. t. m. javno sejo. Pri tej priliki je svetnik Kregar stavil nujni predlog, naj se naprosi poštno ravnateljstvo, da se dostavljajo obrtnikom, trgovcem in drugim ekspresna pisma naravnost s kolodvora takoj po prihodu vlakov. Stavil je nadalje predlog, naj se napravi nova poštna filijalka v dvorskem okraju in dva poštna urada na Cesarja Jožefovem trgu in Starem trgu naj se podržavita. — **Hrvaško vseučilišče** je dal ban otvoriti. Vseučilišče je zastraženo od orožnikov, ki ne puste, da bi kdo zabranil dijakom vpisati se. Hrvaški dijaki, ki bivajo v Pragi, prete z bojkotom tistim, ki bi se drznili vpisati se v Zagrebu. — **Dalmatinski volivni red** bo predložen te dni vladi v potrjenje. — **Tržaški volivni red** vlada menda ne bo potrdila.

Raznoterosti. V Ljubljani je zgorela postrežnica Elizabeta Lipovitz, ko je kuhala v samovaru s špiritom kavo. — V Krškem se je vršil vinski semenj, na katerem se je pokupilo 643 hektolitrov vina. — V Ameriki so roparji umorili Jerneja Marentiča iz Gradaca na Belokranjskem. — Liberalci so v Logatcu izvalili »Sokolica«. Pravijo, da bo kmalu poginil. — Bolgarska vlada je poslala svojega zaupnika k »Zadružni zvezi« v Ljubljani, da prouči

zadružno organizacijo. — V Ljutomeru na Štajerskem je imela »Kmečka zveza« velik shod, na katerem sta poročala poslanca Roškar in dr. Benkovič. — V Smartnem pri Litiji sta na shodu »Kmečke zveze« govorila deželni odbornik dr. Lampe in poslanec Mandelj. — Dela za kranjski vodovod so se že oddala. — Delavci v tovarni za lep v Ljubljani štrajkajo. — V vasi Štamperka pri Trebnjem je divjall grozen požar, ki je vpepelil dve hiši. Delavec Marincič se je tako prestrašil požara, da je umrl. Požar je vpepelil v Bukovcih na Štajerskem osim posestnikom slossopja. — V Ljubljani se je ustrelil vojak na straži. — Občinski svet ljubljanski je sklenil proslaviti cesarjev jubilej z dobrodelnimi napravami. — Dr. Krek je vložil nujni predlog za državno podporo po toči poškodovanim posestnikom iz Dolskega, Kleč in Sv. Križa. — Dr. Hočevar za pogorelce v vasi Tihoboj in Brinje-Leskovec. — Več štajerskih Slovencev se udeleži slavnosti v Mekinjah pri Kamniku 28. t. m.

Godovi prihodnjega tedna.

Ponedeljek, 25. maja: Gregor VII., papež; Urban I., papež. — Torek, 26. maja: Filip N., spozn.; Elevterij, m. — Sreda, 27. maja: Magdalena Pac., d. — Četrtek, 28. maja: Kristusov vnebohod; Avguštin, škof. — Petek, 29. maja: Maksim, škof; Teodozija, muč. — Sobota, 30. maja: Ferdinand, kralj; Feliks I., papež.

Državni zbor.

Dunaj, 22. majnika.

Današnja seja je trajala malone deset ur. Govorili so le trije rusinski govorniki. Rusinski socialni demokrat Witky govori o napakah gališke uprave in pa o volivnih zlorabah v Galiciji. Ostro napada šlahčiče. Budzynowski (radikalni Rusin) govori pet ur. Graja nazadnjaški deželnozborski gališki volivni red. Sovražniki Rusinov delajo na to, da prisilijo Rusine k revoluciji. Od četrta na sedem do četrta na deset je govoril Rusin Trylowskyi o napakah gališke uprave. Razpravo nato prekinejo. Brambovski minister podmaršal pl. Georgi odgovori na Stözlzlovo interpelacijo glede na **nasilni pohod solnograške posadke**.

Vsebinsko interpelacije smo objavili že včeraj. Minister deželne brambe prečita poročilo poveljništva 6. brigade, ki izvaja: Dne 19. t. m. je bila alarmirana solnograška posadka. Sledila je vaja, ki so se je udeležili tudi nadomestni rezervisti, ki so se že privadili, ker so delali že devet dni prej vaje. Vojaki so imeli časa dovolj, da zajtrkujejo. Za vojakke se je določilo 45 km, za patrolje pa 50 km pota. Pred vajo so počivali vsi oddelki trikrat. Pri odkorakanju je bilo marodnih vsled žuljastih nog dvanajst mož. Zaradi velike opoldanske vročine so prekinili prodiranje za pol ure. Brigadni poveljnik se je sam prepričal, da imajo vojaki dovolj jedi seboj. Kmetje so nosili dovolj vode. Čete so manevrirale v senci. Ko so korakale čete nazaj, so trikrat počivale. Vsaka stranka je imela vojaškega zdravnika s sanitetno patroljo. Na maršu je ostalo 60 mož, ki so pa prišli do večera vsi domov. Vsi maroderji razven enega so popolnoma okrevali. Minister pravi, da so bila prvotna poročila po tem poročilu pretirana. Pridrži si pa pravico, da

Potem je legel v posteljo, s smehljajem na ustnih sanjajoč o svoji nadi.

I. B.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Naše žeplenke kar na greja leberalcem iz glave. Tu je, kokr de b blu zacupran. Na ush konceh in kra-jeh kličeja na pumuč; tožja in špeclaja nas pou-sod, ker se troštaja.

de u kej izdal, ubenem pa udrihaja pu nas in prauja, de sma izdajauci. In tu use zatu. ke čma Sluvencem res pumagat na noga in nisma že iz tem zaduvoln. če Prdan prefrit dela. Leberalci upijeja, de delama iz našem žeplenkam škoda družb svetga Ce-

rila in Metoda. Jest tega ne zastopem, ču s še tku glava belem, za kua b iz našem žeplenkam delal družb svetga Cerila in Metoda škoda, ke vender tud Ceriluve žeplenke prouzaprou na predajaja u kurist družbe svetga Cerila in Metoda, ampak u kurist tistem Sluvencem, ke sa u navarnast, de b jih Nemci na puhrustal in glih u ta namen se predajaja tud naše žeplenke. Zatu jest res na vem, za kua se te ldje tku repenčja, kokr de b jih za goutanc držu in jih davu.

Pu pravie jm puvem, gespud redehter, de se men tu glih tku zdi, kokr če b edn na sred Iblance gagu. K b en člouk tu vidu. skoču b brž u uda in mu puskusnu pumagat na suh, pa b mu na mogu, ke b ble prešvoh negave muči. Kokr b pa en druh člouk tu vidu iz brega, skoču b še on na pumuč in tou putaplajočga rešt iz vode. Tu b se pa ummo, ke je ta paru skoču na pumuč, tku fržmagal, de b začeu raj putaplajočga nazaj u uda tlačt in tunkat, sam de b ga še tist, ke je ta druh puinja skoču, na mogu vn izvlečt.

A ni tu ena velika prsmudarija, gespud redehter? Te leberalci sa gvišni al prsmujen, al pa tku zleht, de jm ni prou nč za družga, kokr za špeter in pa za baharija, češ, mi sma mi, vi ste pa smeti. Al jest puvem leberalcem, de je teh smeti čez dali več in hmal jh u tulk, de se uja leberalci u nh zadušl.

Jest na vem, za kua na Jebačina na ajfraja, ke dela res škoda družb svetga

Cerila in Metoda in še bl tistm Sluvencem. ke sa pred Nemcem v navarnast? Jebačinuva cekorja jh prou nč u uči na bode. nasprotn, še prpuočaja ja u sojeh časnekh in upijeja, de nej usi Sluvenci kepujeja sam Jebačinuva cekorja, ke je desetkrat bulš kokr cekorja družbe svetga Cerila in Metoda. A je ta vpitje zavle tisteh pedeset kronc, ke jh je Jebačin šenka leberalnem časnarkej? Ta nar bl gvišn; sej družga uržaha ni, da b leberaln časnik ponujal Idem Jebačinuva cekorja, če prou delaja iz tem škoda Sluvencem ub mejah. In na ta viža ldje saj veja, kulk je sluvenskem leberalcem za sluvensk narud in de sa prpraulen za ubogeh pedeset kronc ceu soj narud pestet na cedil.

Ke ne, gespud redehter, tu sa lepi gespudi, te naš leberalci. In te gespudi se upaja še ldi farbat, de sa narodn in de sa Sluvenci iz duša in telesam — (sam iz priftošnam mende ne. Op. stavčeva) u resnic sa pa stukat slabš, kokr sa ble soje cajte Dežman in negave grable.

Zdej vidja, gespud redehter, kašn sa naš leberalci. Kokr jh ubrneja, nisa dost prida in če jm u prauco cajte na kurje učesa na stopma, uja pa še slabši. Nej le pugledaja, kašn sa že zdej ta mlad, tist, ke še pu duniskeh štarjah in kufehauzeh hlače trgaja. Kulk je že tem za nhn narud. ke jh pita in vn drži, de lohka svoje špase pu diti in pu Grace ugajaja, pa prauja, da akademična svuboda branja in varjeja.

Al tak lde kej nase držeja, ke tista peta ližeja, ke jh je že tulkat ubrcala? Men se glih tku zdeja, kokr tist kuški, ke tist kurubač, iz kermo jh gespudarj večkat našvrka, u gobčke za gespudarjam nosja in ga na kumanda spesteja iz gobčka, de jh spet lohka iz nim našvrka. Buh nas vari, de b te ldje dubl kerkat naš narud u roka! Tist je že res, de sa zdej še premladi, de b mogli premislit in preudart, kua je prou in kua ni prou; ampak tulk pametn b bli pa že tud lohka, de b saj sprevidl, de nč na veja in de b se zatu raj nč umes na mešal, če se že na upaja nemškem buršem zgage delat. Ta nar bl pametn je tku za tiste, ke še nisa ne krop ne voda, de se mal bl nazaj držeja in prepesteja pulitka tistm, ke se že mal zastopja najna. Pr nas je že tku use precej zmešan in narobe; zdej naj pa še te mladenči umes pusežeja, pol u pa ta nar več kulubocja. Pr nas se ta peru naprauv zveza, ke še ni nč za zvezat, pol pa šele ukul išeja, ki b dubil kej za zvezat. Tu je glih tku, kokr če b edn kupu ta peru knof, pol b ga h žnidari nesu, de b mu gvant zravn naredu. In kulk je še takeh rči. Ceste se tudi ta peru pumetaja, pol pa šele pušpricaja, namest narobe. Še ket utroc sma bli mi bl pametn in se nisma začel neko pu let kepat, puzim pa frniku-lat in kičkerl zbijat, ampak usaka reč u sojmo cajte.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

obvesti zbornico o poizvedbah, ki jih je ukazal brzojavnim potom. »Fremdenblatt« piše, da je bil oddan le en mož vsled vaje dne 19. t. m. v bolnišnico, ki jo je pa že zapustil. Dva dni po vaji se je zglasilo bolnim 42 nadomestnih rezervistov, ker so bile napovedane strelne vaje. Solnograški listi pa vzdržujejo prvotna poročila. Pred maršom so zajtrkovali trije bataljoni, četrtri bataljon in del rezervistov pa ne. Polkovnika Kohouta so večkrat opozorili na žalostno stanje moštva, a poveljnik ni hotel dati prostega drugega dne. Pač pa je dal na lastno odgovornost prosto svojemu bataljonu nadvojvoda Peter Ferdinand. General pl. Colard se ni sam izpostavil težavam vaje. Podal se je k vajah šele ob 9. uri zjutraj in se je peljal popoldne z vozom nazaj v Solnograd. Rezervist 15. stotnije Scheibelwandtner je že umrl, neki drugi rezervist pa umira.

Ovacije predsedniku Weiskirchnerju.

Današnji dolgi seji je ves čas predsedoval predsed. dr. Weiskirchner. Dr. Začek je namreč odpotoval, podpreds. Starzynski je pa vezan po kompromisu z Rusini, da ne sme predsedovati med rusinskimi govori. Poslanci so priredili predsedniku koncem seje zato ovacije. Seja se je zaključila ob pol 10. uri zvečer. Prihodnja seja v ponedeljek ob treh popoldne.

Simpatiiie poslancu Hagenhoferiu.

Poslanec Hagenhofer dobiva veliko priznanj od akademskih zvez in drugih zastopov in zasebnikov, ki vsi njegovo postopanje popolnoma odobrujejo.

**Naučni minister za enakopravnost kato-
liških vseučiliščnikov.**

Vseučiliški odbor, v katerem so poslanci Mayr, Schlegel, Kemetter, Drexel, Stölzel in Miklas, se je razgovarjal o vseučiliških zadevah z naučnim ministrom Marchetom, ki je izjavil, da se hoče zavzeti za enakopravnost katoliških vseučilišnikov. V tem smislu je razposlal okrožnico rektoratom. Krščanski socialci pa ne dajo mnogo na te obljube in sodijo, da ostane vse le pri besedah.

Poročilo o proračunu

je že izdelal dr. Steinwender in so je izdali. Poročilo se sklicuje na gospodarsko depresijo od 1902 do 1907. Poročilo zahteva popolne načrte o armadi, o vodnih cestah, o novih železnicah in o tržaškem pristanišču.

Ustavni odsek.

V današnji seji ustavnega odseka je poročal poslanec Skedl o odredbah po § 14. od leta 1897. do 1904.

Za otroka.

Socialnopolitiški pododsek je izdelal zakonski načrt o otročjem delu. Otroci pred 14. letom se smejo uporabljati pri delu le po določilu te postavbe. Vsa dela, ki prinašajo zaslužek, spadajo med taka dela, osobito pa uporaba otrok pri obrtnih, kmečkih ali pa pri delih domače industrije kakor tudi poselska služba, pošiljanje selov, raznašanje časnikov in blaga. Prepo-vedano pa ni le slučajno delo. Otroci sme-jo delati le toliko, da delo ne škoduje zdravju, telesnemu in duševnemu razvoju in da jih ne ovira v šolskih dolžnostih. Uporaba otrok do 12. leta ni dovoljena, po 12. letu za lažja poljska dela, do 10. leta pa ne smejo uporabljati otrok niti pri kmečkih delih. Ob šolskih dneh ne smejo delati otroci nad tri ure in ne pred dopol-danskim poukom. Popoldne morajo imeti otroci dvehurni odmor. Popoldne smejo pri-četi delati šele pol ure po končanem po-uku. Ostrejša določila so pa glede na upo-rabo tujih otrok, če ne spadajo k rodbini. Postavo nadzorujejo političke oblasti, ki jih morajo podpirati občinske in šolske oblasti ter obrtni nadzorniki. Prestopke kaznujejo političke oblasti tudi z zapo-rom.

Vlomilci v Jebračinovo blagajno prijeti.

Vspreh policijskega svetnika Lauterja.

Kakor znano, je bilo v noči od 17. na 18. decembra vlomljeno v blagajno tukajšnjega trgovca gosp. Jebčina na Rimski cesti št. 1, pri čemur so tatovi dobili kakih 8000 K plena. Ljubljanska policija je takoj sumila, da to ni delo domačih tatov, marveč bržkone tržaških. Delo je bilo sicer spretno, a vendar ne mojstrsko. Na licu mesta se je našel odvijáč, na Mirju, za Jakopičevo barako, pa klešče, dleto in nekaka železna zobčasta sekirica, pritrjena na železnem drogu, pri kateri je pa manjkal končni zob. Le-ta se je po daljšem iskanju našel v blagajni sami, s čemur je bilo dokazano, da so to sekirico res rabili storilci in jo ondi odložili. Orodje jih je po

svoji teži oviralo pri begu, in kakor bomo pozneje videli, so ga tudi drugod imeli zadosti. Dolgo časa so ostali vsi poskusi, po tatovih dobiti najmanjšo sled, brez uspeha. Zagonetke se kar ni dalo rešiti. Semertja se je uginalo in tudi sumilo, da je bil vlom izvršen po znani družbi Wasinskega. Vršila se je celo v ti smeri sodnijska preiskava, ki pa, kakor znano, ni imela zaželenega uspeha. Zadnji čas se je pa le posrečilo najti pravo sled. Pri mesece trajajočem prelustriranju na stotin oseb, posebno raznih železninarskih delavcev je mestni policijski urad prišel tudi na nekega poldomačina ključavničarja **Frana Korena**. Le-ta je rojen leta 1883. v Trstu kot sin železniškega uslužbenca Matije Korena, pristojnega sedaj v Trst, a doma iz Št. Ruperta na Dolenjskem, tedaj domačega pokolenja. Navedeni delal je leta 1906. pri zgradbi nove gimnazije v Ljubljani kot uslužbenec dunajske tvrdke »Union« ter stanoval na Poljanski cesti št. 13. Bil je zaradi izgreda policijsko kaznovan, a radi suma hudodelstva tatvine deželnemu sodišču izročen, katero je pa zaradi pomanjkanja dokazov preiskavo ustavilo. Poizvedbe so dognale, da je bil Koren že večkrat v Ljubljani, da se zelo dobro spozna tukaj in da je že delal okoli po svetu po Franciji, Italiji, Nemčiji, da govori dobro nemško, slovensko in italijansko, ter da je že večkrat predkaznovan. Bil je šele dne 30. novembra 1907. izpuščen iz tržaških zaporov, kjer je bil zaprt zaradi javnega nasilstva. Koren namreč ni samo tat, ampak tudi nasilnež. Nekaj časa je bil doma pri starših, potem je zopet odpotoval in zopet prišel. O Božiču peljal se je s parnikom »Wurmbrand« v Zader k svojemu, ondi bivajočemu bratu Karolu, odkoder se je meseca grudnia 1907. vrnil v Trst. Osobito posetil je pa tudi Ljubljano ter tukaj izvršil vlom pri Jebačinu, ali sam ali pa v družbi drugih vlomilcev, o katerih bode pozneje govorica. To dokazujejo nastopne okoliščine: Slika njegova kazala se je po policijskih organih od hiše do hiše, od stranke do stranke, — za naše stražnike zelo naporno delo. A ta akcija imela je popoln uspeh, ker ga je več oseb, osobito na Rimski cesti spoznalo, da je bil sredi meseca decembra tukaj viden. Odpeljal se je dne 1. januarja t. l. v spremstvu nekega Jakoba Jedrejčiča iz Trsta na Dunaj. Na Dunaju živel je zelo potratno, obiskoval ponočne lokale in trosil denar z lahkoživimi ženskami. Koren in Jedrejčič sta baje imela polne roke denarja. Tu ga je pa tudi usoda dohitela. Dne 18. januarja sunil je v pijanosti gostilničarja Josipa Meixnerja. II., Nordbahnstrasse 52, s katerim se ja prepiral zaradi zavžitka, tako hudo, da je le-ta vsled rane umrl. Korena so aretovali na licu mesta in ga je dunajsko sodišče obsodilo zaradi uboja na pet let težke ječe. Oddan je bil v nižjeavstrijsko kaznilnico Stein ob Dunavu, da tam kazen prestane. Meseca marca bil je v Zadru izvršen v neko blagajno vlom, katerim povodom so bili ondi prijati Karol Koren, brat opisaneга vlomilca, Josip Arzon in še neki, ki se naziva Luigi Kavčič. Pri Karolu Korenu našlo se je razno vlomilno orodje, med tem tudi osobito zobčast drog, sekirica, dleto in navadne klešče, kateri trije predmeti so na las slični z onim orodjem, kojo se je našlo na Mirju. Nadaljnje poizvedbe so dognale, da je bilo to orodje last že omenjenega Frana Korena. Bilo mu je iz Trsta poslano na Dunaj, kjer je stanoval II. Franzensbrückenstrasse št. 11 pri vdovi Ani Jarolinovi v nekem 82 cm dolgem ter 21 cm visokem zaboju. Ko je bil prijet, ni imel časa orodja poskriti; njegov tovariš jo je pa odkuril še isti večer v Trst nazaj, popustivši vse vlomilno orodje v stanovanju ter naročil Ani Jarolinovi, da naj mu pošlje orodje v Trst, kjer stanuje na Greti št. 260. Le-ta pa tega ni storila, marveč je šla Korena vprašat v zapor k sodišču, kaj naj se z orodjem zgodi. Koren ji je odgovoril, da je orodje njegova last in da naj ga pošlje njegovi materi v Trst via Belvedere št. 82, kar je ženska dne 17. februarja tudi storila. Poizvedbe v Trstu so dognale, da je Katarina Korenova ta zavitek res prejela in ga možu izročila. Le-ta se je dne 27. februarja odpeljal v spremstvu nekega človeka — bojda Jedrejčiča? — v Zader ter vzel seboj bržkone orodje. Matija Koren se je pa peljal tudi na Dunaj, kjer ima zeta Romana Bayerja, občinskega uslužbenca pri dunajskem magistratu, ki pa ne živi s svojo ženo Marjeto, hčerjo Matije Korena. Le-ta je bila bufetka v etablissementu »Venedig in Wien« in je sedaj nekje v Berlinu. Dočim se sumi, da sta Koren ali pa Jedrejčič nesla v Zader vlomilno orodje, skušal je Koren starejši povodom svojega obiska na Dunaju poizvedeti, ali se je že prišlo na sled tatvinam sina Frana. O tatvinah seveda dunajskim oblastem takrat še ni bilo ničesar znanega. Bayer je

dobil nadalje od Jedrejčiča iz Trsta pis-
men nalog, naj poišče za Frana Korena
dobrega zagovornika zaradi uboja. Jedrej-
čič mu je tudi v to svrhu iz Trsta poslal
600 kron. Od teh dal je Bayer 400 kron
dr. Applu, odvetniku na Dunaju, z naroči-
lom, naj prevzame zagovor za Korena.
Pozneje je pa baje oče Matija sam najel
dr. Recharta kot zagovornika za sina ter
mu baje poslal 500 kron. 100 kron je Bayer
Korenu poslal v zapor za priboljšek, 100
kron je pa še ostalo. Ta svota se mu je
samoobsebi umevno kot od vlomov izha-
jajoča zaplenila. Starši Korena seveda no-
čejo o tem ničesar vedeti; oba sta bila dne
14. maja po c. kr. tržaškem policijskem
ravnateljstvu, kateremu je ljubljanska poli-
cija poslala tozadevne podatke, aretovana
in izročena tržaškemu deželnemu sodišču.
Dočim niti pri policiji, niti pri sodišču nista
ničesar priznala, posrečilo se je vendar
načelniku ljubljanske policije, ki ju je dne
16. t. m. s privolitvijo c. kr. tržaškega de-
želnega sodišča v njenem zaporu v Trstu
via Tigor št. 2, celi dan zaslišaval, pri-
praviti: očeta do tega, da je povedal, da jo
prišel z Dunaja po »poštirju« (pismo-
noši) nek zavitek z zadevnim orodjem. Mož je
pa zavitek izročil nekemu neznanemu gos-
podu, ki ga je na cesti po njem vprašal,
kar je seveda le prazen izgovor. Izročil ga
je sinu Karolu ali pa Jedrejčiču. Navede-
nemu funkcionarju se je tudi posrečilo
Frana Korena samega pripraviti deloma
do priznanja. Le-ta, pravi tip trdovratne-
ga zločinca, hvalil se je že v zaporu pri
dunajskem sodišču, da je v družbi Jedrej-
čiča izvršil vlome v Trstu in v Ljubljani,
ter si 2000 kron prihranil od vlomov, da
se je iz tega denarja zagovornik plačal, da
je pobegnil iz Trsta, kjer so mu postala tla
prevroča. Koren, po načelniku ljubljanske
policije s privolitvijo c. kr. dunajskega
nadpravnništva v kaznilnici in Steinu dne
20. t. m. zaslišan, je priznal, da je orodje
njegova last, da ga mu je naredil v Trstu
nek strojni ključar, ki se obrtno s takim
rečmi peča, da je bil tudi on v Zadru pri
bratu, da je prišel na Dunaj z namenom
ondi vlomiti, da ima 300 do 400 kron pri-
hranjenega denarja skritega v Trstu, »ker
se mora denar imeti, kadar se pride iz za-
pora«, da se dobro spozna v Ljubljani in
da so mu tudi imena tukajšnjih policijskih
organov znana, **taji pa ljubljansko dejanje**
vzlic velikanskim dokazom, češ, da še ni
zadostno spreten za take reči. Pripravljen
je vendar in pričakuje, da se ga bode tudi
zaradi Ljubljane obsodilo na kakih pet let.
Koren tvori v družbi brata Karola in naj-
brže tudi brata Viktorja, nadalje Josipa
Arzona in Jedrejčiča, takozvanega Kav-
čiča, celo tatinsko družbo, ki je v zadnjem
času razne vlome, a samo na jugu, v Tr-
stu, v Ljubljani in Zadru izvrševala. Ta
družba se imenuje »Južna družba«, med
tem, ko je družba Wasinskega »Severna
družba« vlomilcev. Kdo je bil izmed te
družbe razen Jedrejčiča in Korena v Ljub-
ljani, še ni natančno dognano, ker so so-
krivci v tako oddaljenih mestih zaprti, ka-
kor je Trst, Zader in Stein, kar poizvedbe
otežkoči in stroške obremení. V prvi vrsti
gre sedaj za sokrivca Jedrejčiča. Že pr-
votno je ljubljanska policija sumila, da je
v Zadru pod imenom Kavčič prijeti vlomil-
lec Jedrejčič in tudi Koren sam se je, vi-
devši po načelniku ljubljanskega policij-
skega urada pokazano mu Kavčičevo sli-
ko, zagovoril in rekel, da je to Jedrejčič.
a pozneje je to zopet prekalal, češ, da je
dotičnik slabo zadet in da ne more reči, če
je to res Jedrejčič. Na Dunaju je spoznala
dotično sliko na prvi pogled Beti Schmidt.
delovodjeda žena, s katero je Koren v
družbi Jedrejčiča večkrat občeval. Na-
sprotno pa trdi Korenov svak Bayer, ka-
kor tudi bivša Korenova stanodajavka
Jarolinova, da to ni slika Jedrejčičeva. No-
če to ni Jedrejčič, bode morala o tem na-
tančno obveščena tržaška policija vse sile
napeti, da ga izsledi in aretuje. Pozna ga
tamošnji nadzornik g. Titz že itak dobro in
ni dvomiti, da bode tudi on, če ni s Kavčič-
čem identičen, kmalu pod ključem.

S tem je vlom pri Jebačinu za ljubljansko policijo takorekoč rešen; preostajajo le še bolj postranske poizvedbe. Sedaj dobi besedo preiskovalni sočnik. Naša časnikarska dolžnost pa je, da z veseljem zabeležimo tako važno novico in izrekamo g. policijskemu svetniku Lauterju tem potom popolno priznanje za tako dolgo, trudapolno, a vzlíc malim sredstvom, ki jih ima na razpolago, vendar tako vspešno delo. Upamo, da se bo tudi kralju posrečilo izslediti škofijske vlomilce.

**FORMALNA DEMISIJA SKUPNIH MI-
NISTROV AEHRENTHALA IN
SCHÖNAICHA.**

Zmaga Košutove vlade.

Košut in Wekerle sta zmagala v vprašanju o povišanju častniških plač. Zunanji

minister Aehrenthal in vojni minister Schönaich zato nista mogla držati dane besede, da se skličejo delegacije meseca majnika. Ministroma ni preostalo drugega, kakor da sta podala svojo demisijo. Seveda je to čisto navadno slepomišenje. Oba odstopivša ministra pograbitita zopet z obema rokama ministrska portfelja, če ju zopet pozove krona. Seveda, druga stvar je pa, če jima bo kdo zopet verjel, kadar bosta kaj zatrjevala. V skupnem ministrskem svetu se je doseglo tako sporazumljenje, kakršno so prerokovali madžarski listi. Častniške plače se povišajo šele s 1. oktobrom, plače moštvu pa 1910. Ogrska vlada je samo to dovolila, da se sme letos porabiti 500.000 K za izboljšanje menaže in da se sme postaviti leta 1909 za izboljšanje plače in menaže moštvu 3½ milijona kron. Število vojaških novincev se pa ne poviša in se skličejo delegacije šele v pozni jeseni. Kaj so pa vse obetali svojčas skupni ministri in tudi Beck skupni vladi: 1. Izvede se izboljšanje gaž v proračunu za 1909 z veljavo za leto 1908. 2. Delegacije se skličejo koncem majnika. Izpolnila se pa ni niti ena obljuba!

Posvetovanje avstrijskih delegatov.

Predsednik avstrijske delegacije dr. pl. Fuchs je sklical 22. t. m. k posvetovanju avstrijske delegate. Navzočih je bilo 17 članov gosposke in 24 članov poslaniške zbornice. Naglašalo se je, da morajo sklicati delegacije koncem junija ali pa začetkom julija. O posvetovanju se je izdala izjava, ki obžaluje, ker niso obvestili o sklepih skupnega ministrskega sveta predsednika avstrijske delegacije in tudi ne delegatov. Razpravljali so o sklicanju delegacij, zahtevali so, da se sme ločiti vprašanje o povišanju častniških plač od vprašanja o povišanju plač moštvu. Delegacije naj se skličejo junija. Fuchs je izjavil po seji, da je razven socialnih demokratov vladalo soglasje pri posvetovanju delegatov.

Nezadovoljni Madžari.

Zaradi lepšega se delajo seveda Madžari zelo nezadovoljne. Madžarom prijazno avstrijsko svobodomiselno časopisje pa opisuje, koliko so se ponižali Madžari s kompromisom. In madžarsko časopisje vpije, da je poražena Košutova stranka. Predsednik zadnje ogrske delegacije Barabas je tudi nezadovoljen z dunajskim kompromisom in vpije pa grozi, da bo še ropotal zato. Da so nezadovoljni tudi poslanci, je samoobsebi umevno. Poročajo pa, da pomiri Wekerle nezadovoljnosti, ker predloži ogrskemu državnemu zboru predlog o povišanju plač častnikom ogrskega honveda. Seveda morajo Madžari nekoliko godrnjati, da se lahko bahajo poraženi skupni ministri in Beck ž njimi, s kako težavo in trudom so premagali velike ovire pri Madžarih.

SOMIŠLIENIKI! SOMIŠLIENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

MADŽARSKA RAZSTAVA V LONDONU.

Posnemajoč avstrijsko razstavo v Londonu, koje češki oddelek londonsko časopisje ni moglo prehvaliti, se je odločila ogrska vlada, da napravi letos v Londonu razstavo, od katere pričakuje materijelnih in moralnih uspehov. Toda vse te nade so splavale po vodi. Razstava, kojoj je priredil odbor strokovnjakov, je doživela velikanske neuspehe, da pravcati fiasco. To potrjuje tudi londonski dopisnik »Az ujsága«. On piše: Razstava sploh ni nikaka razstava. Vse je razstavljeno v dveh paviljonih, a še ta dva paviljona se odlikujeta po svoji — praznoti. Ostali razstavní del obstoja iz razveseljevalnih in zabavnih prostorov. Vsega skupaj je v razstavi dvajset gostiln in kavarn z natarikamicami in uslužbenci v madžarski narodni noši. Mnogo je kinematografov in panoram; razstavljene slike ogrskih kopališč so prave karikature. Občinstvo se prav nič ne zanima za razstavo, k večjemu, da se smeje vsled slabih angleških napisov. Sodba angleških listov je v tem edina, da razstava — ni nikaka razstava. »Daily Chronicle« pišejo, da »je ogrska razstava pač prijeten kraj za razveseljevanja, več pa Madžari gotovo ne premorejo.« — »Star« piše: »Kdor hoče dobro jesti in piti, ta naj obišče madžarsko razstavo.« Neki drugi list piše: »Razven tokajca, godbe in hrupa ni ničesar v madžarski razstavi. Zdi se, da je to edini produkt njihove trgovine, obrti in poljedelstva.« Podobno pišejo vsi ostali angleški listi.

Kranjska v jubilejnim sprevedu na Dunaju.

Kranjski odbor dunajskega cesarskega slavnostnega spreveda.

Tre dne se je vršila v deželnem dvorcu pod predsedstvom deželnega glavarja, dvornega svetnika Šukljeja seja glavnega odbora, da se določijo podrobnosti spreveda. Vršili so se jako zanimivi razgovori o umetniški prireditvi kranjske skupine, kako da bi bila lahko slikovita, raznovrstna in sijajna. Slikar Jakopič je razvil svoj program, iz katerega je razvidno, da je že po celem Kranjskem napravil študije ter da mu prebivalstvo gre v vsakem oziru na roko. Na dan pridejo značilne in pristne narodne noše, ki že dolgo niso prišle do veljave. Zaradi tega je za probujo zmisla za narodne noše in njih proučevanje ta spreved velike važnosti in se je tudi nadejati, da se bo s tem zanimanje za narodne noše pri nas prebudilo, kar je jako želeli, ker narodne noše sedaj še skoraj umirajo. Gospod Jakopič je tudi razložil, kako si on misli romarsko skupino, da si je ne misli kot procesijo, temveč le kot povratek od romanja in da je to skupino imel v mislih le radi tega, ker bi se v njej lahko združile iz cele dežele pravilnim potom vse noše v eno samo podobo, kar se da s kako drugo razvrstitvijo težko izvršiti in pa da bi bilo nekaj kontrasta s svatbami, ki so vselele značaja. Kljub temu so se uveljavljali različni pomisleki proti temu predlogu in končno je obveljal sklep, da se ta del opusti in nadomesti z drugo podobo, morebiti z vrnitvijo ljudstva s sejma, pri kateri skupini bi se dalo tudi spraviti različne naše kraje v en okvir. Vsi udeleženci so kazali veliko zanimanje in so se slišala različna zanimiva mnenja. Vzelo se je na znanje, da osrednji odbor dunajski prevzame znaten del stroškov prireditve v svoje pokritje, pač pa da bode treba zbrati precejšnjo svoto denarja, da se kranjski spreved kolikor mogoče sijajno priredi, ker le tedaj more tekmovali z drugimi avstrijskimi skupinami. Konečno se je izvolil poseben izvrševalni odsek, kateri ima sedaj skoraj vsak dan seje, ki trpe več ur in v katerih se določajo vse podrobnosti natančno. Vsi udeleženci so torej lahko brez skrbi ter zagotovljeni, da bodo pod dobro premišljenim vodstvom in nadejati se je, da se cela prireditev izvrši v slavo domačega umetništva in tudi v proslavo naše domovine, ker bo ta skupina po svojih slikovitih nošah in po svojih lepih ljudeh gotovo vzbujala pozornost.

Rojaki, podpirajte gmotno odbor za prireditev dunajskega cesarskega slavnostnega spreveda!

Krasne načrte so izdelali naši umetniki za ta spreved in ako pridejo njih načrti do uresničenja, potem je lahko vsak prepričan, da bo kranjska slikovita narodna noša postala znana širšemu svetu, kajti samoposebi je umevno, da pošljejo vsi narodi ozir. njih časopisi svoje poročevalce in svoje umetnike, ki bodo poročali celemu svetu o tem sprevedu. Ako hočemo, da nas spoznajo v obče, potem moramo pač nastopiti sijajno; za to pa je treba denarja! Gotovo je, da bo dežela kranjska sama dala izdaten prispevek, toda treba je, da tudi občinstvo olajša deželi to breme in samo prinaša prispevke v ta namen, da bodo naši rojaki dostojno zastopali deželo na Dunaju. Župani iz kranjskih občin, ki so prišli na glavni ustanovni shod izvrševalnega odbora, so se z navdušenjem izrazili za to podjetje in tudi obljubili podporo. Pričakujemo torej, da bodo naše občine, naši denarni zavodi in tudi imovitejši zasebniki prispevali s primernimi zneski k tej prireditvi ter pošiljali doneske izvrševalnemu odboru pod naslovom: **Kranjski odbor dunajskega cesarskega spreveda**, Ljubljana, deželni dvorec. Kdor ne more žrtvovati večje svote, naj prispeva vsaj manjši donesek, ker tudi manjši doneski, ako jih prihaja dosti, tvorijo končno večjo svoto. Sprejme se torej hvaležno vsaka svota.

Belokranjci v slavnostnem sprevedu na Dunaju.

Belokranjci bodo vzbujali pozornost ne samo na Dunaju, temveč brez dvoma tudi, kadar bodo šli skozi Ljubljano. Belokranjska noša je z umetniškega stališča nekaj posebnega. Belo barvo splošne obleke kontrastira jako prijetno in naravnost umetniško živa barva okrasov in dekoracij. Ako se pri tem vpoštevata še značilni narodni tip, tvorili bodo Belokranjci nekaj posebnega. To je tudi popolnoma naravno. Zgodovina nas uči, da so Belokranjci deloma iz vzhodnih krajev prišli za časa turških vojska, ohranili svoje posebnosti in noši, svoje posebnosti in navedah, tako, da tvorijo nekaj izvanrednega.

Tudi njih svatba se razlikuje od naših navadnih kmetskih svatb. Nevesta gre popolnoma sama, na glavi ima diadem in nad njim venec iz rož, na vrhu pa majhno krono. Svatje gredo večinoma peš. Balo vozijo, pogačo pa nosijo, okrašeno s cvetjem in travkami na nosilnicah. Ženin gre sam s svojimi drugovi. Popolnoma drugačno nošo pa imajo Uskoki, ki bodo tudi zastopani v sprevedu. Kakor so originalne noše teh ljudi, tako so tudi njih navade. Posebno značilen je »Zeleni Juri«, to je navada, brezdvomno še izza poganskih časov, kiso jo prinesli Belokranjci iz prvotne daljine svoje domovine s seboj. »Zeleni Juri« je mož, ki predstavlja pomlad. Zavrt je popolnoma v brsteče brezovo lubje, na glavi ima krono iz brezovega lubja. Pred njim hodi deček v narodni noši, vodi ga na vrvi, ki je tudi ozaljšana z brezovim lubjem. Pred »Zelenim Jurjem« gredo piskači, ki trobijo na brezove piščalke, s tem oznanjajoči kralja pomladi. Krogin-krog se tare staro in mlado ljudstvo, vse vriska in poje. Naši umetniki bodo zedinili vse to v lepo skupino, ki bo podala brez dvoma nekaj izvanrednega. Želeti bi bilo, ker je ta stvar originalna, da bi odbor preskrbel, da bi Belokranjci, predno odidejo na Dunaj, nastopili v Ljubljani na kakem primernem prostoru, da bi tudi oni Ljubljančani, ki ne gredo na Dunaj, videli to lepo skupino.

Slavnostni spreved na Dunaju in tujski promet.

Druge dežele so nas glede tujkega prometa davno prekosile, le Avstrija je zaostala? In zakaj? Ker je bila ponižna in ker se je nekako ogibala reklame. Brez reklame pa je tujski promet nemogoč. Pri taki reklami pa je popolnoma izključeno, da bi vsaka avstrijska kronovina zase delala reklamo, ker s tem bi se vse delo razkosalo, posebno ker tujci tudi ne vedo, kedar ja stopajo čez meje posameznih kronovin. Če pride tujec pri enem koncu v Avstrijo, gre potem naprej in tako pride polagoma vsaka kronovina na vrsto. Posebno važen za nas Kranjce pa je Dunaj. Dosedaj je šel glavni tujski promet čez Solnograško in Tirolsko proti Italiji. Popolnoma na strani je ostal Dunaj in cela vzhodna stran cesarstva. Za kronovine torej, ki so interesirane na srednji črti avstrijskega tujkega prometa, je velikega pomena to, da se pomakne tujski promet proti Dunaju, ker po tej črti pride naravnim putem tudi na Koroško in Kranjsko in na Primorje. Slavnostni spreved bo Dunaju v tem oziru brezdvomno pomagal in njegov tujski promet povzdignil. Pomagano pa bo s tem tudi vsem vzhodnim kronovinam in marsikateri dunajski gost bo to priliko porabil in prišel pogledat tudi na jug. Kdor torej želi razvoj tujkega prometa na Kranjskem, ne sme biti tesnosrčen in se mora veseliti, da pridejo tujci na Dunaj, ker bodo potem prej ali slej prišli tudi k nam. To so Gorenjci hitro razumeli in zato se zanimajo za ta spreved.

Poziv amater-fotografom.

Skupine, namenjene za dunajski slavnostni spreved, se bodo več ur ustavile v Ljubljani. Kranjski odbor za prireditev te slavnosti bo preskrbel, da bo dana fotografom-amaterjem prilika, fotografirati najvažnejše tipe. Znano je namreč, da so amaterske fotografije za take skupine najbolj pripravne. Opozarjamo amaterske fotografe, naj se pravočasno oglase ali pri g. Jakopiču, predsedniku kluba »Sava«, (Ljubljana, Emonska cesta 2), ali pa v pisarni kranjskega odbora, (Ljubljana, deželni dvorec, soba št. 77). Škoda bi bilo, ako bi se taka prilika ne izrabila, ker se najbrže ne bo nudila več tako hitro. S tem se lahko reši marsikatera etnografična znamenitost in zanimivost.

Nasvetovane skupine za slavnostni spreved na Dunaju.

Pred kratkim je odposlal kranjski odbor za prireditev slavnostnega spreveda svojega odposlanca na Dunaj, da dogotovi z osrednjim odborom na Dunaju še vse podrobnosti. Obljubilo se mu je, da se bo šlo Kranjcem v vsakem oziru na roko. Po različnih časnikih in tudi sicer se je izvedelo, da nameravajo posamezne kronovine dati svojim skupinam nekaj sijaj s tem, da se prirede kake narodne bajke. Tudi našemu odboru je došel predlog, naj se vprizori v gorenjskem sprevedu tudi Zlatorogova bajka, katera skupina naj bi se v sredi rdečih triglavskih rož pomikala po Dunaju. Ta ideja je res originalna, vendar pa moramo prepustiti zadnjo besedo našemu umetniškemu klubu »Sava«, ki se bo tudi s to idejo podrobneje pečal. Sploh rodi ta slavnostni spreved jako različne načrte. Ako bi se tudi Zlatoroga ne sprejelo v dunajski slavnostni spreved, je pa velikega uvaževanja vredno, ali bi ne kazalo, da prirejajo Blejci ali Bohinjci, kadar je največ letoviščarjev, slavnostne sprevede in za nje vporabijo narodne bajke.

To bi bilo jako želeli in ker nam bodo ostale od slavnostnega spreveda gotovo nekatere narodne noše in druge specijelno naše oprave, se bo to tem lažje priredilo in s tem pri nas oživel podjetnost za take domače sprevede, ki nam jih manjka. Dosedaj smo imeli le slavnosti po jezerih in pa druge male sprevede. Nikdar pa nismo premislili, ali ne bi kazalo vprizarjati slavnosti v narodnih nošah, kakor to delajo že zdavna po drugih deželah. Dobro bi bilo torej, ako bi si naši Gorenjci to stvar zapomnili in te ideje nadaljevali. Tudi to vprašanje se je razmotrivalo, ali ne bi kazalo idrijsko rudarstvo spraviti v spreved. V Ljubljani so bile svoje dni razstavljene krasne amaterske fotografije o sprevedu v Idriji in tudi v tem oziru bi se moralo tujce opozoriti, ker imamo že sprevede, ki so jako slikoviti, samo da širše občinstvo še malo vé o njih.

Slike o sprevedu.

Zvedeli smo, da se bodo delale na Dunaju različne slike o slavnostnem sprevedu. Za nas bi bilo jako zanimivo, če bi imeli tudi naše Kranjce v takih slikah. Že sedaj misli odbor, da bi se take slike tudi za Kranjsko nabavile in tako bi bilo morebiti dobiti jako lepe dekoracije za naše javne prostore, gostilne itd., kar nam dosedaj jako manjka.

Narodnogospodarski pomen slavnostnega spreveda.

Zanimanje za slavnostni spreved raste od dne do dne po vseh krajih našega cesarstva. Marsikateri, ki tej ideji do sedaj ni bil naklonjen, se je preobrnil, marsikateri, ki je mislil ostati doma, pojde. Izprevidelo se je namreč, da ima ta spreved tudi svoje narodnogospodarsko ozadje. Značilne so v tem oziru besede cesarja, ki so se te dni čitale po vseh časopisih. Cesar je sprejel deputacijo dunajskega centralnega odbora za prireditev spreveda in pri tej priliki izjavil, da ga ta spreved zelo veseli, ker vidi, da se s tem pospeši tujski promet v Avstriji in s tem da zasluček obrtnikom in da radi tega z radostjo pričakuje ta spreved. O velikem pomenu tega spreveda v narodnogospodarskem oziru torej danes ni več dvoma. Mi vemo, da v drugih deželah postavljajo narodnogospodarski moment na prvo mesto pri vsaki priliki, da se vsaka slavnost in vsak inenitnejši dogodek porabi v to, da se dvigne gospodarska moč prebivalstva. Zadnji čas je, da se tudi pri nas v Avstriji to priznava. Slavnostni spreved na Dunaju bode privabil na tisoče in tisoče inostrancev na Dunaj in ti bodo ravno glavni gledavci spreveda ter bodo pustili v Avstriji velike svote. Ta denar bode torej ostal v Avstriji in — četudi prvotno le na Dunaju — bode prišel prej ali slej celi državi na dobro. S tem sprevedom se bode priljubila Avstrija tudi inostrancem in se z njim dela naravnost reklamo za celo Avstrijo, torej tudi za Kranjsko. Tujci, ki so videli Dunaj, bodo hoteli videti tudi posamezne kronovine, posebno, ker bodo pred njihovimi očmi korakale slikovite skupine iz najrazličnejših kronovin. Ne bode imel torej samo Dunaj koristi od tega spreveda, imeli jo bodo sčasoma tudi druge dežele in to bo gotovo jako znamenit uspeh spreveda. Dobro je, da se to podpira, ker mi stojimo danes brez dvoma v dobi, v kateri narodnogospodarska struja sili mogočno na dan.

Prosnja.

Umetniški klub »Sava«, ki je prevzel umetniško prireditev slavnostnega spreveda Kranjcev na Dunaju, je razposlal po celi deželi svoje umetnike in sicer gospoda Riharda Jakopiča na Dolenjsko in Belokranjsko, gospoda Mateja Sternena na Notranjsko in gg. Ivana Groharja ter Petra Žmitka na Gorenjsko, ki povsod študirajo narodne noše in zbirajo sodelovalce pri sprevedu. Nabirajo pa tudi prikladno opravo. Občinstvo se naproša, da jim gre na roko in pomaga pri tem delu. — Želeti pa bi bilo tudi, da si gospodje umetniki za beležijo skušnje in znamenitosti, ki jih pride dobe pri narodnih nošah, in da jih pozneje objavijo v kakem ilustrovanem listu. Pozabiti namreč ne smemo, da se morajo posamezne znamenite prikazni iz naših krajev oteži morja pozablenosti s skicami ali fotografijami. Na ta način se pomnoži tudi naše etnografsko gradivo, o katerem bi le bilo želeli, da ga svoječasno morebiti izda združenega v lepo celoto »Slovenska Matica«.

Udobnosti sodelovalcev pri slavnostnem sprevedu.

Poleg dne, katerega se vrši slavnostni spreved, ostanejo udeleženci spreveda še tri do štiri dni na Dunaju, kjer jim bo dana prilika, da si ogledajo cesarsko mesto in njegove znamenitosti. Preskrbelo se bo voditelj, poskrbelo se bo pa tudi, da v tem kratkem času vidijo izletniki kolikor mogoče mnogo dunajskih po-

sebnosti. Za ves čas bivanja na Dunaju bo preskrbel dunajski centralni odbor hvalevredno brezplačno stanovanje in preživež udeležencem spreveda. V Pratu so poleg tega prirede različne ljudske veselice v velikem slogu. Brezdvomno razširijo rojaki, ki se udeležijo slavnostnega spreveda, v teh par dneh svoje obzorje. Posebno se mora uvaževati dejstvo, da bo dana marsikateremu, ki mu sicer ne dopuščajo sredstva, ogledati si Dunaj, priti na ta način poceni na Dunaj. Ta izlet bo torej ljudstvu v korist, kajti odboru ni samo na tem, da bo ljudstvo korakalo v spremstvu, temveč da ima od izleta kolikor največ dobička. Zato se bodo izdala tudi tiskana navodila o potovanju in o dunajskih znamenitostih.

Poseben vlak na Dunaj.

Odbor se poteguje za to, da se priredi posebni vlak na Dunaj, v katerem bodo imeli prostor vsi udeleženci, in ako mogoče, še drugi izletniki, ki bi hoteli videti ta spreved. Ako pride do tega, se to pravočasno objavi. Brezplačno vožnjo dobe samo udeleženci, ki gredo v narodnih nošah na Dunaj in sodelujejo pri sprevedu. Ravno tako so samo ti deležni drugih udobnosti, ki jih nudita dunajski osrednji in kranjski odbor. Posebni vlak bo vozil najbrž že iz Postojne, se bo vstavil na postajah Rakek, Planina, Logatec in Borovnica. V Ljubljani bo daljši odmor. Ravno tako se bo vstavil ta vlak na postajah Litija, Hrastnik in Zidani most, od tam naprej bo pa vozil kot brzovlak. Vozni red in cene vožnji za one, ki se hočejo peljati s tem vlakom, se pravočasno objavijo, vendar pa se priglasi sprejemajo že sedaj in jih je nasloviti na pisarno odbora, Ljubljana, deželni dvorec, soba št. 77.

Vodstvo slavnostnega spreveda.

Kranjski odbor za prireditev slavnostnega spreveda se posebno trudi in polaga važnost na to, da bodo udeleženci pod skrbnim vodstvom. Razdeljeni bodo namreč v posamezne oddelke, katerim bodo načelovali posamezni voditelji, ki dobe že prej podrobna navodila, tako, da je lahko vsak udeleženec brez skrbi. Vsak udeleženec dobi tudi znak. Naravno je, da bo morala vladati pri vseh udeležencih stroga in vzorna disciplina. Na to se bo posebno pazilo. Vsak bo moral imeti namreč v mislih, da varuje čast domovine. Tako lahko upamo, da se bo cel izlet srečno izvršil. Za vse slučaje bodeta spremljala izletnike tudi dva zdravnik, ker bo število izletnikov vendar precejšnje. Tudi se bo preskrbelo za to, da se na Dunaju ne bo nobeden izgubil; za slučaj pa, da bi se to vendar le komu pripetilo, se bodo izdala potrebna navodila, da lahko najde svojo skupino.

Gorenjci v slavnostnem sprevedu.

Gorenjci bodo imeli v sprevedu svojo posebno skupino in sicer bo stvar tako urejena, da bo v sprevedu kot prva skupina belokranjska svatba, tej pa bo sledila gorenjska. Belokranjska svatba s svojimi svetlimi barvami bo izzvala prav lepo nasprotstvo gorenjski svatbi, pri kateri stopajo v ospredje temne barve. — Namesto vrnitve z romanja se je sprejel v spreved »Povratek iz sejma«. Ta misel je gotovo jako dobra in srečna, ker dovoljuje, da se zedinijo v eno samo skupino najraznovrstnejše naše narodne noše. S tem bo cela skupina imela bolj živahen in vesel značaj ter pestro vnanost. To skupino bodo spremljali lahko najraznovrstnejši prekupčevalci in mešetarji, prodajalci najrazličnejše robe; Ribničani s »süho robo« ne bo manjkalo, stražiški sitarji, gorenjski coklarji in bohinski skutarji bodo prišli tudi do veljave. Sploh se ugotovi pri sprevedu načelo, da pride na dan in do veljave pristno narodno življenje in gibanje.

Idrija zastopana pri slavnostnem sprevedu.

V Idriji se je osnoval posebni odbor, ki je prevzel nalogo, da bi tudi mesto Idrija bilo s posebno skupino zastopano v kranjskem oddelku. Skupino naj bi tvorili rudarji in čipkarice, torej dva stanova, ki sta v Idriji in okolici najmočnejše zastopana. Ta odbor je sicer tudi že izdelal nekaj načrt za to skupino, toda vprašanje je, ali se bo moglo ta načrt sprejeti. Glede ureditve skupin imajo namreč glavno in odločilno besedo naši umetniki. Da se podrobneje dogovori glede te skupine, pride tedni akademični slikar Sternena v Idrijo.

Gardedame za ženske udeleženice pri slavnostnem sprevedu.

Od več strani se je čulo, da bi se marsikatera dama priglasi k slavnostnemu sprevedu, da pa ne ve, ali je kaj glede nadzorstva preskrbljeno. Zato bodi povedano, da se je to vprašanje razmotrivalo in da je tudi v tem oziru vse najboljšje preskrbljeno. Tudi za gardedame preskrbi odbor in je torej glede tega lahko vsaka udeleženica brez skrbi.

Lovci v kranjski skupini slavnostnega spreveda.

Kranjski oddelek slavnostnega spreveda bo zaključila lovska skupina, spojena z ribiči. Za to skupino vlada posebno med višjimi in lovskimi krogi veliko zanimanje in se obeta sodelovanje najuglednejših mož v deželi. Ta skupina bo osredotočena okoli lova na medvede, zastopan bo lov na divje koze in divje peteline, izostali pa tudi ne bodo polharji. Vse to so namreč takorekoč kranjske lovske posebnosti.

Shod hišnih posestnikov ljubljanskih v zadevi deželnih doklad.

Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je sklicalo za sinoči, 22. t. m., v malo dvorano hotela »Union« shod hišnih posestnikov ljubljanskih, ki jih oprošča sklep kranjskega dež. zbora z dne 20. novembra 1905 deželni doklad za dobo, za katero je podelila država davčno prostost. Shod, ki je bil dobro obiskan, otvoril predsednik društva hišnih posestnikov, gospod prim. dr. Vinko Gregorič ter razloži, zakaj se je sklical sestanek. Lansko leto je vložil pravni zastopnik društva g. dr. V. Krisper za hišne posestnike proti deželnemu odboru, ki ni hotel izvršiti zgoraj omenjenega soglasnega sklepa deželnega zbora, tožbo na upravno sodišče. Upravno sodišče je odločilo, da ni kompetentno razsojati v ti zadevi, nego da prepušča deželni zboru, da sklepa o stvari. Nekaj časa je zadeva mirovala, sedaj pa je naenkrat začela davkarija čisto nepričakovano tirjati od posestnikov doklade. Radi tega hoče društvo, oziroma interesentje napraviti priziv proti temu nepostavnemu izterjavanju po svojem zastopniku. Dr. Gregorič se zahvali v imenu društva in vseh posestnikov g. dr. Krisperju za brezplačno zastopstvo v pravdi proti deželni odboru, kakor tudi za pravno pomoč, ki jo je obljubil glede priziva. Stvar posestnikov je, da stopijo pred deželni zbor ter razjasnijo poslanecem ves položaj. Posestniki si ne morejo dati dopasti, da izgube, kar jim je dano. (Klici: Nikdar!)

Dr. V. Krisper izvaja sledeče: Vsem je znano, da se borimo proti deželni odboru, ki noče izvršiti soglasnega sklepa vsega deželnega zbora, sklepa, ki so ga sklenili poslanci vseh strank brez izjeme. Društvo hišnih posestnikov se je takoj postavilo proti deželni odboru, da bi ta delal svojevoljno, kar bi hotel. Žalostno bi bilo od ljubljancov, če bi pustili, da se jim dana beseda kar poljubno prelomi. Borili se bomo, izgubiti pri tem nimamo ničesar. Zastopstvo prevzame sam brezplačno. Druga pa je z deželni odborom, ki lahko izgubi vse. Stvar je ta-le: Država je dovolila prostost vsem po potresu sezidanem poslopjem v Ljubljani in ostalih po potresu prizadetih okrajih na Kranjskem oproščenje od hišnonajemninskega in hišnorazrednega davka za 18 oziroma 25 let, tako da plačujemo le 5 odstotni davek. To je država dovolila in dežela je izprevidela, da ne gre, da bi pobirala doklade, če je država dala davčno prostost. Deželni zbor je prvotno dovolil oproščenje deželni doklad za prvih pet let. Potem je prišla obstrukcija ter dežela ni mogla podaljšati oproščenja. Ko je deželni zbor nekaj časa leta 1905 zboroval, storil je 20. novembra sledeči soglasni sklep: Deželni doklad se oproste novosezidana, pre- in prizidana poslopja v Ljubljani in drugih po potresu prizadetih krajih na Kranjskem, ki so bila postavljena, oziroma pri- in prezidana v potresni dobi od leta 1905 dalje, kakor tudi take stavbe, katere se zgrade do let 1908 in 1910, in sicer tedaj, če dovoli tudi država 18- in 25-letno davčno prostost, za ravno isto dobo. — Predlog je stavil poslanec Hribar, referent je bil dr. Tavčar, ki je predlog toplo priporočal, poslanec Povše pa je predlagal še dodatno, da se prizadetim že plačane doklade vrnejo nazaj, kar je bilo tudi soglasno sprejeto. Sklep z 20. nov. 1905 ni bil nič novega, kajti na Češkem, Šleziji, Zgornji Avstriji, Koroškem, Predarlskem, v Dalmaciji in Bukovini daje dežela poslopjem olajšave, ki so državnega davka prosta, tudi. V nekaterih drugih deželah pa pobirajo le neznatne zneske v takih slučajih. Če je država dala davčno prostost ter bi dežela pobirala doklade, reklo bi se, da bi dežela vzela to, kar da država. In na Dunaju odločujejo vendar krogi, ki jim je Kranjska veliko manj blizu, kot kranjski deželni upravi. Deželni odbor je nekaj časa po sklepu deželnega zbora namignil davkarjem, naj izterjajo doklade od prizadetih, katerih jih je deželni zbor oprostil, češ, da sklep deželnega zbora nima cesarske sankcije. Društvo hišnih posestnikov se je dvignilo proti tej nečuvnosti ter je vprašalo vsled iniciative g. dr. Gre-

goriča deželni odbor, kaj da misli. Društvo je dobilo odgovor, da deželni odbor sklepa deželnega zbora ne smatra veljavnim, ker nima najvišje sankcije ter da bo vsled tega pobiral doklade. Gospodje so se izgovarjali tudi, da znese to oproščenje za vseh 18 oziroma 25 let okoli 1½ milijona ter bi vsled tega v 18 oziroma 25 letih toliko izgubili. Kaj se pravi tu izgubiti, če ničesar dobiti nimam? Ker je bilo za nadaljne korake iz formalnih ozirov treba, da izposlujejo prizadeti sami odlok od deželnega odbora, napravili so posestniki sami vlogo na odbor. Tedaj deželni odbor, ker se je bal tožbe, ni rekel, da bo pobiral doklade, nego dejal je le, da je njegovo mnenje, da sklep ni veljaven, ker nima sankcije. Predložil bo vsled tega sklep še enkrat deželni odboru. Za to pravno mnenje govori — pravi deželni odbor — tudi dejstvo, da se je leta 1896 podelilo oproščenje za pet let v obliki zakona, torej s sankcijo in pa da je tudi država dala davčno prostost v obliki zakona! Deželni odbor je smatral torej stvar s svojega stališča za nerešeno. Prizadeti so se pritožili na uprav. sodišče. Upravno sodišče je dejalo, da se ne vmešava v to zadevo, ker deželni odbor ni odločil ničesar definitivnega, nego rekel le, da bo predložil sklep deželni odboru v sklepanje. Stvar je tedaj bila po lastnem mnenju deželnega odbora zanj nerešena, nerešena pa je v resnici predvsem le s stališča časti deželnega odbora. Kje je dana beseda deželnega zbora? Dežela kar naenkrat pobira svojevoljno doklade. Kaj se to pravi? Davkarije niso izdale tebi nič, meni nič niti naložilnih predpisov doklad, nego kar čisto enostavno tirjajo in groze z eksekucijami. (Ogorčenje.) Proti tako nezaslišanemu postopanju treba je storiti vse. Postopanje je tako, da posebne hvale deželni odbor ne zasluži. Dr. Krisper pozove navzoče, da izroče plačilne ukaze dr. Gregoriču, ki jih potem da njemu na razpolago. Nekateri zborovalci store to takoj. Med plačilnimi ukazi je tudi ukaz, v katerem pravi davkarija, da je na vprašanje finančne direkcije, kaj da je z deželni dokladi poslapij, ki jih oprošča sklep z 20. novembra 1905, odgovoril deželni odbor, da ukazuje pobirati vse doklade za nazaj. Deželni odbor vstraja pri svojem pravem mnenju, da so oproščena dež. doklad le poslopja, ki imajo drž. davčno prostost na podlagi drž. zakona z dne 23. junija 1895 in so bila oproščena doklad z dež. zakonom z 17. dec. 1896. Vsa ostala poslopja, ki so bila oproščena drž. davka z ces. naredbo z 24. jun. 1900, in z zakonom z 23. maja 1905, sploh niso oproščena dež. doklad za nobeno dobo. Ker pa vprašanje, je li naknadno pobiranje dež. doklad zakonito, ne spada v kompetenco nobene oblasti, naj vložijo prizadeti event. priziv na dež. odbor, ki bo razsojal sam. (Zborovalci se čudijo, splošno ogorčenje, ki se noče pomiriti.) Stvar je torej sedaj taka: Če bo deželni odbor izmislil si, da pobira 100% doklad, jih bo kar pobiral, davkoplačevalci pa bodo plačevali. (Ogorčenje.) Deželni odbor zahteva torej za vse stavbe, ki so bile zgrajene po 23. juniju l. 1900 v Ljubljani in drugod na Kranjskem deželne doklade, ki jih davkarije niso pobirale, za ev. 8 let nazaj in za ves čas naprej, dasi je oproščenje utemeljeno v sklepu deželnega zbora za 18 oz. 25 let. (Silno začudenje.)

Vstane dr. Gregorič ter predlaga, da zborovalci pooblastijo odbor društva hišnih posestnikov, da ukrene vse potrebno v ti čudni zadevi. Ker se gre tu za nekaj splošnega, more stopiti v akcijo tudi društvo hišnih posestnikov kot tako, ker ima po društvenih pravih nalogu, da čuva gospodarske koristi ljubljanskih hišnih posestnikov. Kadar bo potrebno, pozove društvo posestnike po časnikih na zopetni shod. Treba je, da se v celo zadevo spravi luč. Tako ne bomo dali pometati s seboj. Je tako v Ljubljani sitine hiš, ki so prizadete. Ljudje so pri zidanju vsi računali z oproščenjem deželni doklad ter po tem napravili svoj račun, sicer ne bi začeli zidati. So tudi posestniki, ki so na podlagi sklepa dež. zbora hiše kupili. Vsi so investirali v stavbe kapital na podlagi deželnega zbora ter tudi na ti podlagi taksirali cene stanovanj. Radi tega zahtevamo, da se ne norčuje na tak način iz davkoplačevalcev, ki so med vsemi najbolj obremenjeni. Je to resna stvar, ne otročarija. Zahtevati smemo, da dež. zastop pri sklepanju resno prevdara, kaj sklene, kaj more, kaj ne. Če sklene, torej more. Vsi posestniki so tu prizadeti brez razločka. Naj store vse, vsi za enega, eden za vse. Gre za cel stan, za stan, ki je z davki najbolj obremenjen! Še tesnejše se organizirajmo! Priznanih pravic ni ne pustimo vzeti. (Dobro-klici.)

Različni udeležniki shoda so še povdarjali, da bi bila večina hišnih posestnikov gmotno naravnost uničena, če se bo tako

postopalo. Hišno posestvo je hipotekarno tako obremenjeno, da komaj diha. Mnogo je manjših hiš v predmestjih, ki sedaj komaj neso komaj 5%, po odbitih davkih pa ne ostane niti za obresti hipotek, lastni kapital je torej že itak izgubljen. Gre se pa tudi za vse prebivalstvo, kajti kam morajo priti cene stanovanj, če se pritiska ravno tam, ker je davčna sila oz. donos obdavčenega objekta najmanjši. Konečno se je povdarjalo, da se davkarija sedaj pri iztirjanju dež. doklad sklicuje na dopis prejšnjega kranjskega deželnega odbora z dne 23. februarja 1908.

Iz radovljiskega okraja.

Radovljiski »Sokol«. Brali smo, da je deželni predsednik izjavil, da smatra kot najostrejšje graje vredno, ako se katerikoli državni uradnik kakorkoli politično eksponira. Poglejmo v radovljisko mesto in kaj vidimo tam? Ali ni ravno uradništvo, ki podpira in drži gnili liberalizem v tem mestecu. Ali se morebiti to ne kaže povsod? Kako je bilo ob času volitve, je znano, pa pustimo sedaj to in glejmo kar na zadnji čas. Katoliško izobraževalno društvo je ustanovilo telovadni odsek, pa glej, komaj se je zgodilo, so ustanovili liberalci svojega »Sokola«. In kaj imajo biti nekateri ti »Sokolci« v Radovljici? Ali kaj drugega kot avantgarde liberalcev? Gardi, vsaj kakor se dosedaj kaže, da je dr. Vilfanu štafaža, da ude telovadnega odseka očitno zasramuje in zasmehuje z namenom, zadušiti ga, in da tako kaže svoj napredek in svojo surovost. In sedaj? Ali niso zopet uradniki, ki so pri »Sokolu« udje, naj si bo že podpirajoči ali delujoči, od c. kr. davčnega nadzornika Žuna do zadnjega c. kr. oficijanta ali c. kr. praktika? Vprašamo, kako se to vjema z izjavo dežel. predsednika barona Schwarza. Ali je to po njegovi izjavi, da se postavi c. kr. uradništvo v tako očitno nasprotstvo do Slovenske Ljudske Stranke ter protežira z vsemi močmi propadajočo liberalno stranko?

Delavstvo, pozor!

V torek je pričelo delavstvo stavkati v ljubljanski tvornici za lep. Stavkajoče delavstvo se je odločilo za stavko premišljeno in po treznem prevdaru. Izvrševalni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva je sklenil, naj se stavkajoče delavstvo po naši organizaciji podpira in se je konstituiral v osrednji stavkarski odbor, ki je izvolil za svojega predsednika državnega poslanca Jožefa Gostinčarja.

V vojski se potrebuje denar. Zato se obračamo tem potom na delavstvo in na delavske prijatelje, naj s podporami podpirajo stavkajoče delavstvo. Podpore, namenjene stavkajočemu delavstvu, naj se pošljejo pod naslovom: Upravištvo »Naše Moči«, Ljubljana.

O stavki se poroča vsak dan v »Slovencu«, na kar se opozarja. »Naša Moč« objavi izkaze o došlih podporah, končni računi se objavijo tudi po »Slovencu«.

Ob stavkah pri Devici Mariji v Polju, delavstva tovarne vžigalic v Ljubljani in ob veliki savski stavki se je pokazala požrtvovalnost delavstva in njegovih prijateljev v najlepši luči. Upravičeno pričakujemo, da se i zdaj ne obračamo zaman na požrtvovalnost naših somišljenikov!

Izvrševalni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva.

V Ljubljani, dne 21. majnika 1908.

Predsednik:

Jožef Gostinčar, drž. poslanec.

AVSTRO - OGRSKA.

Kaj dela svobodomiseln študent.

Zdaj počiva na lavorikah nemški, judovski, laški, hrvaški in slovenski svobodomiseln študent, na pelinu, ki si ga je pridobil v zadnjem boju proti klerikalnemu zmaju, ki hoče, da veljajo za katoliško dijaštvo po vseučiliščih one pravice, ki jih ima svobodomiseln nemški študent. Ker je molčal včeraj svobodomiseln študent, je pa govoril svobodomiseln profesor ino-moške pravosodne fakultete, ki je sklenil, da naznani naučnemu ministrstvu, če pri-javi Wahrmond v poletnem semestru kak koleg. Profesorji upajo, da skrbi ministrstvo za to, da ne motijo Wahrmonda politiške stranke. Neki praški češki list poroča, da pozovejo Wahrmonda na praško nemško vseučilišče. Dunajska krščanska ženska zveza je imela shod, na katerem je govoril profesor Drexel, ki je rekel, da se zahteva na vseučiliščih enaka pravica za vse. Danes zvečer imajo graški svobodomislec svoje protestno zborovanje v graški »Industriehalle«.

Cesar in cesarjev jubilej.

Cesar je zaslišal ministrskega predsednika Becka. Po avdijenci je bil v zbornici večurni ministrski svet. — Čehi nameravajo ob cesarjevem praškem obisku prirediti razne slavnosti, med njimi tudi slavnostni izprevod, ki se ga udeleži tudi češki moravski narodni svet. Ni še gotovo, če potrdi cesar predloženi mu slavnostni program. — Pri izprevodu šolskih otrok je lahko obolelo 300 otrok. Resno ni obolel nihče. O tem je cesarja brzojavno obvestil dr. Lueger na vladarjevo brzojavno zahtevo.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Justični minister Günther je želel, naj reši zbornica še pred poletnimi počitnicami razne novele. Minister govori med drugim o novi tiskovni postavi, ki pospeši postopanje. Neodvisnost porotnih sodišč hoče varovati. Časopisi bodo morali sprejemati popravke kakor v Avstriji. Zbornica je odobrila proračun pravosodnega ministrstva in pričela razpravljati o proračunu honvednega ministrstva.

Prihodnji teden v državnem zboru.

bo posvečen proračunski razpravi. Sicer še niso končali v petek rusinskih nujni predlogov, a upajo, da prično v torek obravnavati o proračunu. Prvi govori o nujnosti poročevalec Steinwender. Nato govorita glavna govornika, nakar glasujejo o nujnosti, ki bo sprejeta. Po mnogih letih se prične na to redna proračunska razprava, ki bo pač trajala do konca pomladanskega zasedanja, nakar verificirajo volitve. Zborovali bodo prihodnji teden sledeči odseki: 26. legitimacijski in tiskovni odsek, 27. davčni in justični odsek, kate-rega predsednik dr. Ofer opominja člane, naj se vsaj vpišejo v prezenčno listo, da bo mogel otvoriti sejo.

ZMAGA KATOLIŠKEGA CENTRA V KOLINU.

Ob kolinskih občinskih volitvah so bili izvoljeni z veliko večino kandidati centra, ki ima za to več let zagotovljeno kolinsko gospodarstvo. Liberalni kandidati so se znižali od 20 na 17, centrumovi se pa povišali od 25 na 28. Med centrumovimi kandidati je bil tudi neki veren protestant.

MOHAMEDANKE POVZROČILE NEMIRE.

V vilajetu Karput, Mala Azija, prebivalstvo strada. Mohamedanke, ki so jim pridružile Armenke, so demonstrirale pred vladno palačo v Arabkiru, kjer so pobile okna. Zaprli so več demonstrantk.

SESTANEK ANGLEŠKEGA KRALJA IN RUSKEGA CARJA.

Peterburški politiki pripisujejo sestanku veliko važnost. »Novo Vreme« piše, da utrdi sestanek prijateljstvo med največjo pomorsko in največjo velesilo na kopnem. Dasi se sestaneta vladarja na morju, je bilo mogoče sklepati na londonski borzi zavarovanja na Edvardovo življenje le proti visoki 5% premiji med ruskim potovanjem angleškega kralja.

RUSIJA IZROČILA PERZIJI ULTIMAT.

»Novo Vreme« poroča, da je izročil general Snarski perzijski vladni ruski ultim. Obenem je naznanil ruski zunanji minister peterburškemu perzijskemu posla-ništvu ruske zahteve. Perzijski zastopnik je takoj prosil za razgovor z Izvol-skim, ki se pa ni vršil. Perzijski zastopnik upa, da se spor poravna na miren način.

Dnevne novice.

+ Nemški šovinisti — in naše vžigalice »V korist obmejnim Slovincem«. S. K. S. Z. je odposlal 16. t. m. na naslov J. R., bogoslovec — Celovec« zaboj vžigalic. Danes smo prejeli nemško obvestilo glavnega državnega kolodvora v Celovcu, da se pošiljatev, ki jo je oddala »Kršč. Sočilina Zveča« (niti štampilije ni znal brati dotični uradnik), ni mogla dostaviti, ter se navaja kot vzrok to, da je naslov slovenski, raditega naslovnika ni mogoče najti. Tudi trdi obvestilo, da je vozne liste vedno v nemškem jeziku izpolniti v smislu obratnih določb, oziroma je pridejati prestavo. S tem trdi obvestilo vedoma neresnico, kajti dovoljeno je izpolniti vozne liste v onem jeziku, ki je v deželi naslovnika v navadi. Pripominjamo le, da je na voznom listu pravilno pisani označbi »zaboj« in »vžigalice« popačil ta nadebudni nemški šovinist v Celovcu v »rabaj« in »origlačiče« ter prestavil v »Kiste« in »Zünder«. To bi bilo res že skrajno, da bi se vsak nemčurček smel norčevati iz našega jezika. O celi zadevi smo takoj obvestili predsednika S. K. S. Z. in državnega poslanca dr. Kreka, da potrebno ukrene,

objednem smo vposlali potrebno vlogo na železniško ministrstvo. Tuprično omenjamo, da se nam je dostavilo gornje obvestilo z nemško tisknico tukajšnjega južnega kolodvora, ki pa menda vendar tudi ni na Koroškem. Skoraj bi človek mislil, da živimo v »nemškem rajhu«, ne pa v slovenski metropoli. Železnična upraviteljstva pa so menda preverjena o tem, da je ljudstvo radi železnice na svetu in ne, da je ravno nasprotno resnica. **Somišljeniki! Omogočite nam z mnogobrojnimi naročili, da naučimo v najkrajšem času vse razne nemške šoviniste po železniških postajah na Slovenskem razumevati naš jezik in ga tudi vpoštevati!**

+ **Slavnosti v Mekinjah** pri Kamniku se četrtek, 28. t. m., udeležijo: 1. S. K. S. Zveza z zastavo, 2. Zveza telovadnih odsekov, 3. Pevsko društvo »Ljubljana« z zastavo in pevskim zborom, 4. Društvo rok. pomočnikov v Ljubljani, z zastavo, 5. K. s. izob. dr. v Domžalah z zastavo in pevskim zborom, 6. K. s. izob. dr. v Mengšu z zastavo in tamburaškim zborom, 7. K. s. izob. dr. v Dobu z zastavo, 8. K. s. izob. dr. na Rovih z zastavo, 9. Društvo »Kamnik« z zastavo, 10. K. s. izob. dr. v Šmarci, 11. K. s. izob. dr. v Ihanu, 12. K. s. izob. dr. v Radomljah, 13. K. s. izob. dr. v M. D. v Polju z zastavo, 14. K. s. delavsko društvo na Jesenicah z zastavo in telovadnim odsekom, 15. Veteransko društvo v Kamniku, 16. K. s. izob. dr. v Škofji Loki z zastavo, 17. Blaž Potočnikova »Čitalnica« v St. Vidu nad Ljubljano z zastavo, 18. Katoliško rokodelsko društvo v St. Vidu nad Ljubljano z zastavo, 19. Moška Marijina družba iz Ljubljane, Križanke, z zastavo, 20. K. s. izob. društvo v Preski z zastavo, 21. Društvo sv. Jožefa v Trzinu z zastavo, 22. K. s. izob. dr. v Cerkljah z zastavo, 23. Kat. rokodelsko društvo z Vrhnike z zastavo, 24. Strokovno društvo v Vevčah. Društva, ki še niso javila svoje udeležbe, naj to takoj store. Slavnost v Mekinjah bo krassen dan slovenskega ljudstva. — **Somišljeniki in somišljenice dvignite se prihodnji četrtek v prijazni Kamnik in Mekinje! Odhod iz Ljubljane z jutranjim kamniškim vlakom ob 7. uri.**

+ **Wahrmund in slovensko dijaštvo.** Dne 14. t. m. je imel komite slovenskih akad. društev na Dunaju v lokalu poljskega društva »Ognisko« svojo redno sejo. Kot delegat je prišel k seji tudi »Slovan« (menda Čeh) — židovskega pokolenja, kojemu je bil posebno pri srcu »preganjani« profesor Wahrmund. Le-ta je slikal afero Wahrmund kot stvar velikega kulturnega pomena in predlagal, naj se sklene resolucija, v kateri naj se izrazi tudi stališče slovenskega dijaštva na Dunaju napram tej aferi. Zastopnik »Danice« je povdarjal, da stvar po § 2 pravil slovenskega komiteja sploh ne spada v njegovo področje, ker je komitejev namen: zastopati interese slovenskega dijaštva in skrbeti za medsebojno zblizanje. Toda za to pot ni obveljalo. Saj se ve, za kaj se jim je šlo. Mržnja do vsega, kar je katoliško, sovraštvo do cerkvene avtoritete je premagalo vse pomisleke. Toda in medias res. Sprejela se je sledeča resolucija: »Slovenska akad. društva, združ. v komiteju slovenskih akademičnih društev na Dunaju ne smatrajo tega, da je inomoško vseučilišče ustavilo predavanja prof. Wahrunda kot zadostni razlog obširnimi in dalekosežnim akcijam, ker ni dovolj jasnih dokazov za kršenje akademične prostosti. Izjavljajo pa, da bodo vedno nastopili za prostost poduka in učenja, kadarkoli se jo krši.« Pridejan je bil še en dostavek, ki pa za nas ni važen. Akoravno je resolucija navidezno mila, jo vendar zastopniki »Danice« in »Hrvatske« niso mogli sprejeti. Razvila se je burna debata. Povdarjalo se je principiarno stališče resolucije, ki je v drugem stavku splošno zoper vsako kršenje akademične prostosti. Povdarjalo se je še posebno, da se v smislu tega stavka zavzame slovensko dijaštvo tudi za katoliškega učenjaka, ako bi se ž njim tako ravno kot z Wahrmundom. Gospodje, le krinke z obrazov! Vera in veda po vaše ne gre vkup. Kdor si upa dandanes kot učenjak katoliškega prepričanja svoje nazore odločno zastopati, ali celo širiti po vseučiliščih, ta je po vaše vendar nazadnjak, ki ovira prosto raziskovanje in krši akademično prostost poduka, in ako nastopi kak senat proti takemu, bi bilo po vaše vendar prav! Ali ni tudi to v smislu vaše resolucije? Po tem ugovoru je vprašal zastopnik »Danice« naravnost, ali se zavzame slovenski komite za Wahrunda, ako ga odstranijo z inomoškega vseučilišča, naker je dobil odgovor, da se to samo ob sebi razume (kaj družega ni bilo pričakovati). Jasno je torej kot beli dan, da katoliško dijaštvo ni moglo sprejeti resolucije, ki bi ga vezala, da brani Wahrunda, o čigar nastopu ima drugačno mnenje kot liberalci in židje. Zato so se pri glasovanju zastopniki vzdržali in naznanili, ker je bila resolucija kljub temu sprejeta, izstop svojih društev

iz komiteja, ker bi se itak ne mogli nikdar strinjati, kadar prideta v konflikt katoliško in brezversko svetovno naziranje: Zastopnika »Danice«: iur. Ivan Mazek, iur. Karol Šabec. Zastopnik »Hrvatske«: phil. Ljub. Maraković.

+ **Laži liberalnega časopisja o naših akademikih.** Vest, katero je prinesla večerna izdaja »Tagespošte« z dne 19. t. m. in za njo »Slovenski Narod« o zvezi nemških in slovenskih katoliških akademikov v Gradcu, je popolnoma neresnična in izmišljena. Za odbora »Slov. katol. akad. tehn. društva »Zarje« v Gradcu: Ivo Česnik, t. č. predsednik, Rupnik, t. č. tajnik.

+ **Lažnjivi »Narod«.** Od merodajne strani, na katero smo se takoj včeraj obrnili, ko smo brali v »Narodu«, da so štajerski kmetje na graško vseučilišče prišli z revolverji, smo danes dobili avtentično obvestilo, da je to grda laž. Noben kmet ni imel revolverjev s seboj in tudi zaradi tega proti nobenemu kmetu ne teče pri državnem pravdniku preiskava. »Narod« kar na slepo piše in kar iz zraka jemlje laži in psovke. Hudo morajo zmešani biti ljudje, da se s takim orožjem bore.

+ **Odprto pismo** na naučnega ministra Marcheta je objavil dr. Frischauf, bivši vseučiliški prof. v Gradcu. Frischauf opisuje, kako se je od strani graškega proforskega zbora iz nemškonacionalnih ozirov nasproti njemu kruto kršilo načelo svobodne znanosti in kako se je, mesto da bi se ovrglo njegove znanstvene kritike, potisnilo na naučno upravo, da ga po 40 letnem službovanju brez preiskave vpokoji. To je čisto v nasprotju z nedavnimi izjavami Marcheta in graških profesorjev ob priliki Wahrundove afere, ko naglašajo, da nihče ne sme ovirati vseučiliških profesorjev v njihovem znanstvenem in političnem prepričanju. Frischauf pozivlja Marcheta, naj odgovori na Hribarjevo interpelacijo od 22. julija 1907., saj je že deset mesecev od tega preteklo! — O tem smo obširno pisali v številki od preteklega ponedeljka. Posebno smo naglašali, kako se slovenski liberalni akademiki v aferi Frischauf niso zavzeli za svobodo znanosti, ker so se buršovskih batin bali, zdaj pa, ko so na varnem, na polna usta taisto svobodo branijo. Iz zgoraj objavljene izjave »Danice« je razvidno, da liberalnim slovenskim ni šlo toliko za svobodo znanosti kot za brezverca Wahrunda! To stoji zdaj črno na belem. Zanimivo je tudi, kako so slovenski liberalni akademiki sledili komandu čeških obvezancev. Lepa zveza: »Slovenska radikalna vseučiliška omladina« — »Deutschnationale Finkenschaft« in — »Aliance Israélite«.

+ **O slovenskih liberalnih akademikih** piše »Primorski List« ob priliki poziva na vso pošteno slovensko mladino, naj prihiti 26. julija v Škofjo Loko na javno telovadbo in mladeniški poučni tečaj, sledeče: »Na cesarskem Dunaju in v nemškem Gradcu se zdaj družijo slovenska liberalna mladina z zagriženimi nemškimi dijaki proti nemškemu katoliškemu dijakom in jim odreka enakopravnost. Ali ni to najhujše brezdomovinstvo? Glejte — in ti slovenski liberalni dijaki, ki zdaj z Nemci združeni tako korajžno nastopajo za »svobodo«, ti nosijo v Gradcu in na Dunaju svoje slovenske društvene trakove v žepih skrite, da ne bi jih taisti Nemci, s katerimi zdaj bratovščino pijejo, namlatili! Ali rabi naše ljudstvo take mladine?« ... Krasna kritika!

+ **Grda nehvaležnost.** Znano je, da se je v Avstriji ravno krščansko-socialno in konservativno časopisje najprej in najbolj zavzelo za Hrvate v boju proti Rauchu, dočim večina svobodomiselnega časopisja hrvaške dogodke komajda registrira. V zahvalo zato pa pokretaški elementi v hrvaškem dijaštvu, ki so iz Zagreba prišli v Avstrijo, v sedanjih vseučiliških bojih najbolj vpijejo in spomenice pišejo proti katoliškemu ljudstvu! Tako se ne vrača gostoljubnost, gospodje! Žalostno dejstvo je, da so ravno liberalni hrvaški visokošolci dali sedanjemu vseučiliškemu gibanju s svojim glasnim vpitjem značaj kričave demonstracije. Čuje se celo, da zdaj v družbi s slovenskimi liberalnimi akademiki snujejo ligo proti slovenskim in hrvaškim katoliškim visokošolcem. Za pokretaške hrvaške akademike bi bilo pač bolje, da bi bili v Zagrebu ostali! Prav nič jih ne bi katoliški Slovenci pogrešali! Katoliškim hrvaškim dijakom pa ključemo: Neustrašeno v boj za krščansko misel! Zdaj je najbolj pripravi čas, da se še tesneje organizirate.

— **Deželni predsednik na Belokranjskem.** Dne 22. t. m. peljal se je g. deželni predsednik Schwarz iz Rudolfovega proti Metliki, da si ogleda svet za graditev Belokranjske železnice. — V Šmihelu so pozdravili istega gg. monsig. Peterlin, župan Zurec ter podžupan Znanec. — Istega spremljajo gg. vladni svetnik Haas, okr.

glavar Rechbach ter železn. višji nadzornik Opitz.

+ **Veliko gromenja, pa malo dežja.** »Slovenski Narod« prinaša jako bojevite članke proti Nemcem, drugi dan se pa iz svojih člankov norčuje. »Narod« ropota tudi z bojkotom in to na prvi strani, v insratnem delu pa sprejema nemške inse-rate in nemški denar. Pričakujemo, da bo sedaj »Slovenski Narod« tisti, ki bo izjavil, da naj slovensko časopisje nobenega nemškega inserata ne priobči. Mnogi »Narodovi« prvaki in prvakinje posebno na upoštevali »Naroda«, ker nakupujejo v nemških trgovinah in pri nemških obrtnikih, narodnih damah in njihovem nemškem čebljanju niti ne govorimo. Tako ja po »Narodu« mnogo — praznega gromenja.

+ **Občinske volitve v Gorici.** Pri večrajšnjih dopolnilnih volitvah za prvi razred so bili izvoljeni: Anton Bettessich in odvetnik dr. Fran Marani z 206 ter Edvard Sciesa z 117 glasovi. Prva dva sta liberalca, poslednji pa je — nacionalec.

+ **Proti Wahrundu** izide te dni brošura, spisana od znanega učenjaka dr. Naumanna, (Pilatus), ki je svoj čas tudi prepisaval in falsifikatorja grofa Hoensbroecha kot strokovnjak pred monakovskim sodiščem v Grassmann-procesu znanstveno justificiral. Od merodajne strani se nam poroča, da je tudi Wahrundu dokazal nebroj falzifikatov, izmišljenih citatov in celo izmišljenih virov! Ko brošura izide, izpregovorimo še več.

+ **Odlikovanje.** Višji deželnosodni svetnik g. Ludovik Golia je povodom svojega umirovljenja dobil naslov dvornega svetnika.

+ **XLIV. redni občni zbor »Slovenske Matice«** v ponedeljek, dne 25. maja 1908 ob osmi uri zvečer v Ljubljani v veliki dvorani »Mestnega doma«. Na dnevnem redu je tudi dopolnilna volitev društvenega odbora. Po paragraf 12. al. 5. društvenih pravil izstopijo letos iz odbora gospodje: Bartel Anton, Dimnik Jakob, Koblar Anton, Macher Ivan, Majciger Ivan, dr. Opeka Mihael, Pleteršnik Maks, dr. Sket Jakob in Zupančič Vilibald. Poleg teh bo občnemu zboru izvoliti na mesto umrlega odbornika g. Vilharja Ivana, ki mu je i letos potekla odborniška doba in na mesto izstopivšega odbornika g. Levca Frana, c. kr. dežel. šolskega nadzornika še dvoje novih odbornikov za dobo štirih, oziroma dveh let.

+ **Msgr. Viljem Michele.** Dne 21. t. m. je umrl monsignor V. Michele, škofijski predsednik nižjeavstrijskih katoliških društev rokodelskih pomočnikov in župnik pri sv. Jožefu na Dunaju. Kot zastopnik vrhovnega predsednika kat. društev rokodelskih pomočnikov za Avstrijo. Nj. eminenca kardinala Gruscha je bil pri petdesetletnici ljubljanskega kat. društva rokodelskih pomočnikov l. 1905 in je vsem udeležencem kot izvrsten govornik v najboljšem spominu. Istotako se ga s posebno hvaležnostjo spominjajo vsi člani naših katoliških društev rokodelskih pomočnikov, ki so se na potovanju oglasili v dunajskem rokodelskem društvu, kjer jih je blagi pokojnik tako ljubezno sprejel. — S pokojnim msgr. Michele so izgubila rokodelska društva posebno gorečega prijatelja in pospeševalca. Bog mu poplačaj njegovo požrtvovalno delo v korist rokodelcem in pošlji rokodelskim društvom spretnega naslednika!

+ **Izzivanje nemških fantičev.** Danes, 23. maja so se pripeljali z jutranjim vlakom dijaki nemške gimnazije v Podnart. Skozi okna železniških vozov so vsele frankfurtarice in slišalo se je hajlanje teh nadebudnih glav po celem kolodvoru. To se je vršilo v prisotnosti profesorjevi. Pri tej priliki jim povemo, da se je to zgodilo prvokrat in zadnjikrat v Podnartu, v prihodnje bodo morali ti ptički bolj prijazno prifrčati na Gorenjsko.

+ **Nemško - avstrijski »Lehrerbund«** zbora je 19. in 20. julija. Na dnevnem redu bo »naskok klerikalizma na ljudsko šolo in vseučilišča«. Nemško-avstrijsko svobodomiselnost učiteljstvo si menda domišlja, da bo ono ubranilo »naskok«. S čim? S svojo kratko liberalno pametjo ali z dolгим jezikom?

— **Suša.** Iz Loškega potoka se nam poroča: Nastopa huda suša, ki žuga uničiti vso rast na polju, zlasti pa travnike in košenine. Izdatnega dežja že ni bilo mesec dni. Vročina nenavadno velika.

— **Tečaj za izobrazbo bolniških strežnic na deželi.** Doslej vposlani darovi: Gospa Josipina Hočevnar v Krškem 300 K. frančiškanski samostan v Ljubljani 200 K. Občinski odbor v Trnovem je sklenil dati podporo dvema udeleženkama pri tečaju. Hranilnica v Dobropoljah podporo za štiri udeleženke iz dobropoljske župnije. Ta vzgled priporočamo v posnemanje tudi drugim občinam in denarnim zavodom. Ker bode število udeleženk pri tečaju naravno biti omejeno (največ 30), je želeli, da

se prijave čimprej izvrše. Vse donesko in prijave sprejema: dr. Josip Gruden, profesor bogoslovja v Ljubljani.

— **Otrok utonil.** Vodice, 22. majnika 1908. Triletna Ivančica Zvelec je bila pri svoji stari materi, ki so pleli na njivi. Vročina bila je neznosna in deklica poprosi ob pol 12. uri, naj gresta domu, ker je silno žejna. Mati jej reče, da naj kar sama steče k Martinčevi materi, ki jej bodo vže dali piti. Otrok pohiti in res dobi od dobre sosedke krepčilne vode. Pa otrok si hoče še umiti noge in ohladiti roke in spleza na ograjeni vodnjak na vreteno in zdrse in vtone v njem. Opoldne izvlečejo mrtvo dete iz vodnjaka. Stariši, pazite!

— **Šolski izlet v Trst.** Dne 18. maja je priredilo učiteljstvo trirazredne ljudske šole na Bohinjski Bistrici s svojimi učenci izlet v Trst, Barkovlje in Miramar. Posnemanja vredno!

— **Semenj v Kandiji** je bil v četrtek, dne 21. maja 1908, prav dobro obiskan. — Prašičev so pripeljali čez 400, posebno dobra kupčija pa je bila z bolj odraslimi prašiči. Goveje živine je bilo do 500 glav. Kmetje so prignali res jako lepo goved na sejmische. Kupčija je bila bolj za delavno živino; tudi »Gospodarska zveza« je kupila za Pulj dokaj klavne živine. — Prihodnji semenj bo v Kandiji v četrtek, dne 25. junija 1908., ker bo prvi četrtek po 15. ravno praznik sv. Rešnjega Telesa.

— **Zopet dijak aretiran.** Zagrebška policija je v petek jutro aretirala Milana Vuletiča, tehnika, ki se v Zagrebu pripravlja za skušnjo, ker da je član osrednjega dijaškega odbora, torej po mnenju zagrebške policije član tajnega društva.

— **Pevski zbor** si ustanovi slovensko društvo »Lipa« v Zagrebu.

— **Tretjo jugoslovansko razstavo v Zagrebu**, ki jo je priredilo umetniško društvo »Lada«, je dosedaj obiskalo 2587 obiskovalcev.

— **Novice iz Litije.** Gostilne, ki so naročene na »Slovenca« so: gostilna »Fortuna«, hotel »Chicago« in pri Kamničarju. — Zastopstvo »Vzajemne zavarovalnice« je prevzel g. R. Starovesnik. — Odstopil je kot načelnik požarne brambe g. H. Brilli vsled očitani nekega zagrizenca, da je priredil ožiganje društvenega patrona sv. Florjana. G. Brilli je splošno priljubljen; požarna bramba se je pod njegovim vodstvom povzdignila, kakor že ni bila od časa prvega načelnika g. Lovro Tura, zato je tembolj obsodbe vredno neumestno vtikanje izvestnega človeka v stvari, za katere se ni nikdar brigal. — Novo cesto med Litijo in Šmartnom že delajo. — Novih vžigalic v »Korist obmejnim Slovenem« v Litiji še nihče ne prodaja, trgovci se izgovarjajo, da tudi nihče ne vpraša zanje. Zavednost, kje si? — Volitve v trški odbor bodo 26. maja.

— **Zagorje ob Savi.** Semenj sv. Pankraca je bil zelo obiskan. Neprilike pa je delal močen veter, kakršnega še ni bilo z lepa v Zagorju. Veter je dvigal cele oblake prahu in napravil prodajalcem precej škode pri blagu.

— **Prešerinovo nečakinjo** Marijano Grom, roj. Vovkovo iz Vrbe, posestnico Gromovine v Smokuču, je danes 23. t. m. na Rodinah, brezniške župnije, pokopal msgr. Tomo Zupan. Umrta je kakor desetletno dekle bivala šest mesecev pri pesniku v Kranju. Marsikako zanimivost iz te dobe je ohranila v svežem spominu. Kakih 10 mesecev pred stričovo smrtjo se je vrnila k starišem na Ribičev dom v Vrbo. Preživlja jo edina sestra Kovačica iz Zgor. Preživa ob Zaspéh. Ta žena je torej sedaj najbližnja sorodnica našemu velike-mu pesniku, prava njegova nečakinja.

— **Kamniško kopališko restavracijo** je prevzel za tekočo sezono g. Ferdinand Michl, kateri si je pridobil v kamniškem hotelu Fischer splošno naklonjenost ne samo kamniškega občinstva temveč tudi mnogobrojnih posestnikov Fischerjevega hotela. Razmere v kopališki restavraciji so se zbog tega temeljito obrnile na bolje. Ker je Kamnik jako priljubljeno mestece izletnikom, saj je tudi le pet četrt ure oddaljeno od Ljubljane, je te spremembe z veseljem pozdravljati. Bil je pa že tudi skrajni čas, da je prišlo vodstvo kopališča do prepričanja, da se s trdimi nemškimi restavraterji, ki Slovence žaljivo prezirajo, kopališču le škoduje in se sedaj ne bo več primerilo, da bi Slovenci ne dobili slovenske postrežbe. — Bolnikom dajala se bode hrana na podlagi zdravniških predpisov. V začetku se-zije, t. j. od 15. maja do 1. julija ter koncem se-zije, t. j. od 1. septembra konec se-zije so kopališčne cene za 20% znižane.

— **Kmetijsko predavanje.** Jutri, v nedeljo, dne 24. maja, ob 3. uri popoldne predava gospod konzulent Legvart v Polhovem Gradcu o mlekarstvu in zadružništvu.

— **Zgodovina domačega pešpolka št. 17.** — Polkovno poveljstvo razglašajo: da bo mogoče aproksimativno določiti število izvodov prve izdaje, naj se blagovoljno naročila poslati — z natančnimi naslovi —

polkovnemu poveljstvu v Celovec, najkasneje do konec avgusta t. l. Zgodovina, ki izide v nemškem jeziku, izdã se tudi v slovenskem prevodu, toda kasneje, če bo mogoče pokriti stroške s prvo izdajo. — Cena potom prenumeracije naročene knjige je 7 K 50 h, pozneje v knjigotržstvu bode stala 10 K. — Slovenski prevod bode znatno cenejši. Prva izdaja izide v mesecu sũcu leta 1909. — Ker obeta biti delo res temeljito, priporočamo obilo naročbo. — Snov je obdelal g. major Bergkessel po večletnem trudu in temeljitih študijah.

k **Zdravja je šel iskat v lko** č. gosp. Andrej Sadjak, mestni kaplan v Celovcu. Zbela je na pjučih.

k **V stalni pokoj** je stopil profesor g. Iv. Scheinig.

— **Zmaga slovanske pesmi v Parizu.** Poročali smo že, da napravi »Pěvecké Združení« (pevsko združenje) moravskih učiteljev izlet v Pariz, kjer nameravajo dati nekoliko javnih koncertov. Prvi nastop je bil 24. aprila v mestni hiši, kjer je češke pevcé sprejel župan z mestnim zborom in prefekt (namestnik) pariški. Po slavnostnem sprejemu se je vršil v mestni dvorani koncert. Župan in vsi kritiki so čestitali dirigentu na sijajnem uspehu, vsi pariški listi so prinesli o tem koncertu navdušena poročila. Dne 25. aprila je bil velik javni koncert v Trocaderu. S tem si je slovanska pesem pridobila tudi v Parizu ono priznanje, ki ga zasluži.

— **Izlet na Koroško.** Strokovno društvo na Savi priredi 31. maja popoldne delavski izlet na Koroško v Bistrico. Kdor se namerava udeležiti izleta, naj se oglasi pri odboru vsaj do 25. t. m., da vemo približno število udeležencev. Skupno se bomo zabavali savski in bistriški delavci. To bode bratski dan. Tovariši delavci, dne 31. maja vsi na Bistrico!

— **Nezgoda častnika v Zagrebu.** V sredo popoldne je poročnik 25. domobranskega pešpolka Despot Kovačev stavil z nekim tovarišem, kdo bi se na kolesu hitreje peljal z Josipovca v Tuškancu. Oba sta se spustila isti hip nizdol. Kovačev ni mogel svojega kolesa vladati ter je priletel z vso silo v neko drevo in si zlomil ključnico. Prepeljali so ga v garnizijsko bolnišnico.

— **Orožniki pri socialnem demokratu.** S Save na Gorenjskem se nam piše, da so ondi orožniki prijeli nekega odbornika socialno-demokratske organizacije. Pri hišni preiskavi so našli več zabojev žebljiv.

— **Iška-Dolenjsko-Notranjski Vintgar.** Izanci so lahko ponosni ne samo na svoj bajeslovni razgledabogati Krim, ampak še bolj na čarovito ozko zasedo, pred katero tam daleč od Lužarja doli budi in šumi divje brzeča bistra Iška. Ako bi bilo kaj sličnega kje tam gori v Švici, ali vsaj v kakem kraju, kjer se zavedajo svojih krajevnih krasot, bi bila Iška danes vsaj že svetovno znani, če ne svetovno sloveči Vintgar II. Tako pa je vsa nepopisna divja romantika tega kraja še popolnoma nepoznana. Ker za danes nedostaja prostora za obširnej opis tega veličastno-divje romantičnega kraja, opozarjamo nanj le mimogrede vse prijatelje izvanrednih prirodnih krasot. Tudi takozvani veleturisti dobe tukaj nepričakovanega vžitka ali obstrugi, ali višje gori ob grozno razdejanih strminah. Za prvi poizkus zadostuje tura od Iške vasi pa do Ustja, še veličastnejše do »Krvavih peči«. To pa je le dobra tretjina vedno romantičnejše cele ture.

Stajerske novice.

š **Pogreb profesorja Ign. Pokorna.** Maribor, 22. maja. Danes ob pol 5. uri popoldne smo spremili k zadnjemu počitku jako blagega moža, ki je bil mirnega značaja, dober, skrben učitelj, ki je izpolnjeval svoje dolžnosti kot državni uradnik vestno ko malokdo, ki je bil poleg svoje težavne službe nad vse dober soprog nasproti svoji ženi, rojeni Skalč, in skrben oče svojih dveh otrok. Ranjki je živel le za urad in svojo obitelj; nikdar ni iskal posvetnega hrupa. Nasproti svojim učencem je bil resen, toda skrben učitelj; vodil jih je po očetovsko in jim dajal lepe nauke, katere je razumel s svojo mirnostjo vcepiti mladini. Bil je skoro neznatnega nastopa, toda njegovo trezno razmotrivanje in njegova znanost, zlasti pa način njegovega uspešnega poučevanja so vedno razodevali njegovo notranjost in njegovo veliko dušo. Za njim ne žaluje samo rodina, katero je zadel najhujši udarec, temveč tudi celi zavod in njegovi bivši in sedanjí učenci. Veličastni sprevod, katerega se je udeležil celi profesorski zbor, vsi dijaki, vsi profesorji moškega učiteljišča, zastopniki drugih šol, prečastita duhovščina, mnogo gospã, je jasno pokazal, kako so častili v Mariboru ranjkega Pokorna, dasi on sam ni iskal nikdar nobene družbe, temveč se ji je bolj izogibal. Dijaki so zapeli pred hišo slovensko žalostinko »Blagor mu«.

Spremili so ranjkega na kolodvor, od koder ga prepeljejo v Ljubljano. Kot zvesti sin Kranjske je želel vedno, da bo pokopan v Ljubljani, kjer je prebil svoja dijaška leta z materjo in bratom. Srečna mu bodi pot, zemlja mu naj bode lahka! Spomin na njega hranijo njegovi tovariši in hvaležni učenci v čutečih srcih.

š **Poziv slovenskim obiteljem mariborskim!** Kakor že večkrat, je pokazal pogreb g. prof. Ignaca Pokorna zopet, da bode potrebno, da začnejo slovenske obitelji v oporokah staviti prvi pogoj, da moli častita duhovščina in slovenskem jeziku pri pogrebu umrlih. Človek je že itak jako pretresen vsled hudih udarcev v rodbini. zakaj je še treba žaliti z neokretnim postopom pri takih žalostnih trenutkih. Mi vemo, da se v Pokornovi hiši jako mnogo moli, pa tudi, da še nikdar niso molili no enega očenaša po nemški, zakaj moramo slišati nemško molitev v najbolj usodni uri. To ni pravo stališče! Brez zamere!

š **Nečloveška mati.** V Eggenbergu pri Gradcu je stanoval dalje časa delavec Pip s svojo ženo. Imela sta poleg lastnih otrok še ženinoga 9letnega nezakonskega sina Marka. Tega mati že od rojstva ni marala. Ker Pipova nista redno plačevala stanarine, ju je hišni gospodar zapodil iz hiše. Pri tej priliki so našli uboga dečka Marka na neklih capah v kotu, strahovito suhega in vsega onesnaženega. Prepeljali so ga v graško bolnišnico, a dečko ne more ne govoriti ne jesti. Nečloveško mater zasleduje policija.

š **Potres v Trbovljah.** Trbovlje, 21. maja. Silen potresni sunek je bil danes ob 5. uri 15 minut popoldan. Opeka je padala raz strehe. Ljudje so prestrašeni zbežali na ceste.

š **Suho vreme** sila slabo vpliva na razvoj sadja. Po Slovenskih goricah je letos sleherni sadno drevo bilo polno cvetja, upali smo, da bomo imeli letos obilo sadja. A sedanja vročina in pomanjkanje dežja ter hrošči in različna druga mrčes preti uničiti nastavljeni sadje. Najlepše še kažejo slive. V vinogradih pa se je nastavilo toliko grozdja, da že stari ljudje ne pomnijo tako lepo. Po poljih še najlepše gre ozimina naprej, a jarina trpi hudo sušo. Samo Bog nas varuj hudih vremenskih uim!

Ljubljanske novice.

lj **Škofovo desetletnico** praznuje »Slovenski Narod« in sicer kar dva dni skupaj. Ta tako zelo klerikalni list nam tudi britko očita, zakaj mi te desetletnice nismo niti registrirali. Stvar pa je ta-le: Mi smo škofovo desetletnico proslavili že lani, ko se je začela. »Narod« pa praznuje njen dovršetak. Tako je »Narod« vedno eno leto za nami. Da pa »Narod« že dva dni plava v škofovem jubileju, temu pa je vzrok to, da imajo v »Narodovem« uredništvu bivšega frančiškana, ki je pobožen mož in se s šef-urednikom kosa v klerikalizmu. Da se namreč letos škofova desetletnica dovršuje, to so »Narodovi« uredniki brali v letošnji »Družinski pratiki« in v »Bogoljubu«. Pa reci še eden, da »Narod« ni klerikalen list!

lj **Lurški romarji** so danes ob 1. uri 15 minut se srečno vrnili v Ljubljano.

lj **Vojaški koncert** polnoštevilne godbe pešpolka št. 27 se vrši jutri, v nedeljo, na vrtu hotela »Union« Začetek ob 8. uri.

lj **Pevska skušnja »Ljubljanec«** se vrši danes, v soboto, zvečer ob pol 9. uri v veliki dvorani »Uniona«. Takrat se tudi določi, kedaj naj bode pevka vaja v nedeljo. K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

lj **Vse, ki se nameravajo iz Ljubljane udeležiti slavnosti v Mekinjah** prosimo, da se oglašajo v trafikah g. Soukala ali pa v torek od 6. do 9. ure zvečer v društvenih prostorih »Slov. kršč. soc. zveze.«

lj **Ljubljansko katoliško mladeniško društvo** bo priredilo v nedeljo, dne 31. t. m., ob 3. uri popoldne v društvenem domu v Preski spevoigro »Po zaklad«, ki jo je priredil Fr. S. Finžgar.

lj **Prah in vlecke.** Piše nam opazovalec: Pri nas v Ljubljani ne more neka vrsta dam opustiti grdega običaja, da ne bi posnemala gospode po velikih mestih. In čeprav se smeši in posnema človeške mu zdravju kvarljive razvade, je nič ne ženira! In ta kričeča razvada so tisti »šlepi«, ki jih te dame vlačijo tako izzivaюще po tleh in sicer tem rajše, čim večja sta blato in prah! Po drugih mestih se je od sanitarnih oblasti stopilo tej razvadi že radikalno na prste, v Ljubljani pa se v marsičem roke navskriž drže! Proč torej z vlečkami!

lj **Posvečevanje zvonov.** V četrtek, 21. t. m. je posvetil mil. g. generalni vikar J. Flis v Samassovi livarni 14 zvonov in sicer 3 za Dalmacijo, 5 za Bosno, 1 za Hrvaško, 2 za pripunijo Kastav in Istri, 3 za Kranjsko in sicer 2 za podružnico Dob župnije Št. Vid pri Zatični in 1 za podružnico Golobrd v župniji Preska.

lj **Tobačno delavstvo,** cigaretni oddelek, ima jutri, v nedeljo, ob 9. uri dopoldne sv. mašo na Rožniku.

lj **Občnega zbora »Matice Slovenske«**, ki bo v ponedeljek, dne 25. maja ob 8 uri zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma«, se bo udeležilo tudi posebno odposlanstvo »Matice Hrvatske« v Zagrebu. Po občnem zboru bo prijateljski sestanek, ki so nanj vabljeni vsi gg. Matičarji.

lj **Umri je** deželni računski svetnik g. Vinko Vizjak v 58. letu svoje starosti. — V Ravnikarjevih ulicah št. 15 je umrla gospa Marija Kalan roj. Srebot v 34 letu svoje dobe.

lj **Nova razsvetljava v Ljubljani** s 700 Auerjevimi žarnicami in z električnimi obločnicami se dovrši do novembra t. l.

lj **Procesije križevega tedna.** Iz stolnice pojde v ponedeljek procesija ob 8. uri zjutraj v mestno cerkev sv. Jakoba; v torek ob isti uri v uršulinsko, v sredo v frančiškansko cerkev.

lj **Kongregacija slovenskih gospã** uprizori v čast Brezmadežni jutri, 24. t. m. gledališko predstavo ob 5. popol. v dvorani Lichtenurnovega zavoda. Igrala se bo igra »Lurška pastirica«. Vstop imajo samo povabljene osebe.

lj **Kongreganisti moške in mladeniške družbe v Križankah** se še enkrat opozarjajo na jutrašnji shod ob pol 6. uri zjutraj. Vsem zadržanim bodi v obvestilo, da se imajo družabniki sniti zvečer ob 7. uri v dvorani S. K. S. Z. k razgovoru in zglastitvi za božjo pot in izlet na Homec.

lj **Poročil** se bo jutri gospod Matija Slak z gospodično Marijo Janežič iz Trebnjega.

lj **Gibanje med pekovskimi pomočniki.** Krajna skupina Ljubljana, zveze pekovskih delavcev v Avstriji zahteva: 1. Dosedanja tedenska plača naj se poviša vsem pekovskim delavcem v Ljubljani za 20%, izvzeti so pri tem samo predelavci v pekarnah Jean Schreya in Viktor Gärtnerja, katerim je bila plača pred kratkim prostovoljno nekoliko povišana. 2. Vpelje naj se 10urni delavni čas, če pa v kateri pekarni ni mogoče v določenem času dela izvršiti, se mora čezurno delo (Überstundenarbeit) posebej plačati in sicer 60 vin. od ure. 3. Vpeljati se mora povsod 36urni nadomestni počitek na teden, kjer še sedaj ni vpeljan. 4. Pripoznanje organizacije »Zveze pekovskih delavcev v Avstriji.« Rešitev zahtevajo do 7. junija.

lj **Društvena godba** priredi jutri dopoldne v meščanski pivovarni (Dekleva, Sv. Petra cesta) zajterkavalni koncert. Začetek ob 10. dopoldne. Vstopnina prosta. — Popoldne je koncert na »Zelenem hribu« (Dolenjska cesta.) Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina prosta. — Zvečer koncertuje godba v hotelu »Ilirija« (Kolodvorske ulice). Začetek ob osmih zvečer. Vstopnina prosta.

lj **Kolo odpeljal.** Minoli teden je vstopil v službo pri kolodvorskem restavratu g. Jožefu Schreyu 18-letni točaj Karol Mojcen, rodom z Dunaja in pristojen v Ptuj, kateremu je bil prej poslal g. Schrey v Gradec 10 K za voznino. Mojcen se pa ni ljubilo stopiti v službo, ampak je vzel kolo vredno 120 K natakarskega vajenca Leopolda Katiča pri Schreyu in se odpeljal v svet. Policija je takoj obvestila brzojavno policijo v Celju in Mariboru in orožništvo v Št. Petru. Ko je pozneje policija izvedela, da je Mojcen res v Mariboru, je zopet obvestila tamošnjo policijo, ki ga je dne 17. t. m. izsledila in aretovala.

lj **Zlat prstan** se je našel pred vojašnico. Dobi se na sv. Petra cesti št. 71.

RUSIJA.

Rusi prodali Japoncem železnico. — Proti Nemcem. — Legar v Rusiji.

»Morning Post« poroča, da je prodala Rusija Japonski železnico Kvan-čen-cu Harbin. — Varšavski notarji so dobili ukaz iz Peterburga, naj takoj natančno poročajo, katera posestva so kupili Nemci zadnjih pet let. — **Na legarju je obolelo v Moskvi 3000 oseb.** V Peterburgu razsajajo koze, davica, škrlatica in legar. — Z Varšave je pobegnil gubernijski rendant Polaci z 1.500.000 rublji, ki jih je poneveril. Rendanta je zasledoval in prijel v Odesi policijski svetnik Donučev. A Polaci ga je podkupil in policijski svetnik je tudi pobegnil.

Razne stvari.

Kritični dnevi v drugi polovici leta 1908. Ravnokar izišli vremenski koledar za drugo polletje 1908 (založil Hugo Steinitz v Berlinu) ima sledečo tabelo kritičnih dni: 13. julij. — 28. julij. — 12. avgust. — 26. avgust. — 10. september. — 25. september. — 9. oktober. — 25. oktober. — 8. november. — 23. november. — 7. december. — 23. december. — Opomniti je,

da so nekateri dnevi že po teoriji kritični dnevi višje vrste. Posebno velike vremenske izpremembe, nevihte itd. so pričakovati 12. avgusta, 10. septembra in 9. oktobra, oziroma eden do dva dni preje. V teh dnevih so v disponiranih pokrajinah (Italija, Grško, Kras in alpske dežele, Avstro-Ogrska in Japonska) potresi in vulkanski izbruhli bolj gotovi kot v drugih dnevih.

Kopeniški stotnik. O kopeniškem stotniku, čevljarju Voigtu se poroča: Voigt je v ječi prestal nevarno bolezen. Skozi osem tednov je ležal v postelji vsled težkega vnetja pljuč. Sedaj je ozdravljen zapustil jetniško bolnico ter se nahaja zopet v svoji celici. Od njegove bolezni ravna jo nekoliko prizanesljivejše z njim. Voigt upa, da zapusti ječo, v kateri se nahaja že skoro dve leti, zdrav.

30 milijonov zaslužil v dveh mesecih. Takozvani ledeni kralj, Charles Morse, čegar polom, beg na Angleško in vrnitev v Ameriko so v mesecu februarju vzbudili veliko senzacijo, je zamogel koncem aprila, kakor se poroča iz New Yorka, javno naznaniti, da lahko izplača vsem svojim dolžnikom vse prav do vinarja. Njegov privatni tajnik Anton Beard pripoveduje, da je bil Morse popolnoma brez sredstev, ko se je vrnil pred dvema mesecema iz Angleškega v New York, ter so ga tožili radi poneverjenja. Od sorodnikov si je izposodil poltretji milijon kron in se začel hladnokrvno in z neprelomljivo energijo podajati v najbolj vrtolomne borzne spekulacije. Sreča, ki mu je že tolikrat stala ob strani, ga tudi sedaj ni zapustila. Izposojeni poltretji milijon kron je lahko vrnil ter poplačal druge dolgove v višini deset milijonov kron. Vrh tega ima danes premoženja 15 do 18 milijonov kron. Vprašanje je le, če ni to zopet kaka pravcata ameriška rasa!

Širite, naročajte „Slovenca“!

Sportne vesti.

Borenje s pestmi.

Tommy Burns se peča sedaj s tem, da služi za objekt kinematografskih predstav. To seveda ne bode trajalo dolgo, ker pride v najkrajšem času v Evropo mulat Johnson; borila se bode za velikkansko svoto 150.000 frankov, od koje dobi zmagovalac dve tretjini. Ker zahteva Burns tako svoto v zastavo, mislijo nekateri, da se hoče boja izogniti, ker bi se Johnson menda ustrašil. Na kako dobrem glasu je Burns, nam priča ponudba Avstralcev, ki so ga najeli za 72.000 kron, da izvojuje povodom navzočnosti amerikkanskega brodovja v Sidneju tri boje. Nastop njegov je včasih res malo preveč originalen. Pri zadnjem boju s Smithom je v boju udaril nasprotnika s tako silo, da se je ta komaj pobral; med tem se je pa Burns s paznim očesom oziral naokoli, kakor bi nečesa iskal; neki Anglež je menda uganil njegov namen in mu je ponudil svoj cilindar — in brez obotavljanja je pljunil vanj, potem je pa zopet začel obdelavati ubogega Smitha. — Sicer pa Burns ni najboljši borilec na pesti, temveč Jim Jeffries v Kaliforniji, ki v svojem življenju še ni dobil tekmece, ki bi mu bil kos; tudi Burnsa je že pošteno naklestil. Sedaj se ne bojuje več, ker nima baje vrstnika.

Dirkanje s kolesi.

V Parizu so dirkali 3. maja čez razdaljo 50 km. Prvi je bil Fabatič v 1 uri 3 minutah in 15 sekundah.

100 km na cesti, ne na kakem dirkališču, je prevozil 3. maja Francoz Gustav Garrigou v 2 urah 47 minutah; njegov nasprotnik Trousselier je porabil samo jedno minuto več.

Dva in osem deset tekmecev se je poskušalo na Francoskem, kdo bo prvi na cesti prevozil 150 km; palmo je dobil Christophe s štirimi urami, 55 minutami in 45 sekundami, drugi je bil Paridon v 4 urah 58 minutah.

Na dirkališču v Berlinu je bil prvi Demke, ki je prevozil 100 km v 1 uri 12 minutah in 52 sekundah; isto razdaljo je prevozil v Parizu, a na veliko težavnejšem terenu, Darragon v 1:17:09 (1 ura, 17 minut in 9 sekund).

V 12 urah je prevozil Francoz Germain 346 km.

1200 m je prevozil v Berlinu Francoz Jacquelin v 2 minutah 19 sekundah; isto razdaljo v Parizu Danec Ellegaard v 2 minutah 27 sekundah.

Telefonska in brzojavna poročila.

ŠKOF NAGL — »SOVRAŽNIK SLOVANOV«.

Klana, 23. maja. Včeraj je na slavljè svete Helene v Kastvu škof Nagl sam asi-

1 Rezervni fond 2 2
4 4 K 200.000. 4 4 2

Sukneno in modno blago za moške obleke, — volneno gladko in pisano v vseh barvah za ženske obleke, perilni batist, delen, saten, cefir in kambrik za bluze in krila.

Doslo v veliki izbiri po ugodni cen.

R. MIKLAUC, Ljubljana
Stritarjeve (Špitalske) ulice 5.

Vzorci na zahtevo poštne prosto. 1060 10

870 12—6 a

Rog

Aluminium

ETERNA
kraljica

— cevka za pipe! —

Prednosti: Nizka cena, snaznost, trpeznost.
Zdravo in prijetno kajenje.

C. kr. patent.

Eterna-cevke se ne okrušijo, ne zamašijo in so 100% cenejše kakor drugovrstne cevke.

Samo roženi nastavek se zamenja!

Prodanih 1907: dva milijona kosov!

Zdravniško priporočene.

Dobe se povsod!

809 10—8

S to znamko opremljeni

Maršnerjevi

šumeči limonadni bonboni

(malin, citron, jagod, češenj, dišečih jagod) o najboljši.

Prva češka akc. družba tovarn za orlent sladkorne in okoladne izdelke Kr. Vinograd pri A. Maršner.

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.

naznanja prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je prevzel znano 2795 52—10

podobarsko delavnico

umrlega g. And. Rovška, Kolodvorske ulice šte. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela pri rajnkem g. Rovšku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

Proda se hiša

z vrtom, nekaj zemljišča in 4 vrate k hiši pripadajočega gozda. Posestvo se nahaja v Ljubljani. — Več se poizve pri lastniku Sv. Petra nasip 57. 1159 3—3

kos. rjuh
najboljše vrste, brezšiva,
150 centimetrov široke,
200 cm dolge K 14-50.

Tkalnica za platno in bombaževino
Bratje Krejcar,
Dobruška, češko,
Vzorci o platni in
bombaž. franko.
Volneno blago
za dam.
obleke.

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.

Izdajajo zlasti:

cerkvena okna
različne izvirne,
cenki in strokovni
svet brezplačno.
Obrti odlikovani s prtilni darili

Najcenejše
dežnike in solčnike
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

v Ljubljani

Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4.

Prešernove ulice šte. 4. 100 50-50

Popravila tačno in ceno. 20

Radi preselitve se proda takoj pod jako ugodnimi pogoji dobro ideoča modna trgovina s prediskarijo, galanterijskim in parfumerijskim blagom ter kirurškimi in drugimi predmeti na najbolj obljudenem kraju v Ljubljani. Naslov pove uprava „Slovenca“. 1212 4-4

Lekarna „Pri zlatem orlu“
Mr. Ph. Mardetschlaeger, kemik v Ljubljani
Jurčičev trg — Pri čevljarskem mostu

Najboljša domača sredstva za lekarno so:

Dunajske železode kroglice, kre utušujoče, slasti zbujujoče, vetrove odganjajoče. Steklenica 20 v., 6 steklen. 1 K. Odvajalne kroglice (posrebrene), želedec in črevesje čisteče. Škatlica 70 v., 6 škatlj. 3 K.

Prašek proti kašlju in želični sok proti kašlju, kašelj utešujoča, 1 steklenica 1 K, 6 steklenic 5 K. China-železnata malaga da kri in moč oslabelem osebam. 1 steklenica 2 K, 6 steklenic 10 K. Železnate kroglice s čokolado, za malokrvne in blede ženske in dekleta. Fluid, vrbialno sredstvo, proti revmatizmu in protinu. Steklenica 1 K, 6 steklenic 5 K.

Vsa živinozdravila in živinoredilna sredstva, živilski in prašičji redilni prašek itd.

„Ada“-preparati (ime oblastv. zavarovano)

so najuspešn. uporabljivi: Ada-milo in crme povzroči najlepšo polt; Adazobna esenca in Adazobni prašek, najlepše zobovje; Ada-lasna voda in pomada, rasti las; — nikake izgube las. — Vsak komad „Ada“-preparatov velja 1 K.

Vsa navedena sredstva prirejajo se edino le v nad 300 let obstoječi lekarni „Pri zlatem orlu“ v Ljubljani, Jurčičev trg v mestu, nasproti železnemu (čevljarsk. mostu) in razpošiljajo vsepovsod sleherni dan po pošti.

Najboljša domača sredstva za lekarno so: 1124 6

Učenec

za sedlarsko obrt, kre-pak, poštenih staršev, se takoj spraj-mepri Franc Per-šinu, sedlarskem mojstru v Št. Vidu št. 68 1204 pri Ljubljani. 3—2

Proda se pred tremi leti novozidana

HIŠA

20 minut od sredine mesta Ljubljane, obstoječa iz 4 sob, 3 kuhinj, 3 shramb, 1 kleti in pralnice. V hiši se nahaja dobro ideoča trgovina z mešanim blagom in zraven nekoliko vrta. — Pojasnila daje Ivan Vogelink, Rožna dolina 170, Vič. 1186 3—3

V našem oddajata v Rudolfovem na Glavnem trgu lepo, veliko 1200 3—2

trgovino

s špecerije in železnino

katera je že nad 50 let stara in dobro vpeljana, prejšnjega lastnika A. Guština, z dvema velikima portaloma, zraven več prostornih magacinov in obokanih kleti, z električno razsvetljavo, z vso opravo, eventualno se tudi celo posestvo proda ali zamenja z lepim posestvom na deželi. Hiša je na najlepšem prostoru z dvema velikima stanovanjema in vso opravo.

Natančna pojasnila pri lastnikih Kopač in Paučič v Rudolfovem.

Samo 5 vinarjev

Vas stane, da zahtevate moj ravnikar izišli veliki cenik, katerega pošljem zastoj in poštne prosto. Veliki promet! □ Nizke cene! □ Dobro blago!

Nikelnaste ure od gl. 1-90 do gl. 12—, srebrne ure od gl. 3-90 do gl. 80—, zlate ure od gl. 12— do 500—, — Srebrne verižice od gl. —90 do gl. 20—, zlate verižice od gl. 10— do gl. 250—.

Velika izbira pripravnih krasnih birmanskih daril!

Priporoča se z velosprišovanjem **H. Suttner**, urar in trgovec, Ljubljana, Mestni trg 22 nasproti rotovža.

Pozor

toraj pri nakupovanju ur, zlat-nine in srebrnine! Kdor si želi kupiti dobro in zanesljivo uro, naj se zaupljivo obrne na prvo domačo eksport. tvrdko, kjer bodele gotovo najboljše postreženi. Imam ogromno zalogo prve vrste švicarskih žepnih ur, verižic, zapestnic, obeskov, okraskov, uhanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni; vseh vrst budilk, stenskih in salonskih ur, blago iz kina-srebra itd. vse zaradi prevelike zaloge : po konkurenčnih cenah. :

SLIVOVKA

tropinovec
kranjski brinjevec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležanjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Delniška glavica :
K 120,000.000—

Podružnica c. kr. priv.

Rezervni fond :
K 64,000.000—

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Franca Jožefa cesta šte. 9

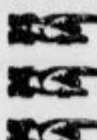
sprejema vloge za obrestovanje proti vložnim knjižicam in na tekoči račun, eskomptira menjice, dovoljuje kredite, kupuje in prodaja devize in valute, kakor tudi raznovrstne vrednostne papirje, izplačuje kupone in izžrebane efekte, zavaruje srečke proti kurzni izgubi, izvršuje izplačevanja v Ameriki, kupuje in prodaja ameriške dolarje, dovoljuje carinske kredite itd. itd.

Sprejema depozite v upravo in varstvo ter oddaja
proti vlomu in ognju sigurne Safe-Deposits pod lastnim zaklepom stranke.

Szantnerjevi črevlji edini v kakovosti, lepi obliki in fini izvršitvi!

Največja
zaloga

Pomladanskih novosti za gospode, gospe in otroke.
Dokolenic (kamašen) za lovce in gozdarje.
Ameriških čevljev v izvrstnih oblikah po zmernih cenah.

Moški čevlji od K 8.— naprej. Ženski čevlji, niki, od K 4'80 naprej. Ženski čevlji, visoki, od K 8'50 naprej.

Trgovci dobijo primeren popust.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

= F. SZANTNER =

Ljubljana, Šelenburgove ulice 4, Ljubljana.

Ceniki zastoj in poštne prosto. Zunanja naročila proti povzetju.

Prodaje se potom parcelacije

1196 2-2

posestvo Bežigrad

10 minut od Celja, sestoječe iz dobrih travnikov, njiv, host in več k tej graščini spada-jočih večih in manjših arondiranih posestev s hišami, gospodarskimi poslopji, kozolci itd. Razven tega se proda poleg tvornic cinka in emala 9 oralov stavbišč od 200 štiri-jaških sežnjev naprej.

O priliki kupa ima kupec položiti primerno aro, a ostanek kupnine lahko plača takoj, ali od 1—15 let v polletnih obrokih, za katere sme sam določiti termin.

Banka se vknjiži samo na od nje kupljena zemljišča.

Brez ozira na določene termine pa more kupec kadar hoče izplačati celi ostanek kupnega zneska, brez odpovednega roka in pristojbine.

Ustna in pismena poročila daje gosp. J. Dolinar v Celju, Vrtne ulice, ali banka sama.

Hrvatsko-slav. banka
za parcelacijo in kolonizacijo d. d.
v Zagrebu.

Dražba posestva.

S sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 4. maja 1908, oprav. šte. Nc 1 160/8/1 dovoljena

= prestevaljna javna dražba =

gospem Pauli pl. Merizzi, Celestini pl. Noll in Mariji Hermann, vsaki po 1/3 solastnega Seunig-ovega posestva vlož. šte. 6 katastr. občine Gradiško predmestje, se bode vršila

= dne 26. maja t. l. ob 10. uri dopoldne =

v notarski pisarni podpisanega sodnega komisarja.

To posestvo, obstoječe iz hiše šte. 4 v Igrških ulicah (Gradišče), cenjeno na 82.975 K, iz hiše šte. 4 Erjavčeva cesta, cenjene na 109.389 K, in iz gospodarskega poslopja, cenjenega na 5044 K, se bode prodalo kot celota najvišjemu ponudniku, toda ne pod 195.000 K.

Vadij znaša 19.500 K, ter se ima založiti v inozemskih hranilnih knjižicah ali pupi-larno varnih vrednostnih papirjih.

Najvišji ponudek se ima plačati do 1. julija 1908 na roke sodnega komisarja.

Natančnejši dražbeni pogoji in zemljeknjižni izpisek so na vpogled v notarski pisarni podpisanega sodnega komisarja ob navadnih uradnih urah.

Ljubljana, dne 9. maja 1908.

Dr. Fran Vok

c. kr. notar, kot sodni komisar.

1152 3-3

Narodne vezenine

namizni prti in prtički, torbice, zagrinjala za okna in postelje, blazine itd. v najlepših na-rodnih motivih; orientalske vezenine v zlatu, srebru in svili. Kleklani idrijski izdelki, narodne gostave in trakovi, vedno v največji zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 7.

766 7 f

Usojam si naznaniti prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu, da imam veliko zalogo

1211 6 -2

raznourstnih voz

kakor: koleseljev, break, napokritih in drugih tudi že rabljenih voz, naprodaj po nizki ceni.

Sprejemem tudi

več učencev
za kovaški obrt.

:: Ivan Demšar ::
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6.

Berite!

Pozor!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz
Bremena
New-York

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gorl nave-denega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-leznic dobite v Ljubljani edino-le pri

2-86 21

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-kajoča pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena resna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarja.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir

Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, sti-karje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane resne in fino po najnižjih cenah.

765 52-20

Rogaška Slatina

Štajersko.

Zelezniška postaja, pošta
in brzojavni urad.

Prospekti zastoj.

Krasna lega, zrak
poln kislika, brez
prahu. Moderna
uredba, živahno
družab. življenje.

Popolnoma prenovljeno. Nova hydro-elekt. mehan. therapeut. zdravilnica v veli-
kem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli,
inhalatorij, pneum. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimna-
stika — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črelih, na jetrih, ledvicah, kron.
zaprtju, hūmorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v
grlu in krlju. Najmočnejši zdrav. vrelci, podobni kot v Karlovih in Marijinih varih. —
Novi hotel z dietetično restavracijo in novim vodovodom z izvrstno pitno vodo. 1102 3

Okolu 100.000 komadov v rabi, 5letno jamstvo, osem dni na poskus.

Britve št. 31, najfin.
solinsko srebrno-jeklo,
1/2 votlo brušena z okra-
šenim držalom, kot kaže
slika v okrašenih škatulicah,
K 2.50. Št. 32, ista, toda
1/2 votla, K 3.—. Štev. 33,
ista, toda 1/2 votla K 3.80.
Št. 8700. S črnim, gladkim držalom, 1/2 votla, K 1.50.
Britvska priprava v polirani leseni omari
z zrcalom, se zapre in vsebuje: britve, jermen, čopič, posodico in
milo, K 4.20, 5.—, z varnostnim glavnikom 60 v. več. — Nikak
riziko! Ako ne ugaja, denar nazaj!

Pošilja po povzetju svetovno-znana trdka

Hanns Konrad, c. in kr. dvorni založnik, Most (Brux) šte. 1142 (Češko).

Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franko. 270 10—1

Rimske toplice Tržič (Monfalcone) na Primorskem.

Stalna toplota 38—40° R. — Sezona od 1. junija do zad-
njega septembra. — Zlasti priporočljivo proti protinu, trganju, išijasu,
ženskimi boleznimi itd. — Lastnina kneza Thurn-Taxis-a.

1057 4

Oskrbništvo Rimskih toplic.

Fran Vidali & Co.

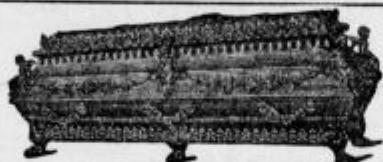
Ljubljana, Prešernove ulice št. 44.

priporoča svojo veliko zalogo najraznovrstnejših 960 4

mrtvaških krst

do najfineše izpeljave, dalje največjo izbero vseh potrebščin za mrt-
vaške odre in pogrebe.

Obenem se priporoča slavnemu občinstvu za
posojevanje mrtvaških vozov
in napravo mrtvaških odrov po
najnižjih cenah. — Postrežba točna.

Zavarovanje zoper škodo po toči sprejema po najnižjih cenah glavni zastop ožrsko-francoske zavarovalnice „Franko-Hongroise“ (obstoječa že 27 let)

1134 2—2

v Ljubljani, Mestni trg šte. 25.

Škode se kulantno likvidujejo in točno plačujejo.
Iščejo se spretni in marljivi zastopniki in potovalci.

! Novost!

Zastoj in poštnine prosto naročajte moj

❑ novi veliki cenik s koledarjem ❑

ki obsega vsakovrstna darila in druge družini vedno
dobro služee predmete.

Fr. Čuden, urar in trgovec
v Ljubljani.

959 11

Pozor!

Podpisani slavnemu občinstvu vljudno naznanja, da ima v zalogi (katera se
lahko ogleda na pokopališkem dvorišču pri sv. Križu) veliko izbiro vsakovrstnih

nagrobnih spomenikov

Izdelujejo se spomeniki na željo slav. občinstva po natančno in brezplačno
izvršenih obrisih iz vsakovrstnih marmorjev: granita, sijenita, kraškega, krstal-
skega in kararskega, po najnižjih cenah.

Cene spomenikov od 30 K višje.

Z odličnim spoštovanjem 1170 6—4

Mihael Finžgar, kamnoseški mojster pri novem pokopališču.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kronland“,
„Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri
vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo
med Antwerpenom in New Yorkom, so znažnost,
izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb,
za vsakega potnika eminentnega pomena, in
traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na
mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je
izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,

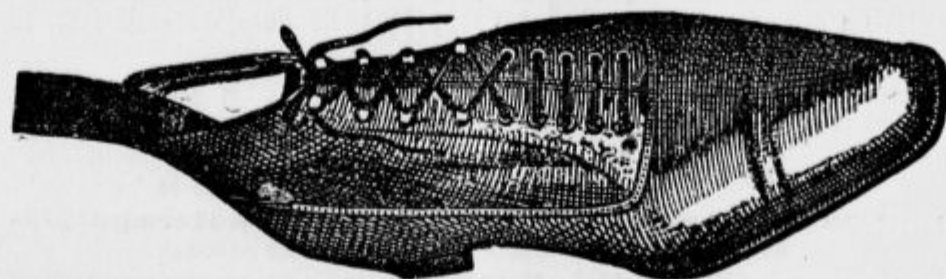
Kolodvorske ulice odslej šte. 26, od juž-
nega kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“. 320 46—21

Anversa New York

== ČEVLE ==

Moški štifletni, močno delani	gl. 3'50
Moški štifletni, iz prav dobre kozlovine, jako ceno	" 4'60
Moški čevlji na trakove, pripravljeni za trpez	" 3'75
Moški čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine	" 4'74
Moški čevlji na trakove, usnje la box- calf, orig. Goodyear šivani	" 6'25
Moški čevlji na trakove, usnje la box- calf, American-Style	" 7'50
Moški polčevlji na trakove iz dobrega, voljnega usnja	" 3'—
Moški drilasti polčevlji z usnjem obšiti, črni, rjavi in sivi	" 1'10
Isti za dame	" 1'—

Elegantna prilžnost! Priporočamo nastopno označene vrste: Odlična kakovost!

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlične
popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje
deškega, otroškega in dekliškega blaga najboljše kakovosti po
izredno zmernih cenah.

Damski salonski čevlji iz črnega usnja divje kože	gl. 1'50
Damski polčevlji, chevreau, lahki in so- lidno delani	" 3'75
Damski čevlji na trakove iz stanovit- nega črnega usnja	" 3'25
Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika	" 3'40
Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kapicami	" 4'25
Damski čevlji na trak. iz velef. box-calf, eleg. pom. čevlji, Goodyear šivani	" 5'75
Damski čevlji na trakove iz najfinešega chevreau, Goodyear šivani	" 6'—
Damski čevlji na gumbice iz izvrstnega črnega usnja	" 3'40
Damski čevlji iz la chevreau, Goodyear šivani, prav elegantni	" 6'—

912 10—6

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.

Zastopnica: JOS. HERRISCH v Ljubljani, Stritarjeve (Špitalske) ulice 9.

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču**, Am-brožev trg 7, v Ljubljani.

Z električnim obra-tom urejena tvornica

G. Skrbic

143 Zagreb 43-7
Ilica št. 40

priporoča

svoje slovite solidne in cene ža-luzije, lesene, tkane in platnene rolete, železne in lesene za-tvornice za izlozbe in prodajalne ter prosi, naj se tej solidni tvornici izvoli nakloniti največje za-upanje. Ceniki in proračuni zastoj.

744 52-19
ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14
Bdlikovan z zlato kolajno v Parizu 1894.

Bdlikovan z zlato kolajno in križcem v Londonu 1903.

se priporoča pred. duhovščini **duhovniške obleke**
izdelovanje vsakovrstne
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Doposrja na veliko **izgotovljene obleke**
svojo zalogo
posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah.
Izdelava uniform avstrijskega državnega šolskega nadzornika.

Najboljše zalogo in najrazno-
sorodje 22-2 vrstneje izbire
klavirjev in harmonijev ima
Alojzij Kraczmér

izdelovalec klavirjev in sodne za-
prisoženi zvedenec

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.

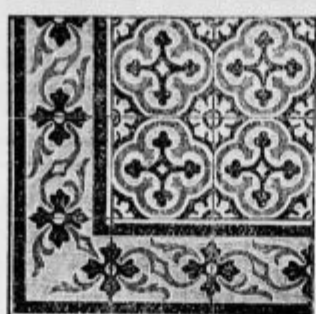
Vedno so v za-logi preigrani pa brezhibni klavirji. Prevzamam ubira-nje in popravljanje vseh sistemov. Glavno zastop-stvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Stöngl na Dunaju, August Förster v Lübau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri-meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižje izposojevalnina. — Dolga plačila.

Ivan Terdan
pleskarstvo

Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se priporoča slavnemu p. n. ob-činstvu v izvršitev vseh v ples-karsko obrt spadajočih del, kakor tudi slikarskih, napisnih in dekoracij-skih del.

Posebno se še priporoča za cenjena naročila za stavbeno in pohištveno pleskar-stvo. 2467 52-14

Andrej Zajec

cementarna

na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Prečast. cerkvenim predstojništvom, zasebnikom in podjetnikom pri-poročam kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, šole, zakristije, veže, kuhinje in hod-nike krasne — **mozaične plošče** v raznih barvah in okus. vzorci.

Izdelujem tudi raznovrstne **stopnice, podboje, krasne križe** poljubne velikosti za na pokopališča **grobne spomenike in**

okvirje, cementne cevi brušene in polirane kot marmor. — Slavnim cestnim odborom in zasebnikom nudim (6—40 cm svetlobe) za kanale in vo-dovode (zlasti šestcentimeterske, namesto

dragih železnih in malo trpežnih lesenih cevij), **milnje kamne, ko-rita za živino in drugo cementno blago.** 692 10

Ceniki in vzorci na zahtevo.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za pre-vzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-mentiki, stavbne ter portalne steklarstve kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porce-lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, po-dob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1791 52-11

Marisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spricavala mnogih devršenih del se na razpolaga p. n. edjemalcem v ogled.

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185 Telefon št. 185

Posodne hranilnice račun št. 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59,197.246*20
upravnega premoženja . . . K 12,888.795*43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega pla-čuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

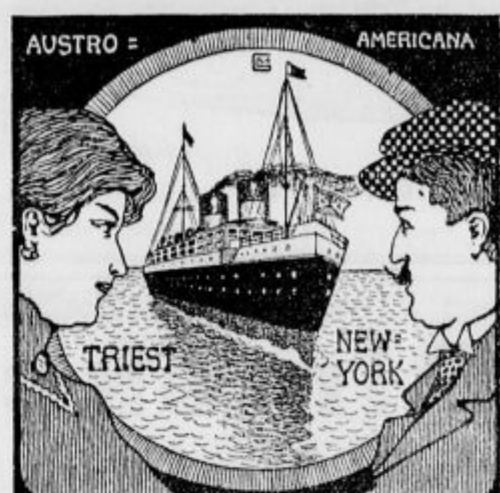
Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 17,434.933*24.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov. 201

griček

naprodaj s prijaznim razgledom, kjer je posestvo, ki obsega do 1 orala zemlje, s sadnim drevjem in malo gozda. Zelo pri-pravno za letovišče. V bližini je studenec z jako dobro vodo. Poizve se v prodajalni na **Sv. Petra cesta 14 v Ljubljani.**

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanosljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetelca**
v Ljubljani Kolesarske ulice 28.
Šahovska Pošta dajo se brez plačila.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

BLUZE
največja izbira v avli in v drugem modernem
blagu tudi po meri.
Vsakovrstna
KRILA, PERILO in OTROČJE
OBLEKCE
po najnižjih cenah.
M. KRISTOVIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Zaščitna snamka „Sidro“
Liniment Capsici com.
Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller
je splošno priznana kot izvrstno bel blažujoča in
odvodna masla pri prehlajenju itd.; sama 36 v.
K 1*40 in K 3 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega tega posred. prijetnega demata
medstva, naj se jemljejo le originalne steklene in steklene
z našo zaščitno snamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel
originalni izdelek.
Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Klimbetskega št. 5 nova.
Druge razpoložljive. 3265 (49-1X)

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani
kupi proti gotovini

hrastove dle

1 laško colo debele in od 5 col
naprej široke, ter plačuje iste po
14 vinarjev 1 laško colo, po-
stavljene franko Ljubljana državni
kolodvor Šiška. 2157

Kupi tudi hrastove
hlode in frize.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.
Klobuke,
cilindre in čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
priporoča 112 52-28
Ivan Soklič.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Ildrijske novice.

i »Narod« in »Naprej« sta se zedinila. Pišeta, da »Slovenec« in njegove vrste listi samo lažejo, lažejo pa lažejo. S tem si hočeta pomagati iz zadrege, pa ne bo šlo, kajti taki razlogi ne izdajo kaj. Poglejmo nekatere točke!

i Oswald, dekan in Plečnik lažejo o Ganglu. Mi o realki in njenem osebnosti ne pišemo radi, le kedar smo napadeni, odgovarjamo. Tudi Gangla smo pustili na miru, dokler ni obžaloval, da ne more biti svojim bratom žrtev-mučnik. Takrat smo malo s podatki osvetlili njegovo mučeništvo. A ker pa sedaj nekatere osebe napada, kakor da so se one lagale o realki, povejmo še bolj odločno. Deželni šolski nadzornik je vprašal učitelja, ki je imel skušnjo za meščansko šolo, zakaj ni prosil za razpisano mesto na pripravljalnem tečaju v Ildriji? Saj sem vložil prošnjo, a nisem dobil, je odgovoril. Kako je to mogoče? Saj vaša prošnja ni prišla k deželniemu šolskemu svetu? povpraša nadzornik. Istina je, da sem prošnjo s prilogami vložil. — Tedaj tožite občino idrijsko, to se pravi več kot norčevati iz proslincev, svetuje nadzornik. Ne bom tožil, naj ima tovariš že podeljeno mesto, če tudi nima skušnje za to. — To je javna tajnost, saj dotični proslince je to sam pripovedoval v javnem lokalu. Tedaj je bila takrat neka sleparija, katere mi nismo hoteli še razširiti toliko časa, da nas niso izzvali. — Ljubljanski Ganglovi tovariši so začudeni sklepal roke, ko so slišali, da je on prevzel petje na našem zavodu. »Gangl pevo-vodja na srednji šoli?« Ali je to mogoče? In padale so takrat opazke, ki jih nočemo ponavljati. — Sedaj pa »Narodov« dopisnik vso krivdo vali na idrijske duhovnike, kakor da bi oni kaj zakrivali, mesto da bi svoje tovariše prijel, zakaj so pri oddaji službe protizakonito postopali, ali sobrate okregal, zakaj preveč na glas kritizirajo modre ukrepe naše občine.

i Klerikalizem je protikulturen, on nižjemu ljudstvu ne privoščijo izobrazbe, katero bi dobilo v javni knjižnici, kar bi se doseglo s prezidavo čitalnice. Kdo je za kulturo našega naroda največ storil, to učni zgodovina, katera stranka sedaj v Ildriji največ dela za izobrazbo, je tudi znano. Na laž postavljata trditve o javni knjižnici prvi župan Šepetavec, ki je zastopniku deželnega odbora pojasneval, da potrebujejo čitalnično dvorano za dijaško veselico, drugi pa notar Pegan, ki je v zapisnik diktiral, da bode dvorana služila mestni hranilnici. Kako bode še potem v dvorano spravljena javna knjižnica, mi ne moremo razumeti, to razume le liberalen dopisnik, ki nam laž očita. Mi pa pribijemo le suha dejstva, ki so se zabilježila v uradnem zapisniku.

i Prosvete se boje katoličani, ljudstvo naj ostane v temi, da bodo lažje nad njim gospodovali. — Po hujšajočih dopisih in govorih na javnih shodih so res pokazali naši nasprotniki svojo prosvitljenost, ko so pri cerkvi že večkrat ponoči pokazali svojo izobrazbo, zadnjič v nedeljo, ko so nekateri oblatili cerkveni prag in vrata. Res prosveta, na katero so lahko ponosni naši nasprotniki!

i Erar ne štedi, zdihuje »Narod«, ko pusti z lesenim plotom zagraditi vrt in senožet nadoskrbniku Penku. Znano je, da so tudi drugim eraričnim uradnikom napravili nove vrtove, napeljevali zemljo, jih ogradili in z zidom obdali. Celo iz cimenta so si ogradili svoje prostore. A »Narod« ni nikoli pisal proti temu, le ko je g. Penko z leseno ograjo svoj prostor omejil, je pa že ogenj v strehi, ker bo to stalo »sto in sto« goldinarjev. Odkod tako različna sodba? Drugi gospodje so bolj ali manj pristaši naših liberalcev ali svobodomiselcev, gospod Penko pa svoje krščansko mišljenje dosledno tudi na zunaj pokaže. Zato jih v oči bode in pri njem se vsaka malenkost vidi. Kaj res tako vest peče nekatero gospodo?

i Na javnem shodu zadnje nedelje so grmeli proti volivni reformi. »Sramota obema strankama! ker nista sklenili splošne in enake volivne pravice,« tako je udrihal Kristan. Nekateri so se pa muzali, češ, kako volivno reformo je pri socialnih demokratih pričakovati, ste pred kratkim pokazali. — Gangl se pozivlja, na svoje moči zastavi in naj pri razpravi v deželnem zboru še reši, kar se rešiti da.

i Radi prezidave čitalnice je Kristan očital našim zastopnikom v občinskem svetu, da leta 1902. niso ugovarjali, ko je občina odstopila vse poslopje čitalnice za 25 let. Seveda ni povedal, da je pogodba podpisana 10. oktobra 1902, a naši zastopniki so bili šele izvoljeni novembra meseca 1902. A vključ temu bo on pisal, da »Slovenec« laže in Kristan pa resnico govori, in sodrugi bodo pri delu in na ulici prijemali Kavčiča, zakaj ni takrat ust odprl in šele sedaj protestira.

i »V našo last bi prišla čitalnična dvorana«, pa nam je klerikalci ne privoščijo. In navzoči kličejo »fej klerikalcem, tem sovražnikom ljudske izobrazbe!« V kako last pa bi prišla, je bil, kakor že zgoraj omenjeno, prisiljen uradno povedati g. župan in notar, da bi namreč priprosto ljudstvo imelo toliko pravice do dvorane, kakor do sedaj, ko je bila samo za gospodo, dijake in po posebni milosti včasih še za »Sokole«, za ljudstvo pa nikoli.

i Gangl omenja, da je dajal prav koristne svete deželnemu glavarju. Povdarjal je: Ne igrate se z ognjem, gospod glavar, ko zabranjujete prezidati čitalniške prostore. In Šuklje ga je neki prosil: Mirite ljudstvo! Da, ogenj bil je res pri onih, ki bi morali plačevati krasno opremljene prostore le neki kliki, a sami bi od tega nič ne imeli. Ogenj splošnega ogorčenja je res nastal, ko je liberalno gospodarstvo javno pripoznalo, kako solidno in varčno delamo z občinskim denarjem. Hiše zidamo, a trajajo le šest let, potem je pa pod, zidovje in streha za nič. Pri liberalnih trgovcih kupujemo za drag denar material, ki je pa v šestih letih neraben. To je bilo res ogorčenje ne samo pri klerikalcih, temveč pri vseh trezno mislečih meščanih, posebno še onih, ki morajo s težko prisluženim denarjem plačevati tako potrato.

i Dr. Susteršič bo sedaj po romanju bolj pameten. Devica orleanska, ali lurska, ga bode razsvetlila, je zabelil Kristan zborovanje. S tem je menil, da je najbolj modro razdrl, ker sodrugi bodo imeli po enournem poslušanju kaj za smeh. Od odpadnika kaj takega slišati, nas ne prese-neči.

i V torkovi seji je naš občinski zastop sklenil prošnjo na deželni odbor, naj vendar dovoli prezidanje čitalnice. Zmajšali so poplave. Stalo bi le 28.000 K in zidar-ski mojster je neki tako usmiljen, da se zadovolji s plačo v štiriletnih obrokih. Hitro so se omeščali. Ni še dolgo od tega, ko so oblastno pisali v svet: boj hoče deželni odbor z mestno idrijsko občino, mi se ga ne ustrašimo, pa naj gre do zadnje instance. Pa kakor kaže zadnja seja, ni bil dopisnik kaj dobro poučen o korajži svojih višjih.

Škofjeloške novice.

i Dolgopeto »Motovilo«, znano tudi pod imenom »Turk«, prevrača po »Gorenjcu« prav nerodno svoje kozle. Rado bi bilo junače pikantno, a ker nima zmožnosti za to, se zaletava jako nerodno surovo zdaj v tega, zdaj v onega. S svojimi kozli je povzročilo že veliko smeha. Tudi nečimerno bi rado bilo in ničesar bolj ne želi, kakor da bi se kdo spozabil in mu odgovarjal. A ni ga odmeva, »motovilo« se mora še nadalje samo motati po »Gorenjcu«. Ker tudi tvarine ni, se je zadnji čas »Turk« spravil na lavretanske litanije in te smeši in v blato vlačil. Prav po turško! Tega človeka so naši liberalci poklicali v Loko, da bi delal javno mnenje za nje in napadal klerikalce. Sami so preslabi in se jim tudi ne zdi varno, javno nastopiti in svoj liberalizem kazati. Utegnili bi po prstih dobiti. A prej tu neznano »motovilo« je kakor nalašč za to! Če jih bo preveč po grbi dobil, bo pa odšel, kakor je prišel. Pravi liberalni kuli! Pri svojem rogoviljenju na časnarskem polju ima povsod smolo, njegova nerodnost vse prevrne. Če bo še kaj časa loškemu liberalizmu take recepte pisal, bo ta para še prej poginila, kakor ji je sicer usojeno.

i Značaji pa taki! Da liberalec ne pozna značajnosti, je že znana stvar, a ta brezznačajnost se pa z lepa kje ne kaže tako očitno, kakor pri nas v Loku. Če so liberalci sami med seboj, so kar besni na vse katoliško, če pa pridejo z našim ljudstvom v dotiko, se ti pa hlinijo za najboljšje katoličane in ti naštevajo celo vrsto sorodnikov in prijateljev v dokaz za to. Po zadnjih volitvah so v varstvu noči razgrajali po mestu, kakor da bi bila vsa dežela v njihovem taboru, drugi dan pa ni hotel biti nihče liberalec, eden za drugim so se pridružili, da so volili protiliberalno. Najgrša neznačajnost pa je, da hodijo zdaj okoli naših mož, tudi duhovnikov se ne ognejo, in pritiskajo kljube pri naših poslancih in deželnih odbornikih, da bi jih spravili kam pod streho. Svoji k svojim!

Znanost in umetnost.

* Poročilo o VI. splošnem avstrijskem katoliškem shodu je sedaj izšlo in se dobi v založbeni knjigarni Ambr. Opitz na sledniki, Dunaj VIII. Strozsigasse 41, za ceno 3 K, po pošti 3 K 30 v. V poročilu je od diskusijskih govorov le glavna vsebina, slavnostni govori in referati so pa v poročilu dobesedni. Poročilo ne bo služilo le kot spomin na nepozabne novembarske dneve leta 1907., ampak bo vsaki knjižnici v okras ter jo bo zelo obogatilo z množino snovi, ki jo nujno. Knjiga je zelo prikladno

urejena ter ima na koncu kazalo, kjer so še enkrat navedeni vsi sklepi in resolucije. Za krasen zvezek je cena zelo nizka ter jo toplo priporočamo. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* Novo delo g. kiparja Vrbanije. Pred nekaj dnevi sem ga obiskal v njegovem ateljeu na akademiji obrazujočih umetnosti na Dunaju. Dovršil je bil pred kratkim relief v lesu: »Osamljen«. G. Vrbanija je slovenskemu občinstvu že precej znan. V »Dom in Svetu« so izšle že tri reprodukcije njegovih del: »Tolažnica v zadnjem boju« (1905), »Mati božja sv. rožnega venca« (1907) in »Po bitvi« (1908). Najnovejše delo »Osamljen« bo razstavljeno v prihodnji razstavi na dunajski akademiji obrazujočih umetnosti dne 6. julija t. l., katere gojenec je g. Vrbanija. Oglejmo si delo na kratko! Pod drevesom sedi mladenič v popotni obleki. Tožno, a vendar mirno mu zre oko na lepo dolino s cerkvico in pokopališčem ter hribom v ozadju. Kdor pozna Selca nad Škofjo Loko, bo spoznal to ljubko vasio na prvi pogled. Na pokopališče zro oči mladeniča — portret gosp. kiparja samega. Tam spi pred kratkim pokopana mu mati, ona, ki mu je edina stala najbližje. Sedaj je sam; kar ga je vezalo na vas, ki sicer ni njegov rojstni kraj, tega ni več. A vendar je slovo od lepega kraja tako težko! Kot simbol miru, tihe domače sreče in ljubezni stoji v ozadju vasio — a zanj ni več ustvarjena ta lepota, on ne bo užival več njenega pokoja. Resno in zamišljeno je oko mladeniča pri ti misli, a vendar ne obupno in brezciljno. Po svetu mora iti za svojim poklicem, a dasi ne bo doma — on ne bo brezdomovinec. — Delo napravi po svoji preprostosti in nepriljubljenosti zelo ugoden utis in želimo mu iz srca dobrega kupca. Žalibog bo prišlo bržkone v tuje roke. J. D.

* Za četveroglasni moški zbor je izšel tudi »I. Venček narodnih pesmi«, sestavil Anton Grum. Cena 50 h, deset izvodov 4 K. — Mlad, nadarjen skladatelj stopa s tem zvezkom prvič v javnost. Gotovo je, da bodo teh devet narodnih pesmi naši moški zbori po deželi zelo radi peli. Harmonizacija je zelo lahka in preprosta, skoroda monotona. Venček je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Prva zbirka Marijinih pesmi. 6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove (ena za dva, štiri tudi za en glas) z orglami. Založil Anton Foerster. Cena: partitura 1 K 80 h, vsak glas 40 h. Besede vse dovoljene. V Ljubljani, 1908. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Šest zelo lepih, deloma prav nežnih, ljubeznjivih zborov za triglasne zборе z orglami. Brez dvoma jih bodo naši zbori, zlasti ženski, z veseljem prepevali, saj so živahni, napev teče gladko, postopi v harmonijah so naravni brez nepotrebne modulacije. Semtertje se sliši iz teh skladb tisti Foerster, kakršnega moreš čuti in občudovati le s šenklaškimi orgel. To je zbirka, ki izpolnjuje široko zevajočo vrzel v naši sodobni cerkvenoglasbeni literaturi. Kolikrat jih bodo pač organisti radi jemali v roke. Zlasti jutraj in sploh takrat, kedar ni prida možakov na koru! Toplo priporočamo. Fr. Kimovec.

Ta zbirka bo posebno Marijinim družbam dobro došla.

* Slovenski molitvenik v finih vezavah, primeren za darila. »Katoliška Bukvarna« je sedaj pripravila za krasni Finčgarjev molitvenik, »Bogu kaj je božjega«, poleg dosedanjih finih in navadnih vezav, zelo fine in elegantne vezave, ki so prikladne za gospode in za ženske. Vezave, katerih je okrog 20 različnih vrst, so vse iz najfinejšega usnja. Cena tem finim molitvenikom je 4 K 30 v., 4 K 50 v. ali 4 K 80 v. Tako ličnega in fino opremljenega slovenskega molitvenika do sedaj še nismo imeli. Kdor želi to molitveno knjižico videti, ogleda si jo lahko brez vsake obveznosti v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Poleg tega se dobi ta molitvenik tudi še v dosedanjih navadnih in finih vezavah in sicer po 1 K, 1 K 80 v., 2 K 20 v. in 3 K. Dalje za dame z verižico in usnjato listnico po 4 K 60 v.

* Sakuntalā, indijska gledališna igra. Prevedel dr. Karol Glaser. V Mariboru, tiskarna sv. Cirila. 1908. Založil pisatelj. Cena 1 K 20 vin. — Sploh je znano, da je dramatika vrhunec pesništva, ker se v njem najlepše zrcali človeško življenje. Če se v Slovencih kje med prostim ljudstvom priredi kaka veselica, kjer se slišijo muzika ali petje ali govori, ter se predstavlja kaka igra, se navadno preprosto ljudstvo najbolj zanima za dramske predstave. Ko se je med omikanci začelo širiti znanje o duševnem bistvu orijentalških narodov, so se tudi omikani krogi in učenjaki v prvi vrsti zanimali za dramske proizvode vztočnih narodov, med katerimi zavzema najodličnejše mesto Indij; pa samo Angleži, Francozi in Nemci so dobili po določenem načrtu prirejene zbirke indijskih

gledaliških iger, prevedenih v materinski jezik. Angležem je take igre priredil H. H. Wilson z naslovom: Select Specimens of the Theatre of the Hindus. 2 vols London, 3. izdaja, 1871.; Francozom Sylvain Lévi le Théâtre Indien, Paris, 1890.; Nemcem pa L. Fritze, ki je bil vadniški učitelj v Drossenu na Braniborskem in s katerim se je bil dr. Glaser osebno seznanil l. 1881. na petem shodu orijentalistov v Berlinu. Na tri načine so prevajali te igre, ki imajo navadno tretjino besedila v stihih. Prevajali so ali tako, da so podajali prozaične dele v prozaični, metrični v metrični obliki, ali pa vso igro v prozaični, ali pa vso v metrični obliki. Tega zadnjega načina se je držal Fritze; g. pisatelj pa je tega mnenja, da se mora prevod podati v izvirni-kovi obliki. V letih 1885 in 1886 je bil v »Edinosti« v podlistku objavil igri »Urva-ši« in »Malāviko« ter jih dal ponatisniti v zbirki »Indijska Talija«. Namenil je bil izdati štiri igre, razven omenjenih dveh še »Sakuntalā« in »Ilovnat voziček«, realistično igro, ki se sme postaviti na stran najodličnejšim igram Shakespearovim, — »Sakuntalā« mu je v rokopisu leta 1896. pregledal g. Funtek in leta 1907. na Dunaju g. dvorni svetnik Trnovec. Nenavadno zanimanje za to igro je letos pokazal tudi g. general Kranjc v Gradcu. — Prevod »Sakuntalā« se dobi pri dr. Glaserju v Hočah (Štajersko) za 1 K 20 vin., s poštnino 10 vinarjev več.

Želodčne bolezni. — Neprebavljivost. — Pehanje.

Skoro vseh boleznih vzrok korenini v nerednem prebavljanju. Pogosto je pa kri, ki se tvori ravno potom prebavljanja in asimilacije, korumpirana z raznimi, bolezen povzročujočimi snovmi. Če bi se prebava vršila normalno, bi imeli tudi čisto in zdravo kri, in vsaka bolezen bi bila izključena. Kal vseh boleznih se nahaja potemtakem v slabi krvi.

Žalibog, da se pojavlja prav pogosto vsled neizmernega uživanja jedi in pijače motenje v prebavi in asimilaciji, ki spočetka ni velike važnosti, zamore pa postati izvor opasnih bolezni.

Kot neprecenljivo pridobitev moramo smatrati »Ferromanganin«, ki je za današnji življenjski način neizmerne važnosti, ker urejuje prebavo in čisti kri. Prvi pojavi omenjenega motenja se kažejo v bledici, malokrvnosti, slabotnosti, glavobolu, trganju po udih, neuralgiji in trebušnih boleznih.

Če se temu ne odpomore, se je bati hudih posledic.

Pri nakupu naj se pazi na pristnost »Ferromanganina«, ki se spozna po varstveni znamki »dekličini glavi«, ovitku in etiketi.

Steklenica »Ferromanganina« stane 3 K 50 h.

Dobi se v Ljubljani »Pri angelju« na Dunajski cesti, »Pri Mariji Pomagaj« na Resljevi cesti in »Pri zlatem jelenu« na Marijinem trgu. Večje množine se naročajo: Schwanenapotheke, Dunaj I., Schottenring 14.

Služba organista in cerkvenika

je razpisana pri Sv. Križu nad Jesenicami na Gorenjskem. Prednost imajo oženjeni, ki bi znali tudi kako rokodelstvo in katerih družinski udje so tudi pevci. Dohodki: 600 K na leto ter prosto stanovanje in nekaj drv. Služba se lahko nastopi takoj.

Župni urad Sv. Križ nad Jesenicami, dne 7. maja 1908. 1153 3—2

8 letno pis. jamstvo! Brez konkurence v kakovosti!

5 kron!

Prva avcarska sistem Roskopf patent remon. ura s sidro z masivnim solidnim antimagetičnim kolešjem na sidro, pristno emiliranim kazalščem (ne papirnato) z varstveno ploombo zavarovano pristno nikelnastim okovom, žanir-pokrovom čez ko lesje 36 ur. Idoča (ne samo 12 ur) z okrašenimi in pozlačenimi kazalci, nastančno regulirana, s 3 letnim plačnim jamstvom, komad K 5—3 komadi K 14—, s sekundnim kazalcem K 6—, 3 komadi K 17—, v pristno srebrnem okovu brez sekundnega kazalca K 11—, 3 kom. K 31—, s sekundnim kazalcem K 13—50, 3 komadi K 38—, — Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja po povzetju 272 20—16
prva tovarna ur Hanns Konrad
c. in kr dvorni zalažnik
v Mostu (Brux) števil. 1157 (Češko).
Bogato ilustr. ceniki s nad 3000 slikami se na sahtovo pošljejo gratis in franko.

Tržne vesti.

23. maja 1908.

Na žitnih tržiščih kupčija popolnoma stagnira. Cene jako nestalne, kupci so jako slabe volje ter si ne upajo seči po blagu, pač pa so ponudbe deloma večje. Ali tudi ponudniki se ne upajo prav na dan s svojimi majhnimi zalogami vsled nestalnih kurzov. Ta nestalnost pa gre večidel na rovaš budimpeštanske spekulacije, kajti ravno tamošnji spekulanti ne puste na površje ugodnim poročilom o stanju setvij. Vsestransko se poroča, da so setve v dobrem stanju, akoravno v nekaterih pokrajinah je dež že potreben. Posebno na Češkem, kjer je izdatni dež padel, stoje setve jako lepo in na praški borzi so začeli lastniki blaga forcirati prodajo vseh izdelkov. Ta borza je v ti kampanji vedno hodila svojo pot in se ni veliko ozirala na budimpeštansko. Dunajska je pa preblizu Budimpešte, zagadelj mora plesati, kakor hoče Budimpešta. Tekom tedna je z ozirom na sobotni kurz padla majpšenica na 50 h, oktoberski kurz pa je na isti višini in se tudi tekom tedna ni izpremenil, izvemši nekaj vinarjev gor ali dol. Isto velja tudi o drugim zrnju. Najnižje je stala pšenica za maj v četrtek.

Moka. Pšenica draga, moka pa ne gre nikamor. Konsum se vedno bolj rezervira, ker se nova kampanja vedno bolj bliža in se kaže, da bo letina dobra. Zategadelj se je vzelo blaga s trga jako malo. Mlini, ki so svoje obratovanje reducirali skoro na polovico, imajo še zadostne zaloge. In sedaj se pogajajo mlini, da bodo obrat sploh popolnoma ustavili. Domači konsum je zaspal, medtem ko avstrijski, med temi posebno češki mlini, uspešno konkurirajo z ogrskimi, ker avstrijski mlini delajo s cenejšim blagom.

Budimpeštanski mlini povprečno notirajo pšenično moko: št. 0 17 K 20 h, št. 1 17 K, št. 2 16 K 80 h, št. 3 16 K 60 h, št. 4 16 K 40 h, št. 5 16 K, št. 6 15 K 80 h, št. 7 15 K, št. 8 7 K 40 h; rženo moko št. 0 16 K, št. 0/1 15 K 60 h, št. 1 15 K 20 h; otrobi debeli 6 K 10 h, fini 6 K; klajna moka 7 K 30/50 h (vse za 50 kg).

Klajna moka in otrobi so izgubili nekaj na ceni in zanimanju, ker mlini ne morejo doseči ugodnih cen.

Špirit. Promptno blago je nekaj nižje, medtem ko je cena pozneje skoraj neizpremenjena. Triplo za takoj notira do 153 K. Denaturiran špirit gre dobro izpod rok in notira do 50 K, vse basis Praga Tropavsko rafinerijo špirita, Viljem Grauer, koja lastnika sta sinova Emil in Gustav G., nameravajo baje izpremeniti v akcijsko družbo z 1/4 do 2 milijona K akcijske glavnice. Omenjena tvrdka je ena največjih v Avstriji in žgalnica proizvaja na leto do 15.000 hl ekskontingenta in rafinerija pa 70.000 do 80.000 hl. Predloga o zvišanju davka se boče ali kratko pred Binkošti ali pa takoj po praznikih predložila zbornici.

Sladkor. Na trgu s sirovim sladkorjem je zapihal drug veter. Kuba je postala tako znana, da ne nudi spekulantom nobene opore več, in vrh tega je postavila vse spekulante in druge take tiče na — laž, ker je položaj Kube ne le zadovoljiv, ampak celo izvrsten. Kubanske rafinerije še delajo skoraj vse, torej morajo imeti dovolj sirovin.

Vsa tržišča s sirovim sladkorjem se morajo zadovoljiti s mlačno tendenco, z nižjimi cenami. V Pragi je kupčija zaspala, ker so se prodajalci poizgubili. Pred dvanajstimi dnevi je notiral sirov sladkor staro blago, 26 K 40 h, nove kampanje 26 kron 80 h, predvčerajšnjim pa 24 kron 80 h staro blago, 22 kron 95 h nove kampanje, iz Ustja. Vsled kurzne derute na trgu s sirovino pa trpi tudi kupčija z rafinirano. S kako zahtevo za junij bodo nastopili rafinerji, še danes ni znano. Kakor se nekaj sliši, se stari frakarji v gosposki zbornici nekaj kujajo in baje mislijo zavrniti od poslanske zbornice sprejeto predlogo o sladkornem davku. Za gotovo pa

mislijo črtati § 2 predloge (kazenske doležbe glede tiranja cen). Glede tega paragrafa je »Slovenec« pred nekaj časom že pisal. Vsekakor pa mora stališče gosposke zbornice zanimati trgovino, tembolj, ker je vsled tega jesenski položaj rafinadnega trga negotov.

Svinjska mast je padla. Živina (Dunaj). Na zadnji sejmi se je prignalo nekaj manj živine, vsekakor pa je prigon zadostoval odjemu. Cene so nizke, živine dovolj povsod in prodajalci se morajo zadovoljiti s slabimi cenami. Cene volov so šle za 2 do 3 K. Nižje cene so izkoristili zalagatelji Trsta in Pulja.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

1271

Ženitbena ponudba.

Gospodična, zelo blaga in poštena, toda brez premoženja, se želi poročiti s kakim boljšim gospodom, ki bi mu vse to ugajalo. Cenjene ponudbe, toda le v resnem oziru, naj se blagovolijo poslati na upravo „Slovenca“ pod šifro „Žvestoba“ do 1. junija.

Mlad pomočnik
in
- en učenec -
za kovaško obrt se takoj sprejme pri gospodu Antonu Ausu, kovaču v Pudobu, 1272 pošta Staritrq pri Rakeku. 2-1

- Mladenič -
kot
skladiščnik
se sprejme **takoj.** — Natančneje
1263 Gledališka stolba št. 3, Ljubljana. 1-1

Kovačnica .:
nad 50 let obstoječa z vsem kovaškim orodjem **se odda takoj v najem.** Prednost imajo kovači za kovanje konj, trezni zanesljivi in z dobrimi spričevali. Poizve se pri
J. M. Rebec (preje M. Juh)
1273 2-1 **Litija.**

Odda se z 1. avgustom t. l.
prostoren hlev
pri katerem je tudi obširno dvorišče na razpolago. — Več se izve
1265 2-1 **Rimska cesta 11, v gostilni.**

Več lepih kmetij
od 6 do 18 johov, na Štajerskem v bližini Grada, se po ugodnih pogojih **proda.** Parcele posameznega posestva niso razkosane, temveč se drže skupaj. (Arondirano.)
V sredini vsakega posestva stoji poleg hiše z lepim stanovanjem dobro urejeno prostorno gospodarsko poslopje, kakor hlevi itd.
Velikosti posestva primeren gozd meji na zemljišče. Pojasnila daje **A. Lavrenčič, Thal, pošta Götting pri Gradcu.**
1270 3-1

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam,
da otvorim

v nedeljo, dne 24. t. m.

gostilno
na Martinovi cesti 21.

Dobilo se boče vedno pristno štajersko in dolensko ter belo in črno istrijansko vino kakor tudi vedno sveže pivo. Vsak čas se boče postreglo z raznovrstnimi mrzlimi in gorkimi jedili. Postrežba točna in solidna.

Priporočajoč se vsem prijateljem in znancem ter slavnemu občinstvu bilježim z odličnim spoštovanjem.

1277 1-1 **Valentin Sitar.**

Lep hrastov les
posekan in stoječ, ob državni cesti, 15 minut oddaljen od kolodvora, je
== naprodaj. ==
Več se izve pri **Alojziju Dorniku, Mengeš.**
1116 3-3

V Ameriko
In Kanado
najzložnejša, najcenejša in najvarnejša
vožnja s **Cunard Line**
544 13 **Bližnji odhodi:**
Iz Trsta: Panonija 2. junija. Carpatia 16. junija. Ultonija 23. junija 1908.
Iz Liverpoola: Mauretania 23/5.
Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odlašek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.**

Spretni tesarji

Golo pod Ljubljano. — Oglasiti se je naravnost pri stavovodji istotam.
Plača po dogovoru.
Oskrbništvo grajščine Turjak v Hammerstielu,
pošta Studenec-Ig. 1269 3-1

Naznanilo in priporočilo.
Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje sporočiti, da sem se preselil s svojo
MIZARSKO OBRTO
iz Bohoričevih ul. 3 v lastno hišo v Linhartovih ul. št. 8, kjer sem jo primerno povečal. Potrudil se bom, da vsestransko ustrezem željam cenj. naročnikov.
1143 10-7
ALOJZIJ TRINK, miz. mojster.

Meščanska restavracija
Sv. Petra cesta **A. Dekleva** Komenskega cesta
:: (preje Hafner) ::

Vsaki dan sveže, dobro vležano **plzensko pivo** iz meščanske pivovarne („Prazdroj“) v Plznu. — **Puntigamsko marčno in črno bavarsko pivo.** — Dostavlja pivo in vino v steklenicah na dom. — Najfinejši **čvček** iz Gadove peči in Drnovca. — Edini lokal v Ljubljani, kjer se toči pristni, renomirani **Čolaričev dolenc.** — Velika moderno opremljena **vinska klet.**
Izborna kuhinja. — Zmerne cene. — Točna postrežba.
Vsako nedeljo dopoldan **zajutkovalni koncert** in vsako sredo zvečer **koncert društvene godbe.**
1274 3-1

Zdravilišče in kopališče Kamnik
== na Kranjskem. ==

Postaja c. kr. dr. železnice, 1 1/2 ure od Ljubljane. Začetek sezone 15. maja. Krasna gorska lega. Vseh vrst zdravljenje (sistem Priensnitz in Wintersitz, obliki po Kneipp-u). Voda za pitje in kopanje. Solne kopeli, ogjenceve in električne kopeli, masaža in elektroterapija, plavalni bazen. Izborna kuhinja, cene zmerne. Prospekte pošilja **dr. Rudolf Wackenreiter,** ravnatelj in najemnik kopališča. 1187 10-1

Na prodaj je
nova hiša

močno zidana, obstoječa iz 5 sod, 4 kuhinj in shramb. Zraven je lep sadni vrt. Proda se po jako ugodni ceni. Natančneje se poizve v Rožni dolini št. 203. 1255 4-2

Na prodaj so 1258 4-3
stare cerkvene orglje

v župni cerkvi v Vavtvasi. Iste imajo deset spremenov in še dobro ohranjen meh. Trebalo bi malega popravila in bi bile dobre za kakšno večjo podružnico.

Župni urad v Vavtvasi na Dolenjskem.

Rake,

zlahtne, razpošilja proti povzetju: velike à 60 h, srednje à 30 h, male à 20 h, dvakrat na teden ponedeljek in četrtek, **Janez Hribar,** Ponova vas pri Grosupljah, Dolenjsko. 1136 8-2

! Zastonj!

pošiljam ilustrirani cenik šivalnih strojev in voznih koles. Nov dober in fin stroj se dobi
:: že od 19 glđ. naprej. 583 10 ::
Lorenc Rebolj v Kranju.

Predstave se vršijo v delavnikih od 5. do 9. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

:: Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. ::
Danes v soboto nov spored.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne predstava za dijake po znani ceni.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško
== priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko). ==
Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

== Pošiljate na dom sprejema restavratore „Narodnega Doma“ g. Kržišnik (Telefon št. 82.) ==

Posestvo blizu Ljubljane na prodaj.

Proda se novozidana hiša, jako lična, pripravna za vsako obrt, s potrebnimi gospodarskimi poslopji, skladišče, hlev, kleti, pet stanovanj, poleg hiše in gospodarskega poslopja je takoj velika njiva, gozd v bližini.

Dom se nahaja tik okr. ceste, 20 minut od mesta, v Štefanji vasi št. 66.

1145 3-3

V prijaznem kraju ljubljanske okolice, priljubljenem shajališču izletnikov, se takoj odda v najem

gostilna in trgovina

v lepih na novo urejenih prostorih pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe naj se pošljejo pod: »Gostilna in trgovina« poste restante Ljubljana.

1251 5-2

Hiša naprodaj.

Zaradi odpotovanja proda se nova prtilična hiša v Spodnji Šiški, lepa lega, hiša se dobro obrestuje, je še 10 let hišnega davka prosta. Zraven je velik vrt, pripraven za vsako stavbo. Kupci naj si blagovoliijo ogledati najdalje do 15. junija t. l. **Cena 4300 kron**, drugo je vknjiženo.

Več se izve pri lastniku v Spodnji Šiški Planinska cesta šte. 237 pri Ljubljani.

1149 7-5

Sprejmejo se

ŠIVILJE

za navadno delo v stalno službo. Kje se poižve iz prijaznosti v upravnistvu „Slovenca“.

Prednost imajo iste, katere v kakšni prodajalni šivajo, so lepega vedenja okoli 30 let stare. **Plača dobra.**

1262 3-2

32letna gospa

želi mesta v kaki pisarni; ima večletno prakso. Sprejme tudi mesto blagajničarke v kaki trgovini. Prijazne ponudbe pod »Marljivost« na upravo lista.

1241 3-3

Vremščina

enake vrednosti s cvičkom, se dobi še na Suhoriji, Ostrožnem Brdu in Bujah fare Košana in Suhorija. Kupcem, ki ne morejo sami v te kraje, rada posredujeja nakup brezplačno Karol Lenasi v Košani in Anton Bojanec na Suhoriji.

Cena litru 36 do 40 vin.

1216 3-2

Stanovanje

z 2 sobama v I. nadstropju s pritklinami se odda v Spodnji Šiški št. 229, Celovška cesta. Vpraša se istotam.

1259 3-2

Proda se za 3500 kron

zidana hiša in nekaj zemljišča v Krtini pri Domžalah. Hiša ima lepo lego ter je pripravna za trgovino, gostilno, kakor tudi za vsako drugo obrt.

Tretjino pogojne cene bi bilo plačati takoj, ostanek pa v letnih obrokih.

Natančneje se poižve pri dr. Pirou, odvetniška pisarna v Ljubljani.

1257 24-2

Destilacija žganja

spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osveževalnih pijač se takoj prične z najboljšim uspehom, za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in tudi prodajo se jamči ter uredi temeljito in strokovno manipulacija na licu mesta. Obširne informacije v dosego dobre kupčije. Resni reflektantje naj pošiljajo ponudbe pod šifro: »Erste Fabrikfirma 68852« na

M. Dukes Nachf.

1013 10-5 Dunaj, I/1, Wollzeile 9.

3 krojaške pomočnike

1212 3-3 sprejme takoj A. PRETNAR, kroj. mojst. Jesenice-Fužine Gorenjsko.

Odda se s 1. avgustom t. l.

prostoren hlev,

pri katerem je tudi obširno dvorišče na razpolago. — Več se izve: Rimska cesta št. 11, v gostilni.

1265 2-2

Razpisuje se služba

1253 2-2

organista in cerkovnika v trgu Mokronog.

Oženjeni obrtniki imajo prednost.

Pozor! Ugodna prilika!

Proda se iz proste roke

večje posestvo

docela arondirano, ležeče ob kranjsko-štajerski meji na železniški progi Zidani most-Krško, obstoječe iz približno 50 oralov zaraščenega gozda (gaber, akacija, hrast, smreka) ter iz 50 oralov lepih travnikov ter nekaj njiv in vinogradov. Redi se lahko do 35 glav živine. K posestvu spada enonadstropna hiša, vodnjak, velik hlev ter kozolec. Okrajna cesta pelja mimo posestva. Obilo sadnega drevja. — **Cena jako ugodna.** — Kaj več se poižve pri gosp. Franou Simenu-u, županu v Dolu pri Ljubljani.

1205 5-4

Singerjevi šivalni stroji

kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se poznajo po tem znaku.

Ne dajte se zapeljati po reklami, ki ima edini namen, prodati že rabljene stroje ali take drugih tvrdk, zlorabeče ime Singer, kajti naših šivalnih strojev ne oddajamo prekupovalcem, marveč jih obširno naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

Izvolite pisati po vzorce! Modno blago

volneno in perilno, za dame in gospode, platno, damasti, prti, brisače, blago za srajce, celo platno ali bombaževina, stalno barvni cefir prekrasnih modnih vzorcev za srajce, obleke itd., itd. le z jamčene kakovosti priporoča izvozna trgovina lanenega in modnega blaga

V. J. Havliček in brat v Podčrbradih, Češko.

Mnogo priznalic. Naročila v cení nad 15 K pošiljamo poštne prosto. Zavoj 40 m perilnih ostankov proti vpslatvi 18 K. 528 20-13

Pozlatarstvo in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom vljudno naznanjava, da sva pod tvrdko

318 44-2

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Priporočava se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljava razne načrte brezplačno na vpogled. — Izvrševala bodeva vsako izročeno delo vestno, umetniško, realno in po zmernih cenah.

Priznalna pisma so na razpolago. V zalogi bodo vedno razna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Götzl ml. & Lebar pozlatarstvo in podobarstvo.

Istrska vina

Muškat beli, belo vino, teran, rudeče vino, kakor tudi najfinejši

tropinovec

se dobi pri lastniku

Anton Ferlan di Giorgio

1009 24-9

Rovinj, Istra.

Zelo dobro idoča

1053 15-8

gostilna

na jako lepem kraju, kjer je glavni promet, na deželi, se pod zelo ugodnimi pogoji odda v najem tistemu, ki bi se pisal Tišler.

Naslov pove upravnistvo „Slovenca“.

Prodajalna

z blagom ali brez blaga se zaradi družinskih razmer takoj odda v najem. — Pojasnila daje uprava „Slovenca“.

1247 4-3

Izvanredna prilika!

V sredo pred praznikom Vnebohoda, t. j. dne 27. maja t. l. ob 9. uri vršila se bode v prijazni vasi Smartno poleg Litije

= prostovoljna = javna dražba

poslopja št. 20, v katerem se nahaja dobro idoča trgovina z mešanim blagom, žganjetočem in gostilno. K posloju pripada več zemljiških parcel z ugodno lego in se bodo te parcele imenovani dan, ako ne bo kupca za celo posestvo, na drobno razprodajale. K zemljišču pripadajo tudi trije zaraščeni gozdi. Posestvo je arondirano.

Pogoji in pojasnila se bodo kupcem naznanila pred pričetkom dražbe. Na željo dá pojasnila tudi pred dražbo lastnik št. 20 Smartno pri Litiji.

1204 3-3

Pozor

1049 30-15

p. n. gosp. gostilničarji, zasebniki!

Vinska trgovina Alojzija Zajca v Spod. Šiški pri Ljubljani

ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslavnejših vinskih goric, kakor: dolenski cviček iz Gadove peči in iz Drenovc, bizeljec, sromeljčan in druga štajerska vina, hrvaško, istrsko in goriško vino.

Cena zmerna; postrežba solidna in točna; uzorci na razpolago!

Lepo, dobičkanosno

1195 3-2

posestvo

obsegajoče 28 oralov njiv, travnikov in gozdov, se proda z vsemi gospodarskimi poslopji v prijaznem kraju na Spodnjem Štajerskem, oddaljeno 1 uro od Maribora in 1/4 ure od železniške postaje. Skupna cena je 21.000 kron.

Več se izve pri Josipu Sernec v Gradiški, Spod. sv. Kungota, p. Pespica na Štajerskem.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača,

preskušena pri želoččnih in črevesnih katarh, obistnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo največjavnje zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo pri karlovovarijskem in drugih kopeliških zdravljenjih in kot poznejše zdravilo po 24 38 kopeljih v trajno porabo. (VII.)

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.

Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u Ljubljana.

114 52-21

Zahtevajte brezplačno dopisil'atev mojega listu; cenika z nad 1000 slikami. — Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek.

Slika 1/2 nav. velikosti.

St. 365 srebrna dam-ska remont. gl. 8-50

St. 322 srebrna moška remont 8-50

St. 337 srebrna s sidro 15 kamnov 5-15 dvojni plašč 6-50

St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-9-50

Anton Kliffmann,

največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele. Maribor L5., štajersko.

Otvoritev restavracije

na „Zelenem hribu“.

Slavnemu občinstvu si usojava naznaniti, da sva otvorila s 1. majem restavracijo na „Zelenem hribu“ na Dolenjski cesti.

Skrbela bodeva, da postreževa cenjene goste z izbornim vinom in pivom, z dobrimi, gorkimi in mrzlimi jedili ter izborno kavo. Zraven je lep, senčnat vrt, pripraven za koncerte.

Za mnogobrojni obisk se priporočava

Na razpolago je tudi kegljišče.

1221 3-3

Anton in Fani Vrankar, restavracija.

Izvršuje vse
: **bančne** :
: **posle.** :

1248 52-1

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

Zaloga
vseh vrst
sukna, platna ter
manufakturnega
blaga.

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj **A. REPIČ**,
sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2983

C. kr. oblastveno potrjeno
učilišče za krojno risanje
Franja Jesik

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobi se tudi kraj po životni meri. ●

Ohranitev zdravega
želodca

tihi največ v ohranitvi, pospeševanju in v
uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadlež-
nega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najbolj-
ših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno na-
pravljen, tek zbujačo in prebavljanje po-
spešujočo in lahko odvajajočo domačo zdra-
vilo, ki ublaži in odstrani znane posledice ne-
zmernosti, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega
zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne
tvoritve kislin ter krče je dr. **Rose balsam za**
želodec iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

SVARILLO!
Vsi deli embalaže imajo
postavno deponovano var-
stveno znamko.

Glavna zaloga
lekarna **B. FRAGNER-JA** v PRAGI

c. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, oget Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K.

Proti vpošiljavi K 1-50 se pošlje mala steklenica in za
K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za
K 8-4 velike steklenice, za K 22-14 velikih steklenic
poštne prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani
se dobiva pri go. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trn-
y kóczy, M. Mardetschläger, J. Mayr. 12179

Hiša v Dravljah št. 51

pri Ljubljani, v kateri se nahaja gostilna, z gostil-
niško opravo, gospodarskim poslopjem in zemljiščem,
se bode 1249 3-2

dne 1. junija t. l. ob 10. uri dopoldne
prostovoljno na javni dražbi prodala.

Dražbeni pogoji se bodo pred začetkom dražbe
prečitali na licu mesta; pojasnila v tej zadevi daje
lastnik **Alojzij Sojer** v Novi vasi pri Rakeku.

Lepo
posestvo

blizu južnega kolodvora, obsto-
ječe iz enonadstropne hiše, veli-
kega vrta, cvetličnjaka, velikega
dvorišča, kakor tudi skladišča in
hleva, eventuelno 2 lepi stavbeni
parceli se pod jako ugodnim po-
gojem prodaja. Dopisi na gospo
O. Valenta, Ljubljana, Slo-
mškove ulice 6, I. nadst. 1155 3-3

Jos. Štupica, jermenar
in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi kras-
no opremljene kočije, druge vozove
in najrazlič. vprežno opravo,

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče

potrebščine

kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

715 12-10

Stavbene, umetne in konstruk-
cijske ključavnice.
Hidraulične vidre in sesalke
Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priporočam se glavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v izdelovanju vseh v te stroke spa-
dajočih predmetov: žične mreže na streh, obhajilne mize, ograje na mirodvoru
ohmeljne mreže, velika vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strele-
vođe, železna okna, železne stole itd.
Specialiteta: valjčasti nastori in solnčne plahte po najnovjšem sistemu s samodejnimi
operami brez vijakov.
1609 52-59

Velika
zaloga oblek

za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem
predmetu označene
cene.

Priznано najboljša
:: delavnica ::
za izdelovanje oblek
:: po meri. ::

Velika zaloga doma-
čega in pristno an-
:: gleškega blaga. ::

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

595 23

Za dame! elegantne klobuke **Za otroke!**

ter vsakovrstne modele priporoča

2237

A. Vivod - Mozetič Ljubljana
Stari trg 21.

Modni salon trgovsko modnega blaga itd. Popra-
vila klobukov ceno in fino. Zunanja naročila točno.

Filijalka v Kranju na Glavnem trgu.

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in čuvstva zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na
4 1/2 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 % ban-
kovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ,
I., Wipplingerstr. 22.
(Ustredni banka českých spořitelén)

Del. kap. 7,000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Deponiranje kavcij in
vadij raznih vrst.
Eskont menjic samo
denarnih zavodov.
Bankovne informacije
in svete brezplačno.

Telefon št. 12017.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak **po 4 3/4 %** to je: daje za 200 kron
delavnik od 8. do 12. ure 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

1949 52-1

Kanonik **A. Kalan** l. r., predsednik.

Kanonik **J. Sušnik** l. r., podpredsednik.